

KÜRDİSTAN'DA OLAĞANÜSTÜ GÜNLER

■ ■ Şemdinli'de tabur baskınları:

400'ün üzerinde asker, 57 korucu öldürüldü.

17 MG-3, 28 G-3 ve binlerce mermi kamulaştırıldı.

■ ■ İki ay içinde Avrupa'da seçimler yapılacak. Seçimler iki aşamalı olacak. Halk tarafından seçilen delegelerde, kendi içinde 10 milletvekili seçecek. Toplanacak Ulusal Meclis Anayasa yapacak ve hükümeti atayacak.

■ ■ Bir Ekim günü Lolan bölgesine karşı saldırıya geçen KDP güçleri ARGK güçleri tarafından püskürtüldü. TC'nin yoğun desteğiyle 40 yıllık ihanet alışkanlıklarını en somut biçimde ortaya koyan bu güçler, Türk devletinin çöküşünü engellemek istiyorlar.

ÇÖZÜM

A. ÖCALAN

Emperyalizm, sömürgecilik ve işbirlikçilerinin bize yönelik komplolarını tanıyalım, teşhir ve tecrit edelim!

Emperyalistlerin Güney üzerinde gerçekleştirdikleri modeli Kuzey'e de yaymak istedikleri üzerinde durduk. Kemalist zihniyet katı bir milliyetçilikle gözardı ettiği Kürt işbirlikçiliğine yeni bir biçim vermek istiyor. Tarih boyunca işgalci, istilacı güçler belli bir işbirlikçi güruhu kendine bağlarken, amaç kesinlikle-değişik düzeylerde olmakla birlikte halk gerçeğini baskı, zulüm altına almak, milli gelişmesini önlemek, özellikle bağımsızlığını sürekli imkansız kılmaktır. Günümüzde karşımıza çıkan da, bunun daha gelişmiş bir biçimidir. Halkın milli bağımsızlığını, sosyal gelişmesini bu işbirlikçi güruh vasıtasıyla çarpıtmak istiyorlar, kontrol altına almak istiyorlar, hatta fırsat bulurlarsa imha etmek istiyorlar.

Devamı 22. sayfada

■ İhanet sefilleri oynuyor / s.18

■ Ağlamak da para etmiyor / s.17

■ Kim uyuşturucu ticareti yapıyor? / s.15

■ Maastricht Anlaşması:
Bir "bölgesel kapanma" / s.19

■ Darbe tehditleri yenilginin itirafıdır / s.8-9

■ Avrupa'da Ulusal Meclis için seçim / s.5

BERXWEDAN'DAN

AYIN GÜNDEMİ

Şemdinli baskınlarından sonra tam bir şoku yaşayan TC, Güney Kürdistan'da ARGK gerillalarımıza ve yurtseverlere karşı başlatılan TC güdümlü saldırılarla Türkiye'de adeta bir zafer sarhoşluğu yaşıyor. Hükümet çevreleri, Özal ve Türk basını "PKK'nin işi bitti" havalara kapılarak elden kaçırdıkları psikolojik üstünlüğü ele geçirme çabasındalar.

Türkiye'de ve Kuzey Kürdistan'da yaşayanlar, Türk radyo, televizyon ve gazetelerinin etkisi altında olanlar veya Güney Kürdistan'daki gelişmeleri yalnızca Türk devletinin kontrolünde olan iletişim araçlarından izleyenler, Türk devleti ve Güneyli işbirlikçilerin birkaç gün içinde gerilla hareketine büyük darbeler vuracağını düşünüyorlar. Bağımsızlık hareketinin karşıtı olanlar, Kürt halkının özgürlüğüne düşman olanlar böyle bir sonucu canı gönülden istiyorlar.

Türk Genel Kurmayı, hükümet ve basın çevreleri "Kürdü Kürde kırdırma" taktikini hayata geçirebildiklerine seviniyorlar. Becerilerine kadeh kaldırıyorlar. Henüz yeterince politikleşmemiş Kürtler, Talabani ve Barzani'nin saldırılarını Kürtler arasında başlamış kardeş kanunun döküldüğü bir savaş olarak

Devamı 22. sayfada

Direnış diyarı Cizre'nin yetiştirdiği bir militan:

Şükrü Bağana

Günümüzde Cizra Botan denilince, kadını, erkeği, genci, yaşlısı ve çocuğuyla ayağa kalkan, düşmana karşı kararlıca direnen Kürdistan halkını görmekteyiz. Ulusal bağımsızlık savaşımızda Cizra Botan serhildanlarıyla, militan eylemleriyle, gerillayla yekvücut olan direnişle önemli ve tarihi rol ifa eden bir konuma sahiptir. Cizra Botan tarihimizin birçok güzelliklerine tanık olan, bağrında kahramanlar yaratan, destanlara sahne olan, Kürtlüğün ve Kürdistan'ın zenginliklerini, kültürel değerlerini bütün canlılığıyla yaşatan cennet bir diyar. Ve işte bugün ulusal kurtuluş savaşımızla ayağa kalkan, ufacık yüreği ve avucuyla düşman panzerlerinin ve silahlı güçlerinin üzerine yürüyen çocukları, özgürlük sevdası için başı dik yeni yaşama kucak açan kadın ve kızları, çekilen acı ve ızdırapların intikamını haykıran yaşlıları, namus için ayağa kalkan erkeğiyle direnen Kürdistan'ı temsil görevini gören Cizra Botan, daha bir güzel anlam ifade eden direniş kalesi olma işlevini görüyor.

Cizra Botan'ı bu kadar güzelleştiren, direnişleriyle Kürdistan'ın gücü haline getiren hiç kuşkusuz bağrından çıkan ve kahramanca savaşarak şehadete ulaşan şehitleridir. Bu şehitlerimizden biri de Şükrü Bağana (Welat) yoldaştır.

Welat yoldaş 1974 yılında Cizra Botan'da yurtsever ve yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesi Botan bölgesinin büyük aşiretlerinden olan Kıcan aşiretine mensuptur. Ailesinin yoksulluğundan dolayı çocuklarının çoğu okula gitmemiştir. Welat yoldaş ise, ancak ilkokulu okuyabilmiştir.

Yoksulluktan dolayı daha ilkokul yıllarındayken çalışmaya başlar. Cizreli birçok genç gibi İpek Yolu'nda ekmek ve sigara satarak aile geçimine katkıda bulunur. Bu süreçte, düşmanın baskı, sömürü ve işkence uygulamalarına tanık olur. İpek Yolu'nda çalışan gençlerden yoksun bırakmak isteyen düşman güçleri, onlardan haraç almaya, baskılarla sindirmeye çalışır.

Kendi vatanının maddi-manevi değerlerinden yoksun bırakılmak istenen, zenginlik değerlerine sahip çıkmada ve bunları vatanı için kullanmasına mücadele edilme-yen, halkımızın yaşadığı bu acı durum, düyanın hemen hemen hiçbir yerinde yoktur. Ulusal, kültürel, toplumsal, ekonomik, vs. değerlerinden mahrum edilen halkımız, açlığa, yoksulluğa, sefaletle sürüklenerek, işkence ve baskıyla sindirilerek bitirilmek isteniyor. Bu baskıları pervasızca uygulayan düşman, gelişen ulusal kurtuluş savaşımızla uyanan ve başkaldıran halkımıza daha da

öfkelenerek tarihine yaraşır barbarlık ve soygun geleneğini bütün insanlığın gözlerinin içine bakarak uygulamaya devam ediyor.

Welat yoldaş da, düşmanın her türlü uygulamalarından nasibini aldı. Ekmek parasını kazanmak için çalıştığı dönemlerde polislerin haraç istemelerine karşı tavrı koydu. Düşmanın istemlerine boyun eğmedi, haraç vermeye yanaşmadı. Bu direnişçi özelliğinden dolayı sayısız kez tutuklandı ve işkencelerden geçirildi. Ama O, bundan yılmıyışa asla düşmeden işine devam etti. Bununla da yetinmedi. İpek Yolu'nda ekmek parasını kazanmaya çalışan gençleri örgütlemeye çalıştı.

Bunun için usanmadan çalıştı. Amacı, gençleri örgütleyerek düşman polislerine karşı ortak tavrı geliştirmek, uygulamalara boyun eğmeden insani onuru korumaktı. İlk etaplarda Cizre gençleri onun amacını, birlik olunca nasıl bir gücün yaratılabileceğini anlamadılar, düşmanın polisi karşısında ürkekçe davranmayı o günkü koşullarda kendileri açısından uygun gördüler, güçlerine güvenmediler. "Bizler polisin istediği parayı vermezsek, hepimizi senin gibi alıp işkenceden geçirirler ve geçim alanımızdan mahrum oluruz" dediler. Yalnız başına da kalsa O bu dönemlerde düşmana karşı olan tavrını işkenceler pahasına da olsa ortaya koydu ve yiğitçe direndi ve boyun eğmedi.

Okul yıllarında, O'nu sınıftaki sıralarda sürekli bulmak olanaklı değildi. Türk dilini, edebiyatını, kültürünü öğrenmek istemiyordu. Hele hele Atatürk'e ilişkin övücü sözleri hiç mi hiç duymak istemiyordu. "Babamız Atatürk", "bir Türk dünyaya bedeldir", "en büyük Atatürk" sözlerini duyduğunda gözlerinde öfke ve kin belirirdi. Kemalizme ve Türk şövenizmine duyduğu öfkeyle Türk dilini de öğrenmek istemiyordu. "Türkçe yerine gidip İngilizceyi öğrensem benim için daha yararlıdır. Bu dil aynı zamandan polislerin kullandığı bir dildir. Bundan dolayı da öğrenmek istemiyorum" derdi. Polislerden sayısız kez işkence gördüğünde Türk polis ve ordusuna yaklaşımı hesaplaşma ve intikam temelindeydi. Öğretmeni yurtsever biri olduğundan, O'nun

devamsızlığının nedenini anlıyordu. Ama o koşullarda yaşlıları ise henüz kavrayabilecek durumda değillerdi.

Welat yoldaş yaşayarak, yaşamın acımasız gerçeklerini öğrenmişti. Daha 7 yaşındayken Cizre caddelerinde su satıyordu. Yoksulluk içinde büyüdü. Yoksulu ve zengini, onlar arasındaki derin uçurumu, çelişkiyi iliklerine kadar hissederek yaşanan durumları görüyor, bunlar üzerinde düşünerek anlamaya, kavramaya çalışıyordu. O, bir emekçi idi. Hep didinerek çalışmış, kıt-kanat bir yaşam sürdürmüştü. Bunun için emeğin değerini bilirdi. Emek

sahibi insanlara sevgi ve saygı duyardı.

Polislerden gördüğü işkenceleri, onlarla kavgalarını gelip öğrencilere anlatır, kendi çapında düşmanın gerçek durumunu öğrencilere kavratmaya çalışırdı. Öğrenciler bir şey anlamasalar da, O'nun anlatımından müthiş etkilenir ve hayran kalırlardı. Gerçekten de O'nun anlatım tafellu o kadar etkileyiciydi ki, öğretmenleri bile sevgiyle kendisini dinler ve düşüncelerine hak verirlerdi.

Yaşının küçük olmasına rağmen, kendisinden büyük olanlarla ülke sorunları üzerine oturup tartışır. Olgun, mert ve cesurdu. Sorunları ortaya koymakta harbi davranırdı. Bilmediklerini araştırarak öğrenirdi. Öğrenme meraklısıydı. Nerede bir tartışma ve sohbet varsa, O, oralandaydı. İlgile dinler, ortamını bulduğunda düşüncelerini ortaya koyardı. Bu özelliklerinden dolayı hem dinlenir, hem de sevilirdi.

Partimiz önderliğinde gelişen ve Kürdistan'ın her tarafına yayılan gerilla savaşından oldukça etkilenmişti. Hayalinde gerilla yaşamını hep canlandırır, gerilla olmaya duyduğu özlemle kendisini geleceğin savaşçısı olarak hazırlıyordu. Dağlarda gelişen savaşın etkileri Kürdistan'ın şehir ve kasabalarına da yansıyor. ARGK gerilla birliklerinin Cizre şehir merkezinde özel timlere, ajan işbirlikçilere ve TC'nin resmi kurum ve kuruluşlarına yönelik geliştirdikleri baskın eylemleri, gençlik kitlesi arasında büyük etki yaratıyordu.

Gelişen baskın eylemleri gençlik kesimini ülke gerçekliği üzerinde derin düşünmeye sevk etmişti. Gelişmelere karşı sessiz kalmayan Cizre gençliği, tarihin intikamıyla, özgürlük ve bağımsızlığa duyulan hasret ve özlemle gerillaya akın ediyordu. Bu akın öyle bir düzeye ulaştı ki; uyuyan, uyutulan Cizre, ölüm uykusunda olan Cizre, gençliğin gerilla saflarına doğru başlattığı seferberlikle uyanıp canlanıyordu. Gerillanın vurucu darbeleriyle, gençliğiyle bir yürek haline gelen Cizre artık ayakta dimdik duruyordu. Cizre gençliğiyle, gerillasıyla direnişin kalesi haline gelmeye doğru adım ilerliyordu. Bu yürüyüşün içinde genç, coşku dolu, gözlerinde umut fışkıran bir genç vardı, en ön saflarda ilerliyordu. Bu genç, herkesin güven ve sempatisini kazanan, asi kişiliğiyle adından söz ettiren Welat yoldaşı.

Welat yoldaş, 1987 yılından itibaren Cizre'de milislik görevini yerine getirir. 1988 yılında gerillaya katılır. O, artık dağların özgürlük vaadeden yüceliklerinde düşmanla tarihi hesaplaşmanın, halkını bağımsızlığa kavuşturmanın çabası içindedir.

1989 yılına gelindiğinde düşman, yurtsever aşiretleri partimize karşı savaştırmak, saflarımıza sızdırdığı ajan, komplocular vasıtasıyla tam bir terör estirerek, gerillaları kendi içinde savaşır hale getirmek için çabalarını yoğunlaştırdığı bir dönemdir. Saflarımıza sızdırılan ve özel savaşın içimizdeki uygulayıcıları olan feodal-komplocu, ajan unsurlar ellerine geçirdikleri olanakları değerlendirerek bu dönemde harekete geçer. Welat yoldaş, 4 gerilla yoldaşıyla birlikte bu komplocu güruhun uygulamalarıyla karşı karşıya kalır ve ajanlıkla suçlanarak katledilirler. Olayın duyulması üzerine harekete geçen parti, yaptığı müdahalelerle duruma el koyar ve soruşturma başlatır. Yapılan araştırmalar sonucunda feodal-komplocu unsurların durumu açığa çıkar ve bu unsurlara karşı gerekli işlemler yapılır.

Evet, Welat yoldaşı, feodal-komplocuların alçakça uygulamalarında şehit verdik. Bu olay bir kez daha şu gerçeği açığa çıkarıyor. Kürdistan halkına, onun kahraman evlatlarına, ARGK'nin değerli militanlarına karşı suç işleyenler, PKK'nin devrimci adeletinden kurtulamayacaktır.

Berxwedan

Aylık Gazete

Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

(HABER MERKEZİ)
Tel: (49-0211) 77 57 22
Berxwedan
Tel: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Matbaa: Druckhaus Bonn
Dağıtım: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 \$ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 36.- DM	6 ay 40.- DM
12 ay 72.- DM	12 ay 80.- DM

Stadtparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Türk Devletinin Cumhuriyet tarihinde yediği en büyük darbe:

ŞEMDİNLİ BASKINLARI

**Sırnak'ı
bombalayan
uçakların
düşürülmesini
istiyorsanız,
ERNK
kampanyasını
güçlendirin!**

***

Biz ülkemizin özgürlüğü ve bağımsızlığı için canımızı seve seve veriyoruz diyen ARGK gerillalarımızın düşmana daha güçlü darbeler vurmasını istiyorsanız, kampanyaya gönülden katılın!

- ☐ ■ Şemdinli baskınları bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti'nin aldığı en büyük darbedir
- ☐ ■ Baskınlarda toplam 400'ün üzerinde asker, 53 hain ve işbirlikçi korucu öldürülmüştür
- ☐ ■ Rubarik Taburu tamamen gerilla güçlerimizin denetimine geçmiş ve taburda bulunan cephaneliğe gerilla birliklerimizce el konulmuştur
- ☐ ■ Baskın eylemlerinde toplam 20 gerillamız kahramanca direnerek şehit düşmüştür

Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde bulunan Rubarik (Derecik), Gırane ve Masikür Taburları 28 Eylül gecesi saat 12.00 sularında 800 kişilik ana gerilla birliğimiz tarafından basıldı. Aynı anda 3 karakolu birden basan gerilla birliğimiz, baskınlarda ağır silahlar kullandı. Baskın eylemleri sabah saat 0.7'ye kadar devam etti. Eylem sonrası geriye çekildiklerini söyleyen gerilla komutanlarımız "geriye çekildiğimiz saatlerde uçak ve helikopterler gelmeye başladılar. Aramızda saat 02.45'e kadar çok yoğun bir çatışma başladı. Bu çatışmalarda şehit düşen arkadaşlarımız oldu. Her üç karakolda toplam 1700 asker bulunmaktaydı. Karakollara ulaşabilmek için önce mevzileri ortadan kaldırmak gerekirdi. Bu da en az 400-500 askeri imha etmek demektir. Biz öncelikle mevzilere yöneldik. Mevzilerin hemen hemen tümünü imha ettik, kalan mevziler de savaş dışı kaldılar. Mevzilerde vurulan asker sayısı 300'ün üzerindedir. Öl-

dürülen askerlerin çoğunun silahları arkadaşlarca alındı. Taburlarda çok sayıda köy korucusu da bulunmaktaydı ve onlardan ölenler de çoktu"

diyordu telefonda bize. TC yediği bu darbeyi telafi etmek için akıl almaz yöntemlere başvurarak dünyanın en büyük yalanlarını üreterek du-

rumu kurtarmaya çalışmak istediye de, açılan büyük delik bir türlü yama tutmadı. Bu kadar büyük baybı gizleme olanağı da zaten yoktu. Hükümet-

tin başı Demirel televizyonlara çıkıp en büyük yalanlarını hiç utanmadan üretiyor, devletin askeri yetkilileri ve siyasi kademeleri tehditler savurarak durumu kurtarmak istediylerse de başaramadılar. Demirel aritmetik hesapları bir kenara iterek, Türkiye'deki enflasyona denk rakamlar vererek gerillamızın kaybını açıkladıysa da, askerler 174 rakamının inandırıcı olmadığını düşünerek 124 dediler. Tabii tüm bunlar kamuoyunun önünde oluyordu. TC yetkililerinin bu kayıplar karşısında böylesi açıklamaları komedi filmleri için yeni mizah materyalleri sunarken, gazetemiz Berxwedan'ın basın-yayın kuruluşlarına yönelik yaptığı açıklama, TC'nin tüm yalanlarını çok açıkça ortaya serdi. Gazetemiz, "Biz Berxwedan gazetesini devlet bu iddialarını dünya basını önünde ispatlamasını istiyoruz. Gerçekten bu kadar gerilla vurulmuşsa ve devletin en yetkili kişisi olarak Başbakan bu iddiayı ortaya atıyorsa bunu mutlaka ispatlamalıdır. Biz ispatlayamayacaklarını çok iyi biliyoruz. Çünkü çatışmalarda

şehit düşen gerilla sayısı 20 dolayındadır. Bunu devlet de bizim kadar bilmektedir. Devletin davet ettiği gazetecilerden biri, "Gördüğümüz cenazelerin içinde 65 yaşındaki insanlar ve kadınlar da vardı" diyor. Biz Berxwedan gazetesi olarak tüm haberlerimizi doğrulamaya hazırız. Dileyen basın kuruluşu bizimle ilişkiye geçip, baskın eylemlerini gerçekleştiren gerilla komutanlarıyla telefonla görüşebilir. Bu imkanı tarafsız habercilik yapan tüm basın kurumlarına sunmaya hazır olduğumuzu belirtiriz" açıklamasını yaptı.

2. Merkez Karargah Komutanlığı'nın yaptığı açıklamada ise, "Şemdinli baskınları bugüne kadar TC'nin aldığı en büyük darbedir. Baskınlarda 400'ün üzerinde asker, 53 dolayında köy korucusu öldürüldü. Baskın eylemlerinde çok sayıda silah da ele geçirildi." Evet TC'nin yediği en büyük barbelerden birisi olan Şemdinli baskınları sonrası sivil insanlarımızı saldırmaları, darbe söylentilerini çıkararak kamuoyunun dikkatleri başka yöne çekilmek istendi.

Başkanın Şemdinli baskınlarıyla ilgili değerlendirilmesi:

Hemen size açıklamalıyım ki, bugün aldığımız ve bizzat savaşın içinde bulunan kaynaklardan aldığımız haberlere göre, belki de Cumhuriyet tarihinin en büyük eylemi gerçekleştirilmiştir. Yine PKK'nin 15 Ağustos Atılımından beri gerçekleştirdiği en büyük eylem olduğu anlaşıyor. İki karakol, bir tabur korucularla birlikte tasfiye edilmiştir. Verilen kesin rakamlara göre; 350'nin üzerinde komando, asker kaybı, 50'nin üstünde korucu kaybı söz konusudur. Bizim kayıplarımız 15-20 civarında olabileceği ortaya çıkmıştır. Bundan önce Aktütün karakolu hakkında da net bilgiler geldi. Bu karakolun da kaybının 200'ün üzerinde, bizim kayıplarımızın da kesin on olduğu, ki bir tanesi önceki gün şehit düşmüştü. Yani 9 kişilik bir kayıplarımız olduğu kesinleşti. Bunlar yalnız bu saha ile ilgili bilançolardır. Garzan veya Bitlis'teki eylemin birisinde 17 ölü, 23'ten fazla yaralı kaybı verildiği, yine Lice'de 10'un üzerinde kayıp ve daha fazla yaralı verildiği, Muş'un Kozedanlı'sında zannediyorum 12 ölü ve daha fazla yaralı kaybı verildiği, ki bunların hepsi bir hafta içinde oluyor; yine Mardin'de yarbay ile birlikte 2 assubay ve 7 erin, ki üzerindeki silahlar da alınmıştır. Tüm eylemlerde silah alınmıştır. Kayıp veritiril-

diği, yine her gün ırılı ufaklı birçok eylemin geliştiği, bütün yolların kesildiği Kürdistan'da devlet kuruluşlarına ait ve işbirlikçilerin çok sayıda araç ve gereçlerinin yakıldığı, yine epey işbirlikçinin cezalandırıldığı, özellikle koruculara büyük darbeler vurulduğu, bütün bunlarda bizim kayıplarımız iki elin parmak sayılarını geçmeyecek kadar küçük olduğu; yine Uludere'de birçok karakol mevzi noktasının ortadan kaldırıldığı, hepsinin de silahlarının alındığı, dolayısıyla genel olarak belirtirsek, bu son bir hafta içerisindeki eylemlerde, ki basın da verdi ama çok az, belki de onda bir civarında; eğer tahmini ve kesine yakın bir rakam söylersek, kayıp 600'e yakın ve bu civardadır. Sivilleri de eklersek, 750 civarında bir bilanço çıkarabiliriz. Yalnız Ekim ayının 1. ve 2. gününde 500 civarında bir ölü sayısı vardır. Bu rakamlar da şiddetin nasıl turmanacağını açıkça göstermektedir. Ama şunu belirtiyim: Şiddete tapmamakla birlikte, devletin tüm kurum ve kuruluşlarının üzerimize bu kadar patavatsızca gelmesinin karşılığının nasıl olacağını iyice ortaya koymaktadır. Şiddet politikasının sökmeyeceğini bundan daha iyi hiçbir örnek açıklayamaz.

***

Körfez savaşı ardından Ortadoğu'daki olası gelişmelerin önüne geçmek ve özel olarak da Irak'taki otorite boşluğunu doldurmak amacıyla ABD öncülüğünde Kürdistan'da Çekiç Güç'ü konumlandırıldı. Batılı devletlerin bu ortak bölgesel planı gereği Çekiç Güç'ün konumlandırılmasını Türkiye de onayladı. Bu konuda gerekli bütün destekleri sunmaktan geri kalmadı. Nitekim bundan başka bir seçeneği de yoktu. Bu politikanın sunacağı avantajlarla Kuzey Kürdistan'daki ulusal kurtuluş savaşını bastırmak için Güney Kür-

görmeler yapıyor. Bu güçlere çeşitli düzeylerde destek sunuyor. Bunun karşılığında ise istediği tek şey, her yola başvurularak PKK'nin Güney Kürdistan'da çıkarılmasıdır. Yine geçtiğimiz ayda Ankara'ya gidip görüşmeler yapan Talabani ve Barzani, buradan da Washinton'a geçerek ABD'nin konu ile ilgili yetkilileriyle görüştüler. Ankara ve Washinton'dan aldıkları destek karşılığında PKK'ye yönelik saldırı hazırlıklarına başladılar. Nitekim, Türkiye'nin Güney Kürdistanlı güçlere silah gönderdiği ve bunun yanı sıra PKK'ye karşı operasyon-

maktadır. PKK, böyle bir durumun sömürgeciler ve emperyalistler tarafından kışkırtıldığını ve Güney Kürdistanlı güçlerin de buna alet olmamaları gerektiğini defalarca açıklamıştır. Ancak bu açıklama ve çağrılar dikkate almayan bu güçler, Türkiye'nin PKK'ye karşı Kuzey Kürdistan'da başvurduğu imha saldırılarının bir benzerini de Güney Kürdistan'da tekrarlamak istiyorlar.

Tekrarlıyoruz: PKK bu tür çatışmalardan yana değildir. Fakat Kürdistan halkının çıkarları doğrultusunda politikasını hayata geçirmeye karar-

lıdır. Saldırlara karşı kendini savunacaktır. Savaşını ve savunmasını da başka bir ülkenin topraklarında değil, özgürlüğünü hedeflediği Kürdistan topraklarında vermektedir. Bu nedenle kendi topraklarını terk etmesi düşünülemez. Bunun için bütün güç ve olanaklara sahiptir.

1 Ekim günü Lolan bölgesinde saldırıya geçen KDP güçleri, ARGK güçleri tara-

findan püskürtülmüştü. 2 Ekim günü ise Behdinan bölgesinde 5 bini aşkın bir güçle tekrar saldırıya geçen peşmergelerle ARGK güçleri arasında çıkan çatışmalarda çok sayıda peşmerge ölüyor, şehit düşen gerillalar da olmuştur. KDP peşmergelerinin başında Türk subaylarının bulunduğu olayın görgü tanıkları tarafından doğrulanmıştır. Nitekim vurulan peşmergeler arasında iki de Türk subayının olduğunu çatışma alanındaki köylüler bizzat gördüklerini belirtmekte.

Kürdistan ülkesi uğruna binlerce şehidi olan ve her gün onlarca şehit veren PKK Kürdistan'ın gerçek sahibidir!

Güney Kürdistanlı işbirlikçi ve hain güçlerden KDP ve YNK'nin 40 yılı aşkındır

laya saldırımları, tarihlerinde yaptıkları en büyük ihanettir. Halkımızı yüzyıllardır sömüren, ulusal varlığını inkar eden sömürgecilere karşı ulusal bağımsızlık tohumlarını eken ve binlerce şehit kanıyla suladığı topraklardan çıkmasını istemek veya böylesi bir iddianın içinde olmak hainliğin en büyüğü olmaktadır.

1 Ekim 1992 tarihinde, Türk subaylarının yönlendirildiğinde ARGK güçlerimize karşı saldırıya geçen işbirlikçi KDP ve YNK güçleri, gerçek yüzlerini bir kez daha gözler önüne serdiler. PKK'yi Güney Kürdistan'dan kovmaya

40 yıllık ihanet alışkanlıklarıyla düşmana ajanlık yapan ilkel milliyetçilere soruyoruz:

KÜRDİSTAN KİMİN?

distan'da bir cephe açacaktı.

Türkiye bu yönelim temelinde bir politika geliştirmeye başladı. İlkın Kürtlerin hamiliğini yapmaya soyundu. Ardından Güney Kürdistanlı güçlerden Talabani ve Barzani ile politik ilişkiler kurdu. Günümüzde ise Türkiye düşman olarak gördüğü Kürtlerden bu kez de Talabani ve Barzani gibi güçleri Ankara'ya davet ederek onlarla en üst düzeyde

ları yönlendirmek amacıyla subaylarını peşmergeler arasına yerleştirdiği açığa çıkmış olan bir durumdur.

PKK ile Güney Kürdistanlı güçler arasında meydana gelen çatışma, tamamen hazırlıkları önceden yürütülen bir saldırının sonucudur. PKK saldırı konumunda değildir. Güney Kürdistanlı işbirlikçi ve hain güçlerin saldırılarına karşı meşru müdafasını yap-

ları en somut biçimde ortaya koyan bu güçler, Türk devletinin çöküşünü engellemek istiyorlar. Ancak şu çok iyi bilinmeli ki, saldırıyı ilk yapan veya kaçınılmaz kılan bu hain ve işbirlikçi güçlerdir. Çok açık ki, bu çatışmalı ortam düşmanımızın işine ve bu güçlerin tükenişine yaramaktan başka hiçbir sonuç vermeyecektir. Halkımız, bu işbirlikçi-hain güçlerin saldırılarını

teslimiyet çizgilerinde ısrarcı bir direnme göstermeleri ve en son olarak da Türk devletinin talimatlarıyla ülkemizin özgürlüğü ve bağımsızlığı için her türlü zor koşullara rağmen kahramanlıklar yaratan Geril-

kararlı olduklarını açıklıyorlar ve binlerce peşmerge güçleriyle saldırıya geçiyorlar. Bu saldırı hiçbir şekilde kabul edilemez. Bir kardeş taraf olarak PKK'ye her türlü desteğin

Devamı 23. sayfada

Kürdistan'daki tarihi ihanet belasıdan kurtulmak istiyorsanız, kampanyaya katılımınızı güçlendirin!

ARGK KOMUTANLARI:

"Her zaman olduğu gibi işbirlikçilerle girdiğimiz bu savaşı da halkımız kazanacak"

Güney Kürdistan'da ARGK gerillaları ile KDP ve YNK arasında 1 Ekim'de başlayan ve şiddetlenerek devam eden çatışmalar bugün de hızını kaybetmeyerek devam etmek-

tedir. 5 Ekim günü telefonla ulaştığımız Güney Kürdistan'ın Zaxo kentindeki ARGK komutanlarıyla görüşme imkanı bulduk. Telefondaki konuşmayı olduğu gibi veriyoruz:

Berxwedan: Alo, merhaba... Biz Berxwedan gazetesinden arıyoruz.

- Merhaba. Nasılsınız?

Berxwedan: Teşekkür ederiz. Bize son çatışmalar üzerine bilgi verebilir misiniz?

- Şu an bulunduğumuz yer Zaxo. KDP güçleri şehri kuşatmak istiyor. Ancak biz buna izin vermeyeceğiz. KDP burada kompolar temelinde dost ve yurtsever insanlara saldırmaktadır. Dış dünya ile ilişkiler önemli oranda kesilmiş durumdadır. Telefonlar çok zor çıkmaktadır. Biraz önce sizin muhabirlerle görüştük. Onlar da sizi çok aradılar ancak bağlantı kuramadılar.

Berxwedan: Bize orada neler oluyor söyleyebilir misiniz?

- Sizin de bildiğiniz gibi 1 Ekim gününden beri KDP ve YNK güçleri bize saldırdı. Onların saldırılarına karşı biz kendilerine çağrı yaptık. Bundan vaz geçin diye, ancak onlar Zaxo'da 3 yoldaşımızı katlettiler, Xan Xürke, Zap, Şuberge, Pervari bölgelerinde binlerce peşmergeyle güçlerimize saldırdılar. Yani biz saldırmadık, onlar saldırmalarına rağmen, ancak baktık bunların niyeti çok kötü, kendimizi savunmaya koyulduk. Bize esir düşen peşmergeler var. Çağrılarımıza cevap olarak saldırılarını yoğunlaştırmalarına karşı biz güçlerimizi seferber ettik. Onlar ne kadar güçle sahip olursa olsun bize karşı başarı elde etmeleri mümkün değil.

Berxwedan: Neden?

- Çünkü savaşı yürütmek için inanç gere-

kir, bunlarda inaç yoktur. Ne uğruna savaşıyorlar. Tabii ki Türk devletine yaranmak için. Peşmergelerin çoğunluğu bizimle savaşmak istemiyor. Hele bizi tanıyan peşmergeler kesinlikle savaşmak istemiyorlar. Kürdistan'da verdiğimiz savaşı herkes biliyor. Bunu bilen halk bize saygı duyuyor. Neden savaştığımızı biz Güney halkına da anlatmışız ve onlar da nedenimizi, niçinimizi çok iyi bilmektedirler. Özellikle YNK peşmergeleri arasında muazzam bir huzursuzluk var.

Berxwedan: KDP lideri Barzani'nin açıklamalarında size ait üslerin ele geçirildiği belirtilmektedir, bunun doğruluk derecesi nedir?

- Şimdi KDP peşmergelerinin bize karşı başarı elde etmesinin inkarı yoktur. Onlar klasik savaş tarzına alışmışlar ve sürekli kaçmaya alıştı ve bir de inançsız oluşları baştan beri kaybetmelerini zaten beraberinde getirmiştir. Biz şu ana kadar vurmak istemiyorduk, böylesi bir çatışmadan yana değiliz, ancak bizi buna mecbur ettiler ve biz gereken en sert tavrımızı göstereceğiz.

Berxwedan: Bunların bir iddiası da biz oraya köylüleri yerleştirmek istiyoruz, PKK bırakmıyor deniliyor. Bunu biraz açıklayabilir misiniz?

- Şimdi onların köylüleri yerleştireceğiz dedikleri yerlere bakmak gerekir. Xan Xürke ve Lolan bölgeleri her iki yerde de yerleşim birimleri vardır. Türk savaş uçaklarının bombalamaları sırasında bu bölgelerde sivillerin öldüğü ve yaralandığı bilinmektedir. Yani buralarda zaten insanlarımız oturuyor

ve bu alanlar 1982'den beri bizim denetimimizdedir. Saddam'ın saldırıları sırasında tek bir silah patlatmadan buraları terk ettiler. Yine biz buradaydık ve hem Saddam güçleriyle hem de Türk ordu güçleriyle bu alanlarda sayısız çatışmalar yaşadık ve yüzlere vuran şehitlerimiz var. Onların iddiaları sahtekarcadır ve propagandadır.

Berxwedan: Peki şu ana kadar sizin ve diğer güçlerin kayıpları ne kadardır?

- Çatışmaların başlamasından bugüne kadar arkadaşımız da şehit düşmüşlerdir. Peşmergelerde de çok sayıda kayıp var, hastaneler yaralı peşmergelerle doludur. Onlar Zaxo ve çevresinde yurtsever insanlara saldırarak 15-20 kadarını kurşuna dizdiler. Çeşitli kollardan bize saldırdılar, ancak saldırdıkları her yerde büyük kayıplar vererek geri çekildiler. Bizim kampları ele geçirdiklerini söylüyorlar, bunun doğruluk derecesini gelip her kes görsün, zaten gazetecileri çatışma alanlarına devlet etik, gelip görsünler.

Berxwedan: Bir de İran'dan çok sayıda gerillanın geldiği iddia ediliyor.

- Evet radyoları biz de dinliyoruz. Bizim buradaki gücümüz yeterlidir. Kaldı ki, İran'da kamplarımız yoktur. Halkımız her parçada yardıma geliyor. Binlerce kişi savaşa katıldı bu sürede. Yani onların iddia ettikleri halkın yardımlarıdır.

Berxwedan: Esir aldıklarınız arasında Türk subaylarının da olduğu belirtilmektedir, bu doğrudur?

- Evet, doğrudur. Xan Xürke bölgesinde

iki Türk subayı peşmergelerle birlikte bize esir düştü. Zaxo'da da Türk subayları da bize esir düştü.

Berxwedan: Peki bu savaşın sonucu ne olacak, Türk devleti de müdahale ederse ne olacak?

- Başta da belirttim, savaşı başlatan biz değiliz. KDP ve YNK güçleri teslim olana kadar savaşacağız. Kaldı ki, onlar zaten bunu istiyor. Bize karşı uzun süre dayanamazlar ve şimdiden dökülmeye başladılar. Türk devletinin ilhakının söz konusu olması halinde bölgemizde muazzam bir devrimci direniş cephesi oluşur. Ortadoğu halklarının Türk devletinin böyle bir saldırısı karşısında sessiz kalması düşünülemez. Zaten biz, Kuzey Kürdistan'da Türk devletini çıkmaza koymuşuz. Ne mi olur? ABD'nin başına Vietnam'da gelenlerin aynısı hatta daha kötüsü gelir.

Berxwedan: Bir de ekonomik ambargo uygulamanız var?

- Evet bu ambargoyu halkımız koydu, bu halkımızın kendiliğinden gelişen tepkisidir. Hiç kimse bu işbirlikçilere mal satmıyor. Kamyonlar bunlara mal taşımıyor. Bu, halkımızın tavrıdır. Başta da belirttik bu işbirlikçiler bize karşı dayanamazlar. Türk devletinin kendisine hayrı yok, onlara ne hayrı olacak. Kürdü Kürde kırdırma politikasına bunlar alet ediliyor ve böylece kısa bir sürede de olsa eylemlerimizin yavaşlamasının hedeflenmesi oluyor. Ancak şu nu çok açık belirtelim ki, Kürdistan'da eylemlerimiz çok daha bir üst aşamada seyredecek.

Teşekkür ederiz.

Kürdistan Ulusal Meclisi'ne doğru ikinci adım:

AVRUPA'DA ULUSAL MECLİS İÇİN SEÇİM

Şemdinli tabur bas-kınlarında 400'ün üzerinde düşman askeri öldürüldüğü haberi bizi coşturdu, daha büyük coşuklara varız diyorsak ARGK'yi güçlendirme kampanyasına güçlü katılım gösterelim.

Vatansızlıktan kurtulmak için, kimliğimize kavuşmak için, özgürlük havasını solmak için ERNK'nin açtığı ARGK'yi güçlendirme kampanyasına katılalım.

Avrupa'da 37 bölgede Ulusal Meclis seçimleri yapılacak

Gazetemizin sorularını cevaplayan Ulusal Meclis Hazırlık Komitesi yetkilileri, seçimin iki aşamalı olarak 20-22 Kasım günleri arasında yapılacağını belirttiler. Seçimler Avrupa'nın genelinde mi olacak sorumuza, "Evet, Avrupa'nın genelinde 37 bölgede olacak. Seçim bölge esasları temel alınarak ve koşullara göre yerel yerleşim birimlerinde de yapılacaktır" dediler.

- Delege seçimleri ne zaman yapılacaktır?
- Kasım ayı içinde yapacağız. Delege olmak isteyenler Kasım ayının ilk haftasına kadar başvurularını yapabilecekler.
- Oy verme yaşı kaç olarak belirlenmiştir?
- 18 yaşını doldurmuş her Kürdistanlı oy kullanma

hakkına sahiptir.

- Aday olma koşulları nelerdir?
- Şöyle ifade edelim: 23 yaşını doldurmuş olması, halka ve vatana karşı suç işlememiş olması, ulusal bağımsızlıktan yana olması ve bu temelde fedakarlık yapma özelliğine sahip olması; bu özelliklere sahip her Kürdistanlı aday olmaya hak kazanmıştır.
- Seçim sistemi nasıl olacaktır?
- Seçimler iki aşamalı olacaktır. 1. aşamada yerel düzeyde delege seçimi genel halk oylamasıyla yapılacaktır. 2. aşamada ise halkın seçtiği delegeler milletvekili adaylarını seçecektir. Seçimler gizli oy verme ve açık sayım sistemiyle yapılacaktır.
- Sandık Kurulu olacak mı?

- Evet, her Sandık Kurulu 3 kişiden oluşacak. Sandık Kurulu tarafsız kişilerden seçilecektir. Seçilecek Sandık Kurulu'nun görevleri, 3 günlük süreyi kapsayacak. Oy verme, sayım yapma ve sayım sonuçlarını Genel Seçim Komisyonu'na iletmektir.
- Oy verme tarihleri belli mi?
- Evet, 20 Kasım gününden 22 Kasım akşamına kadar.
- Bu seçimleri basın mensupları da izleyecekler mi?
- Gayet tabii. Seçimleri dileyen her basın mensubu izleyebilecek ve bunun hazırlıkları da yapılmaktadır.
- Teşekkür ederiz.

Berxwedan Haber Merkezi

1992

'nin baharında Kürdistan Ulusal Meclisi'nin oluşturulması için çalışmalar başlatıldı. Mahsum Korkmaz Akademisi'nde Parti Önderliği'nin ulusal meclis ile ilgili yaptığı çalışmalar büyük ilgi gördü, bunun ardından ülkede ve Avrupa'da 10 binlerce kişinin katıldığı bilgilendirme toplantıları düzenlendi. Ulusal meclisi oluşturmak için birer konferans niteliği taşıyan bu toplantılarda ulusal meclis konusu bütün detaylarıyla tartışılarak, ulusal meclise doğru ilk adımlar atıldı. Geniş kitlelerin büyük ilgisini çeken bu konferanslar halkımızda müthiş bir coşku yarattı.

Aynı paralelde ülkede ulusal meclisin oluşturulması için konferanslar yapılarak gerekli hazırlıklar tamamlanma aşamasına ulaşmıştır. Ulusal kuruluş savaşımızın vardığı düzeyi ulusal meclisle taçlandırma aşamasına gelindiği görüldü, ülkede ve Avrupa'da ulusal meclisi oluşturma komiteleri oluştu. Önümüzdeki bir ay içinde bu komiteler gerekli çalışmalarını bitirince seçime gidilecektir.

Görüşüğümüz Meclis Oluşturma Komitesi yetkilileri "sonbaharda meclis seçimlerinin yapılması için, gerekli hazırlıklara başlanacak" dediler. Aldığımız bilgilere göre Avrupa ülkelerinde yaşayan bütün

Kürdistanlıların katılabilecekleri bir seçim hedefleniyor. Bağımsızlık mücadelesinden yana olan bütün Kürdistanlılar seçime katılabiliyorlar. Seçimler iki aşamalı olarak yapılacak, ilk aşamada genel halk oylamasıyla çok sayıda delege seçilecek, ikinci aşamada bu delegeler kendi arasında on milletvekili seçecektir. Milletvekili adaylarında ne gibi özellikler aranacak? Sorumuza Meclis Oluşturma Komitesinden bir yetkili "23 yaşını bitirmiş, mücadelemizin bugünkü zorluklarını göğüsleyebilen, bağımsızlık ve özgürlükten yana olan, bu uğurda canla başla çalışmayı kabul eden her Kürdistanlı seçilme hakkına sahiptir" dedi. Seçmen yaşının 18 olacağını söyleyen yetkili, "bütün Kürdistanlıların seçime katılması için azami çaba harcanacaktır" diyerek, seçimler için gerekli hazırlıkları anlattı. Son iki aylık Avrupa çalışmalarının özellikle bu noktada yoğunlaşacağını, çok sayıda toplantının gerçekleştirileceğini çok yönlü olarak, kamuoyunun bilgilendirileceğini, afiş ve bildirilerin basılacağını, seçimde aday olmak isteyen delegelerin, Meclis Oluşturma Komitesine kısa özgeçmişleriyle birlikte başvuru yapmalarının istenileceğini, delege adayı olanlara kitleler içinde kendilerini tanıttıkları propa-

ganda imkanı tanınacağını söyledi. Farklı eğilimlere sahip olan Kürdistanlıların da seçime katılabileceklerini vurgulayan yetkili, "düşüncesi, eğilimi, mezhebi, dini milliyeti ne olursa olsun Kürdistanlı olan, bağımsızlık ve özgürlük savaşımızı meclisle taçlandırmak isteyen ve yukarıda izah etmeye çalıştığımız niteliklere sahip olan her Kürdistanlı seçme ve seçilme hakkına sahiptir" dedi.

Aynı anlayışla Kürdistan'da da seçimlerin yapılacağını ve çalışmaların son aşamaya vardığını anlatan yetkili, "önümüzdeki süreçte Kürdistan Ulusal Meclisi toplanacaktır. Dört parçadan halk tarafından seçilecek halk temsilcileri önümüzdeki dönemde ülkemizin özgürlüğü ve bağımsızlığı için önemli kararlar alacak, bir anayasa taslağı hazırlayacak ve bir hükümeti seçeceklerdir" diyerek Avrupa'da yaşayan bütün Kürdistanlılara çağrıda bulundu. "Halkımızın katliama tabi tutulduğu bir dönemde, bu katliamlara en büyük yanıtımız ulusal meclisi oluşturmaktır. Dünya ulusları içinde şerefli yerimizi alabilmemiz için bu adımı atmamızın zamanı gelmiştir. Bütün Kürdistanlıların, meclis seçimleri için seferber olmalarını istiyoruz.

***

Meclis seçimlerine doğru

Diyarbakır'da Milli Güvenlik Kurulu'nun toplanmasıyla Türk siyasal hayatına resmen elkoyan Türk genelkurmayı, Kürt halkına karşı topyekün bir savaşın başlatıldığını Ankara'daki son Milli Güvenlik Kurulu toplantısının ardından açıkladı.

Kürdistan'ın kırsal alanında denetimini yitiren Türk ordusu şehirlerdeki devrimci ayaklanmalardan korkarak kitle katliamlarını sürdürüyor. Haber akışını engellemek için yurtsever gazetecileri kurşunluyor. Egemen olamadığı şehirleri bombalayarak harabeye çeviriyor. Tüm bu uygulamalarla bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini durdurmayacağını görüyor. Buna rağmen Kürdistan bağımsızlık gücünü şiddetle dağıtabileceğine henüz inanıyor. Veya inanıyor gibi görünüyor.

Kapalı kapılar ardından gazete köşelerine yansıyan bazı tartışmalar farklı çözümler üzerinde fikir teatilerinin yapıldığı anlaşılıyor. Cumhurbaşkanı'na yakın olan Ertuğrul Özkök'ün MİT'in borazanı durumunda olan Oktay Ekşi'nin yazdıklarına bakılırsa, Özal PKK ile TC arasında "ateşkes" in "sağlanması için bir eğilim geliştirmek istiyor. Demirel, Deniz Baykal ve Mesut Yılmaz idari bir reformun yapılması için tartışmalar yapıyorlar.

Geçen hafta Tele Show televizyonunda Mehmet Ali Birand'ın hazırladığı programda TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ile Halkın Emek Partisi Milletvekili Orhan Doğan'ın karşılıklı tartışmalarında TC'nin Halkın Emek Partisi'ni Kürt halkının temsilcisi olarak kabul etmek istediğini, Cindoruk'un, "Siz Kürtlerin gerçek temsilcisisiniz" cümlesinin üzerine basarak telafuz ettiğine tanık olduk.

Tüm bu "çözüm yöntemleri" tartışılırken uygulamada olan askeri şiddet bütün hızıyla sürüyor. Ve bu yöntem halkımızı uyandırmaktan, harekete geçirmekten, orduleştirmekten başka bir işlev görmüyor.

Askeri çözüm dışında tartışılan idari reform, özerklik, HEP'in muhatap alınması gibi çözüm yöntemleri ile halkımızı aldatmak mümkün değildir. Kürt halkının bilinci, bütün sömürgeci oyunları görebilecek bir düzeyi tutturmuştur. Ve Kürt halkı kendi çözümünü dayatmak için büyük bir hazırlığı tamamlamak üzeredir.

Halkımızın kaderinin başka güçler tarafından belirlenmesi düşünülemediğinden, halk kendi kaderini kendisi tayin edecektir. Bunun yolu da Ulusal Meclisini oluşturmaktan geçiyor. Zira örgütlenememiş, ulusal kurumlarını yaratamamış, kendi temsilcilerini seçememiş bir halkın ne iradesi olur, ne de kaderini tayin edebilir. Böyle bir durumda olan bir halkın kaderi başka güçler tarafından tayin edildiğinden, o halka köleliğin çeşitlerinden biri reva görülür.

Halkımız tarihinden derin dersler çıkardığı için ilk başta kendi adına karar verebilme yetkisine sahip olacak Ulusal Meclisini oluşturma kararındadır. Ve bu kararın aşamasına gelmiştir. Önümüzdeki aylarda seçimle halk temsilcilerimiz seçilecek ve Ulusal Meclisi oluşturacaklardır. İlerde halkımızın nasıl yaşaması gerektiğine bu Meclis karar verecektir.

Devamı 9. sayfa

Değerli büyüğümüz, çınar ağacı gibi toprağımıza kök salmış sevgili ve güzel insan

MUSA AMCA

Üzülme ey tarihin anası, mert ve yiğit halkım benim / Tükenmez, bu kahpece kıyımlarla âlim ve yiğitlerin / "Güneşin ve ateşin çocukları" dir öteki adın/ Sen ki Mezopotamya gibi bereketli / Hayat suyun Fırat gibi verimli / Besler tarihin şafağından beri medeniyetleri / Güzele göz koyan çok olur kurban / Kürdistan gibi ise hele, gayri ölüm şart olur / Ne vaz geçeriz bu sevdadan ne de şirin candan / Yakışmaz ağlamak, yas tutmak bize/ Vursa bile canevinden alçaklar, göze değil, yüreğe akmalı yaşlar/ Her kim ki umutsuzluk yayarsa, odur içimizdeki düşman / Daha da ağlayıp sızlamak yerine / Her yenilgi bin zafere dönmeli ve her şahadet bir düğün!.. / Ancak öyle ders verilir düşmana ve haine / Apê Musa, senin katledildiğin gün Âlim isimli bir yurtsever yazmış bu şiiri senin anına. Biz de yayınlamayı görev biliyoruz.

Musa amcanın katillerinden tarihi hesap sorulmasını istiyorsanız ERNK'nin kampanyasına katılın!

Berxwedan Haber Merkezi

Apê Musa, Musa Amca o gece saat tam dokuzdu. Telefonumuz acı acı çalıyordu. Acı diyoruz, çünkü, her gün bize yüzlerce telefon gelmektedir. Hangisinin acı, hangisinin tatlı olduğunu artık iç güdüsle olarak biliyoruz. İşte o gece telefon acı acı çalmaya başladı. Hani o alçakça seni katlettikleri gece. Seni katletmişler diyordu Amed'teki arkadaşlar. İnan, Apê Musa yüreğimiz burkuldu, yine mi dedik, hem de ak saçlı, melek yüzlü Musa amca. İnan Apê Musa her gün Silvan'da, Nusaybin'de, Amed'te katledilmiş insanların haberi ulaşıyor bize. Her haberde burkulan yürekler, düşmana karşı bilenen öfke ve 74 yaşındaki melek yüzlü çınar ağacını vurmalarının alçaklığı, bitmişliğin, çılgınlığın yapılması, verilen mücadelenin geldiği aşama ve senden korkacak kadar korkaklaşmış düşmanın kendi durumunu ortaya koymanın dışında bir şey değildi.

Apê Musa bir gün senin için böylesi bir yazıyı yazmayı düşünmüyorduk. Çünkü faşist TC'nin 74 yaşındaki bir insanı, kendi resmi ideolojisine boyun eğmediği için ona saldıracak kadar alçaklığı bu kadar erken yapacağını, sizin şahsınızda beklemiyorduk sevgili Musa amca. Sana Amca diyoruz, çünkü sen yurtseverliğine, uğrunda mücadele ettiğin düşüncelerine, her ortamda lafını esirgmeden, daha da konuşmanla, sıcaklığın ve sevecenliğine, halkına olan güvenine, kısaca her şeyine Kürdistan halkının amcasısın.

Musa amca, biliyorsun islamda bir töre var: Ölenin mezarında sevenleri ve sevmeyenleri, yani cemaat, cemaatin başında da

imam olur. Ve imam cenaze törenine katılanlara sorar mezar başında: Rahmetliyi tanıyor muydunuz? Nasıl bir insandı diye. Hazır bulunanlar da bir şeyler söylerler ve imam bir daha sorar: Hakkınızı helal ediyor musunuz? Ama seni vuranlar cenaze törenini yaptırmadılar. Sordurtmadılar imama senin nasıl bir insan olduğunu: Apê Musa, verilecek yanıtlardan korktular, düşüncelerinden, ödün vermedikçe inançlarından korktular. Halkından, yeğenlerinden, torunlarından, oğul ve kızlarından korktular. Büyük bir suçluluk ve gizlilikle gömdüler seni dünyanın en tatlı, en nazlı, en verimli toprağına. Hani senin uğruna katledildiğin toprağı Kürdistan'a gömdüler. Korktular ve korkuyorlar senden Apê Musa, hem de çok.

Biz burada ne senin Kürt halkının özgür ve insanca yaşamına adadığın ve bu yüzden de hep TC sömürgecilğine karşı mücadeleyle geçirdiğin 74 yıllık yaşamında, dişe diş geçen yıllarını, ne de 49'lar ve sayısız davalarda yargılamalarını, gözaltına alınıp işkence gördüğünü, hakkında idam cezası bile istendiğini, 74'lük yaşında geçen yıl girdiğin açlık grevini anlatmaya cağız. Hatta rahmetli Faik Bucak ile birbirinize, halkımızın özgürlüğü için sonuna kadar savaşmaya yemin ettiğinizi ve bu yemininizi hiç bozmadığınızı ve 15 Ağustos Atılımıyla Kürdistan'da filizlenip, bugün Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bağrında yeşeren Kürt halkının aydınlık geleceğine olan o sarsılmaz inancından da söz etmeyeceğiz Musa amca. Musa Anter denince neden hemen bunların aklı geldiğini de yazmayacağız. Çünkü tüm bunları seni tanıyan herkes bilir. Senin Amed Belediyesi'nce düzenlenen Kültür ve Sanat Festivaline katılmak, o çok sevdiğin halkınla bir kez daha kendi topraklarında, kendi öz vatanında görüşmek, hasret gidermek için gittiğin Amed'te, TC sömürgecilği tarafından alçakça bir pusu sonucu katledildiğini öğrendik. O anda seninle yaptığımız telefon görüşmeleri bir film şeridi gibi hafızalarımızda birer birer canlandı Musa amca. Senin söylediklerini hatırladık. Senin yurtseverliğini, boyun eğmezliğini, yaşamdaki mücadele azmini iyi bildiğimiz için söylediklerinin tümünü yapacağına inancımız sonsuzdu güzel insan. Ancak buna inanan sadece biz değiliz. Senin yazdığın kitaplarından, makalelerinden, DGM kapılarında, resmi ideolojinin savunuculuğunu yapan kalemlerinden, zehir akan tüm kalemlere olan muhalefetinden dolayı çok iyi tanıyan ve senin mücadeleyi kendi suratına vurulmuş bir tokatın acısı gibi, yüreğinin ta derinliklerinde hisseden TC de çok iyi tanıyor. Musa amca, insanlık tarihi bize şunu çok iyi öğretti: Eğer bir halk uyanmaya, boynundaki kölelik zincirlerini kırmaya karar vermişse, yeryüzünde hiçbir güç ona engel olamaz, onu durduramaz. Amca, senin de çok iyi bildiğin ve saflarında yer aldığı gibi, halkımız bugün yüzlerce yıldır yattığı uykudan uyanma, boynundaki kölelik zincirlerini kırma kararlılığını yaşıyor. Bugün o güzel ülkemizde TC, terörü alabilmesine uygulayarak, kitle katliamları yapmak (Şırnak'ta, Çukurca'da, Kerboran'da, Kulp'ta, Diyarbakır Serihildani'nde olduğu gibi) soykırım senaryolarını yeniden hayata geçirmek, ya da adına kontr-gerilla veya hizbul-kontra denilen katiller sürüsü vasıtasıyla yurtsever insanlarımızı katletmek, böylece geride kalan milyonlarca insanımızın yüreklerine korku tohumlarını ekmeye çalışmak beyhude bir çaba olduğu ve Kürt halkını bu haklı mücadelesindeki kararlılığını daha da arttırdığı gibi, aynı zamanda TC, Kürt halkının bu haklı ve haklı olduğu kadar da onurlu olan mücadelesi karşısında ne kadar küçüldüğünün, acizleştiğinin, çaresizlik içinde kıvrandığının da en somut kanıtı olmaktadır.

Evet Musa amca, Kürt halkının kendi tarihindeki bu en büyük şahlanışı, silkelenip kendine gelişi, kendisini köleleştiren 20'inci yüzyılın Dehaklarına başkaldırarak, özgürlüğe, aydınlık geleceğe doğru emin adımlarla ilerleyişi karşısında TC sömürgecilği o kadar acizleşmiş ve büyük paniğe kapılmış ki, artık bütünüyle mantıksızlaşmıştır. Bu mantıksızlıkta o kadar ilerlemiş ki, günümüzde tüm dünyanın gözleri önünde, Mezopotamya'da işlenen bir insanlık suçu, bir çılgınlık, bir barbarlık halini almıştır. TC'nin bu geleneksel barbarlığı üzerine sen çok şeyler yazdın Musa amca. Evet amca, barbarlıktır hem de barbarlıkların en alası, en çirkin. Musa amca, babadan kalma barbarlıklarını bir kez daha Amed'te senin o çok sevdiğin şehirde gösterdiler. O şehir ki, zindan direnişiyle, Vedat Aydın serihildanıyla, şehitleriyle düşmanın yüreğinin ta derinliklerine korku salmıştır. Evet amca, işte bu kahramanlık diyarı şehirde bu kez de hedef sendin. Sen ki, TC barbarlığının "50 yıllık girdisinin, çıktısının yeminli canlı tanığı, sanığı ve davacı

sı"ydın. Çünkü sen kararlıydın, mezara kendinle birlikte hiçbir şey götürmeyecek, söylenecek neyin varsa hepsini daha da iyi söylemiştin. Bu da TC'yi korkutuyordu, korkutmuştu. Korkutuyor diyoruz, çünkü halkımızın insanlık mücadelesi, ulusal kurtuluş mücadelesi TC barbarlığının üzerine bir azrail gibi çökmüştü. İşte bu yüzden TC, Diyarbakır'da seni, daha önce de Vedat Aydın'ı, Hafız'ı, Hüseyin'i, Cengiz'i ve adlarını burada sayamayacağımız yüzlerce yurtsever, Kürdistan halkının aydınlık geleceğinden korktuğu için katletti. Evet Musa amca, TC'nin senin kararlı mücadeleyi karşısında acizleştiğini, çaresizleştiğini ve bittiğini hep birlikte gördük.

Apê Musa, o çok sevdiğin, uğruna ölümü kucakladığın Kürdistan'da mücadele kanla yeşeriyor. Bu kana sen de kanını kattın Musa amca. Milyonlarca filiz bu kanla büyüyor. Bu gencecik filizden korkan TC, katliamlar tezgahlıyor. Bizler işkencelerden, ölümlerden korkmaz ve yılmayız Apê Musa. Çok gördük değil mi Musa amca. Analarımızın, gelinlerimizin, bacılarımızın ağlamalarını. Ama bugün halkımızın yazgısı gibi, analarımızın, gelinlerimizin, bacılarımızın ağlaması da değişti. Artık analarımız özgürlük türkülerini söylüyorlar, zılgıtlar, halaylar çekiyorlar şehit oğullarının ve kızlarının düğününde. Sana türkülerin en coşkusunu, düğünlerin en güzelini yapacağız Musa amca.

Apê Musa, uygarlığın beşiği Mezopotamya'mızı, yani onurumuzu, yani namusumuzu, yani her şeyimiz uğruna sen diğer tüm şehitlerimiz gibi uğrunda şehit olduğun topraklar, seni en sıcak duygularla bağrına bastı. Senin ardından yas tutulmadı Apê Musa. Çünkü halkımız özgür, aydınlık geleceği için çıktığı uzun yürüyüşündeki şehitlerinin ardından yas tutmamayı, onları mücadelesiyle, onları birer bayram coşkusuna uğurlamayı öğrendi. Çünkü verdiğimiz her şehit, düşmana vurulmuş bir darbenin ifadesidir. Çünkü halkımızın şehitleri dünyada bir insanın verebileceği en haklı ve en onurlu mücadeleyi, bağımsızlık ve özgürlük içinde insanca yaşama mücadelesini verdikleri için şehit düşmüşlerdir. Böylesi yüce amaçlar için şehit düşmek insanı en görkemli şekilde onurlandırır.

Sen rahat uyu Musa amca. Sen de çok iyi biliyorsun ki, ne senin kalemin düştüğü yerde kalacak ne de bugüne kadar verdiğin ve uğrunda binlerce şehit verdiğimiz mücadele yarım kalacak. Sen her zamankinden daha canlı yaşıyorsun halkının içinde. Ve halkımız kendisine yapılanları, sen de çok iyi biliyorsun Apê Musa. Biliyor musun amca, senin katledilişinden hemen sonra gerillalarımız Pasur'un savcı ve hakimini cezalandırdılar. Ve senin katledilişinden sonra Şemdinli'de gerillalarımız Ruban, Girane ve Masikür taburlarını basıp 400'ün üzerinde asker öldürdüler. TC çılgına döndü. Tarihinde şimdiye kadar yemediği darbeyi senin katledilmende sonra yedi Musa amca.

Musa amca, biz bu yazıyı yazdığımızda düşman Kulp'ta sivil insanlarımızı top ve roketlerle saldırıyordu. İlçenin tek oteli olan 5 katlı Narin Oteli düşmanın toplarıyla yıkılmış, 5 insanımız ölmüştü, haberi bize ulaştı. Biliyoruz Musa amca. Sen köşende şunları yazacaktın: Be hey korkaklar; siz ancak insanı arkada vurmayı, siz ancak sivil ve savunmasız halkımıza karşı topunuzla, tankınızla saldırıyı biliyorsunuz. Siz ancak kan içmeyi, insan eti yemeyi biliyorsunuz. Sizin artık sonunuz yaklaştı. Siz insanlığın yüz karası, siz korkunuzdan, korkaklığınızdan gerilladan kaçır, gelip beni ve benim gibi savunmasızları ancak arkadan katledersiniz. Siz tarihin yüz karası, beyaz kağıdın çirkef lekesi, insan kanının vampirisinin derdin Musa amca. Derdin değil mi Musa amca? Derdin ve diyeceğini herkes biliyor Musa amca. Sen katledildikten sonra Musa amca güzel yazılar yazıldı ardın sıra, bilemiyoruz anlatabilirmiyiz o ak saçlarını, toprağına dökülen o kutsal kırmızı kanını, anlatabilirmiyiz hasretini, sevdanı, aşkını, umutlarını, beklentilerini! Biliyoruz yazmanıza gerek yok diyoruz. Dağların şahinleri gerillalarımızın namlularında haykırıp gelen özgürlük ve bağımsızlık türküsü anlatıyor beni, özlemlerimi, aşkımı, hasretimi. Evet Musa amca, senin aşkın bizim aşkımız, senin özlemin bizim özleminiz, senin tutkun bizim tutkumuzdur. Sen üzülmeye güzel amcamız. Ne kalemin, ne toprağına akıttığın hayat suyu kanın yerde kalmayacak. Bunu sen de bizim kadar biliyorsun. Sana ve tüm şehitlerimize bir kez daha söz veriyoruz Musa amca. Şehitlerimizin bıraktığı özgürlük bayrağını Kürdistan'ın semalarında ebediyen dalgalandıracağız. Özlemlerinizi canımız ve kanımız pahasına gerçekleştireceğiz. Sen rahat uyu kabrinde güzel ve bilge amcamız.

PKK Kürdistan'da onlarca Bekaa açtı

Berxwedan Ortadoğu Servisi

Bekaa Vadisi'ndeki Mahsum Korkmaz Akademisi'nin Lübnan ordusu tarafından "işgal" edildiğini Türk basını ve TV'leri tarafından ileri sürüldü. Bütünüyle propaganda niteliğinde olan bu özel savaş taktiğini kavrayabilmek için, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin içinde bulunduğu aşamayı ve birkaç ay önce Mahsum Korkmaz Akademisi'nin neden PKK tarafından kapatıldığını doğru değerlendirmek gerekir. Gerilla mücadelesi içinde olan hiçbir ulusal kurtuluş hareketi düşmanın askeri ve siyasal eylemlerine tepki olarak strateji veya taktik belirlemez. Gerilla mücadelesini başarıya götüren temel nitelik ise, sokaktaki adama karmaşık gözükken, fiziksel olarak daha fazla askeri birliğe sahip düşmana karşı savaşan az sayıdaki gerilla birliğinin bir araya toplanması değil, birçok parçaya ayrılmasıdır. Gerilla mücadelesinin ilk aşamasında sınırlı askeri gücünü, Ortadoğu'nun farklı alanlarına dağıtıp aralarındaki haberleşme ve hareket birliğini sağlayan PKK'nin bu taktiği, ulusal savaşı farklı bir aşamaya getirdi. Kürdistan'ın değişik parçalarında askeri eğitim merkezlerinin oluşturulmaya başlandığı 1990 yılı, silahlı direnme mücadelesinin Kürdistan'daki siyasal hedeflerinin örgütlemesini de zorunlu kılmıştı. Sekiz yıllık bir süre içinde elde edilen askeri başarıların, siyasal kazanımlarının toplanması ülke dışındaki merkezi eğitim üslerinden mümkün olamazdı. Henüz 1990 yılında Başkan APO, "Halk ayaklanmasına doğru yürüyoruz" derken, var olan askeri gücün birkaç katına çıkartılıp, Kürdistan'daki bir avuç hainin dışındaki bütün sınıfların devrimdeki işbölümünü siyasal örgütlemek olarak formüle etmişti. Bu dönem içinde gerçekten askeri güç birkaç misli çoğalıp, birçok stratejik alan ARGK ordusunun denetimine girerken, Kürdistan'da pratik olarak kitlelere yön veren siyasal bir kurumlaşma ortaya çıktı.

Newroz direnmesi mücadelenin farklı bir aşamaya geldiğini, mücadelenin stratejik denge aşamasının arifesinde olduğunu çok açıkça ortaya koydu. Kürdistan tarihinde ilk kez, Kürdistan'ın iç sınırlarının çözüleceği çok belirgin olarak gözler önüne serilmiştir. Kimisine göre Newroz PKK'nin yenilgisiyle sonuçlandı. Kimisine göre Newroz olayları kitlelerin pasifize edilmesine neden oldu. Kimisine göre de devletin siyasal olarak Kürdistan'da daha güçlü örgütlemesine neden oldu. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesini bir bütün olarak değerlendirmeyen herkes için, Newroz farklı değerlendirilebilir, ama 1992 Newroz direnmesinden çıkartılan tarihi ders: Kürdistan halkının mücadelesinin farklı bir siyasal aşamaya gelmiş olduğunun pratik olarak gözler önüne serilmesidir.

Bekaa'daki Mahsum Korkmaz Akademisi'nin kapatılma kararı Newroz direnmesinden sonra gündeme gelip, birkaç hafta sonra gerçekleştirildi. Bu kararın alınmasında temel belirleyici yönü, ne Ortadoğu'daki devletler veya uluslararası koşullar ne TC'nin farklı devletlerle olan siyasal dilenciliği, ne de PKK'nin gelişen siyasal gelişmeler karşısında geriye attığı adımdı. Bekaa'daki kampın kapatılması, bizzat Kürdistan'daki kitlesel katılımlara cevap verme olanağının yaratılması, çok merkezli askeri eğitim alanların yaratılması, Kürdistan iç sınırlarının

Başkan APO: Akademi'nin kapatılmasını şöyle değerlendiriyor:

Burası ancak bu kadar ürün verebilir. Elde edilen tüm ürünü de Kürdistan'a taşıdık. Burada bir şeyimiz kalmadı, çok sembolik bir kara parçasını geride bırakıyoruz. Biz burada, 14 yıldır 14 şehit vermedik. Düşünün ki, 10.000 kişi geçti buradan, binde bir kayıp. Hem kayıp da değil. Onlar, onurlu bir direnişin temsilcileriydi. PKK direnişinin uluslararası timsali idiler. Binde bir kayıp da olsa, biz bunu kayıp sayamayız. Tarihte hiçbir ulusal kurtuluş hareketi ülkesinin ve toprağının çok uzağında böyle çalışıp, böyle sonuç almamıştır ve bize benzer bir örnek daha yoktur. Türk egemenleri Ermenileri vurduğunda bir daha dönmediler o topraklara, Rumları vurduğunda bir daha dönmediler, asimile edilenler bir daha kimliklerine sahip çıkamadılar. Kürtleri de vurduklarında Türkler, daha çok Türkçü kesilenler yaşadı, bünyeye emredip inkarcı, yoksul kişiliğin toplumu oldular. Biz bütün bunları, bu kara tarihi, halklar için bu başaşağı tarihi devirdik, onun için gururluyuz. Büyük bir onurla bunu devirmek coşku vericidir. Şahsen ben fazla bir hüznün duymuyorum. Tüm gücümle müthiş yıllarımı buraya verdiğim halde, tam tersine alıp her şeyi ülkeye götürdüm diyorum. Vatani aldık burada, halkı aldık burada.

parçalanması var olan askeri üstünlüğün siyasal olarak daha da örgütlenmesini hedeflerken, 14 yıl boyunca aynı mevziyi kullanmanın sağlıksızlığı da düşünülmüştü. PKK Kürdistan içinde zaten sayıları onları geçen kamp kurmuştu. Temel amaç da ulusal mücadelenin stratejik denge durumuna getirilmesidir. PKK'nin dış politikası kuruluşundan bugüne kadar tek bir temel ilke üzerinde biçimlenmiştir; Kürdistan halkının siyasal iradesine saygı gösteren ve onun bütün parçalarındaki sömürgeci ve emperyalist işgallerin ortadan kalkmasına yardım eden bütün uluslarla, ideolojik ve politik düşüncesi bu ilkeye zıt değilse dayanışma içinde bulunmaktadır. Bu temel ilkeye bağlı olarak oluşturulan Bekaa'daki Mahsum Korkmaz Akademisi Kürdistan halkının mücadelesinde önemli ve tarihi rol oynamıştır. Mücadelenin başlangıç aşamasında askeri bir sıçrama tahtası rolü oynayan, bu merkezi eğitim alanı doğal olarak görevini tamamladıktan sonra işlerliğini yitirecekti. Mücadelenin içinde bulunduğu aşamaya gelmesinde önemli rol oynamasına rağmen, Kürdistan'da siyasal iktidarın halk tarafından ele geçirilmesine kadar bu Akademi'de kalmak doğru olmadığı gibi, zaten ihtiyaç da kalmamıştı. Lübnan alanı Kürdistan halkının ulusal kurtuluşu için üzerine düşen tarihi görevi yerine getirmiştir. Fazlasını beklemek iyimserlik olurdu. Çünkü, Kürdistan halkının kendi siyasal iktidarını kurması, bizzat kendi öz gücüyle olacak ve bizzat kendi ülkesi içinde çok sayıda askeri

PKK ve ulusal ordu tek başına askeri gücünü ayakta tutabilmek için var olmadı. Onun temel amacı, bugüne kadarki direnmeyi, askeri mücadeleyi siyasal hedeflere yöneltip Kürdistan'daki siyasal iktidarı ele geçirmektir. Ülke içinde siyasal propagandanın yaygınlaştırılması, kitlesel eğitimin hedefinin hayata geçirilmesi ve örgütlenmesi, ülkedeki ekonomik örgütlenmenin, üretimin ve değişimin yeniden örgütlenmesi, askeri ve siyasal ulaşım ve değişimin güçlendirilmesi, sömürgeci kurum ve yasalarının ortadan kaldırılması, yasalarının işlemez hale getirilmesi, feodal ve eski toplumsal bağların çözülüp yerini yeni ulusal kurtuluşçu bir yapıya bırakması, belediye ve yerel idari sistemin halk tarafından ele geçirilip ona yeniden biçim verilmesi, ülkenin farklı bölgeleri arasındaki siyasal ve ekonomik işbirliğinin örgütlenmesi, şehir, köy ve kasabalarda çok yönlü ekonomik, siyasal ve askeri örgütlemelerin öncülük denetimine sokulması, sömürgeci güçlere karşı her türlü siyasal darbenin indirilmesi önümüzdeki temel siyasal hedeflerdir. Bu temel siyasal hedeflerin gerçekleşmesi doğal olarak ülke içindeki devrimci yurtsever potansiyeli doğru değerlendirip onların sağlıklı eğitimini zorunlu kılıyor. Bu siyasal hedeflerin gerçekleşmesinde temel belirleyici olan uluslararası devrimci demokrat destek değil, ülke içindeki kitlesel eğitim ve ulusal örgütlenmedir. Ortadoğu'da veya dünyanın farklı bölgelerindeki demokratik güçlerin desteği mutlaka önemlidir, ama devrim Kürdis-

Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencileri - 1992

eğitim alanları yaratmakla olanaklı hale gelecektir. Gerilla savaşının temel siyasal hedefi, askeri gücün tek bir merkezden ve ülkenin dışında bir alanda toplamak değil, aksine stratejik denge aşamasını yaratacak siyasal çalışmaları ülkenin her parçasında güvenlik altına almaktır. Devletin son birkaç haftadır geliştirdiği saldırılar bu temel siyasal amaca ket vurmanın dışında bir şey değildir.

Gerilla birlikleri kendi içinde parçalanması ve bu parçalanmışlık içinde merkezi bir denetimin sağlanması, görünüşte zor olan ama gerçekten oldukça pratik bir durumdur gerilla için. Askeri olarak güçlü olduğunu sanan karşı taraf, sayıları 20 bini bulan gerilla birliklerine karşı başarılı olma şansını bu şekilde ortadan kaldırmış olmaktadır.

tan'da ve Kürdistan halkı tarafından yapılacağı da çok açıktır.

Bekaa'daki Mahsum Korkmaz Akademisi Kürt halkının mücadelesinde tarihi görevi başarıyla yerine getirdi. Türkiye televizyonlarının Lübnan ordusunun Bekaa'ya girişini şatafatlı bir şekilde vermeleri veya sanki Angola askerleri tarafından Bekaa'nın işgal edilmesi olarak vermesi gibi olağan dışı bir olay olarak yansıtması, doğrusu oldukça mizahi bir durum arz etmektedir. Bekaa Lübnan topraklarıysa, Lübnan ordusu da istediği zaman Bekaa'ya girebilir. Kaldı ki PKK zaten boşalttığını dünya kamuoyuna duyurmuştu. PKK'nin hedefi şu veya bu ülkede askeri varlığını konumlandırmak değil, bizzat Kürdistan'da onlarca ve yüzlerce askeri ve siyasal Mahsum Korkmaz Akademileri yaratmaktır. Ve yapılan da budur.

Darbe tehditleri

YENİLGİNİN İTİRAFIDIR

“Bugün Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin verdiği mücadele, Kürdistan ile Türkiye coğrafyasını birbirinden ayırmış, Kürdistan’ı tamamen bir savaş cephesi haline getirmiştir. Bunu söylemenin şu anlamda yararı vardır: Türk hakim sınıflarının ve devletin Anadolu’da geliştirdiği her politikanın Kürdistan’da yürütülen savaşla çok dolaysız ilişkisi vardır.”

Berxwedan Haber Merkezi

Son zamanlarda Türk basınında ve politik çevrelerinde darbe söylentileri yayılmaya başladı.

Basının ve politikacıların eş zamanında ve koro halinde, darbeye adeta çanak tutmaları ilginçtir. Darbe söylentilerinin zamanlaması ise daha da ilginçtir.

Türk siyasal yaşamı incelen-

engel olmuştur. Dinsel-aşiretçi örgütlenmeyi esas almış bir imparatorluktan kapitalizmin eşiğine adımını atan Türk toplumsal ve siyasal yaşamı modernleşme sürecine bu şekilde girmesine rağmen, Mustafa Kemal cumhuriyetinin temellerini yine Osmanlı yasalarından almış ve “zor” Türkiye Cumhuriyeti’nde de “anayasa” olarak tabi kılmıştır. 1950’li yıllara kadar tümüyle askeri kadrolarla yöneti-

de durum böyle olmuştur. Türkiye, mevcut durumda olduğu gibi, Mustafa Kemal’den bu yana, ordunun esas yönetici güç olduğu, ancak vitrinde sivil politikacıların “joker” olarak kullanıldığı bir ülke olmuştur. Yöneticiler yani, generaller kafalarının aldığı kadar “demokratikleşmiş” ötesini, darbe, kontra, Dersim ve Şırnak yöntemleriyle çözmeye çalışmıştır. Tabii bu noktada, generallerin tek karar mercii oldu-

vitrinde bulunduğu yaklaşık 30 yılın yarısından fazlasını, ülkenin birçok yerinde askerlerin sıkıyönetimiyle geçiren, sivillerin durumu da dünyanın çok az ülkesinde bu denli “onursuz” bir konuma düşmüştür. Genelkurmay Başkanı ile birlikte güler yüzlü fotoğraf çektiğinden bir başbakan için büyük onur olduğu Türkiye’de politikacılar hiçbir dönem “namus” yeminiyle koruyacaklarını belirttikleri “demokrasiyi”

kanlı “KHK”lerle (kanun hükümünde kararname) yönetilmektedir. Anayasalar her dönem askerler tarafından hazırlanıp darbe dönemlerinde ortaya konulmaktadır. Hiçbir siyasi parti veya iktidar, toplumun ihtiyaçlarına yanıt veremeyen bu anayasaları değiştirememektedir. Siyasal konjunktür orduyu da zorlama noktasına gelince, bu kurumun da onayıyla tüm “Cumhuriyetin teminatı” Türk Silahlı Kuvvetle-

yen Demirel’iyle Türk siyasal yaşamı varlığını devam ettirmeye çalışmaktadır. Ve bu durumyla hükümet, patronunun sözcülüğünü yapan mütteahhit taşeronlarına dönüşmüştür.

Genel kurmayın basın bültenleri ve Türk “basını”

Askerler kendi kendilerini, sivil askerleri alkışlıyor

Yeni vitrinlerin yeni mankenleri

diğinde yasal ve meşru yollardan halledilemeyen sorunların üstüne her zaman yasadışı ve gayri meşru bir yönelme olduğu görülecektir. TC’nin siyasal yaşamında bunun örnekleri çok fazladır. Burada sözü edilen yasalık ve meşruluk kendi belirlemeleridir.

Siyasal erkin sahibinin bula- nık olduğu, atanmışların seçilmişlerden daha yetkili, üniforma tabusunun ve şiddetin esas yasa olduğu Türkiye gibi “muz cumhuriyetlerinde” yasama ve yürütmeyi üstlenen hükümet ile politikacıların ve demokrasinin “olmazsa olmaz” kurumlarından denetleyicilerinden basının darbeye bu denli “saygılı olmaları” ve tehdit karşısında yelkenleri hemen indirmeleri çok anlaşıl- maz değildir.

Türk siyasal yaşamında ordu ve darbeler:

Türk toplumu ve siyasal de-

len Türkiye cılız da olsa bir “demokrasi faslı” yaşamıştır. Ancak siyasal güçler arasındaki sorunlar ve çelişkiler yine “örgütlü zorun” yani ordunun müdahalesiyle sonuçlanmış ve ordu Türkiye’de son “karar mercii” olduğunu hatırlatmıştır. 1960’daki darbenin ardındaki süreçte de ordu içindeki çelişik güçlerin darbe girişimleri söz konusu olmuştur. 1970’li yıllara doğru dünyada ve Türkiye’de gelişen siyasal ve toplumsal hareketlerin ülkeye yerleşme çabaları siyasal alt yapının muhafazakar barikatlarına çarpmış, muhalefet biraz da provoke edilerek yeniden “örgütlü zor”, yani ordu devreye sokulmuştur. Ordu bir kez daha ülkede kararları kendisinin vereceğini açık bir şekilde göstermiştir. 1980’lerde de aynı durum yaşanmış, Türkiye’deki ulusal-toplumsal muhalefet “zor”la bastırılmıştır. Tabii “zor”un devreye girdiği her dönem, Kürt ve Türk halkının en insani talepleri kanla ve vahşetle yanıtlanmış, halklarımızın en değerli evlatları bu “zor”la imha edilmiştir. “Örgütlü zor”un her müdahalesinde toplumsal yaşam çok daha geriye iten kurallar

ğu ve darbe dönemlerinde politikacıların, orduya direndiği gibi bir sonuç çıkarılmamalıdır. Ordunun gücünü besleyen esas kaynağın “uluslararası sermaye”, dolayısıyla ABD emperyalizmi olduğu ve Türk ordusunun kendi ülkesinde politikacıları “joker” olarak kullanırken, ABD’ye “jokerlik” yaptığı unutulmamalıdır. 12 Eylül darbesini Carter’a haber veren Ulağının Türk generallerden “bizimkiler darbe yaptı” diye söz etmesi bu bakımdan ilginç değildir. Yani Türk siyasal yaşamında nisbi inisiyatifin yerel güçlerde olmasına rağmen, ülkenin esas olarak yönetildiği yer Ankara’daki birkaç yabancı misyondur. ABD’nin darbe planlarına CIA’nın Ankara istasyon şefleri aracılığıyla müdahale ettiği, hatta ayrıntılı planlamasına katıldığı bugün gizlenmesine dahi gerek duyulmayan gerçeklerdir. Dış işleri bakanlarının, genelkurmay başkanlarının ve önemli mevki- lerdeki generallerin CIA ve Pentagon tarafından tayin edildiği bu ülkede, yerel yöneticilerin, polis ve subayların Pentagon savaş karargahlarında eğitildiği de, gurur vesilesi sayılarak anla-

askerlere karşı savunmamışlardır. Aldıkları emirleri her dönem en iyi biçimde yerine getirmeye çalışan sivil, buna rağmen darbelerin ardından hırpalanmaktan ve aşağılanmaktan kurtulamamışlardır. Ancak askerler işlerini bitirip kırsallarına çekildikten ve vitrini yeniden düzenledikten sonra aynı siviller daha önce hırpalanmalarına neden olan “hataları” tekrarlamaya özen gösterip, yeniden işe koyulmuşlardır. Politikacıların bu durumunu sadece pısrıklıkları ve askerden korkularıyla izah edilemez. Türkiye’de mevcut siyasal sistem böyle bir işleyişi kendiliğinden hakim kılacak şekilde kurulmuştur. Devlet ile hükümet her zaman iki ayrı kurum olmuştur. Hükümet, yönetmek üzere devraldığı devletin ağırlarına takılıp, bir süre sonra işlevsiz kalmakta ve sistemin emrettiği şekilde yürümek zorunda bırakılmaktadır. Öyle ki temelde hiçbir farklılık göstermeyen değişik hükümetler döneminde iktidar partisi basit bir bakanlığa dahi adamlarını yerleştirmekte zorluk çekmekte, ısrar ettiğinde, direnen sistem hükümeti işlevsiz kılmaktadır.

ri’nin onaylamadığı hiçbir yasa çıkarılamamakta veya hayata geçirilememektedir. Devlet protokolünde en önlerde yer alan askerler, ülkenin daha alt birimlerinde ise tek yönetici durumundadır. Bir ilçede karakol çavuşu veya bir ildeki alay komutanı vali veya kaymakamı hiç hesaba katmadan istediklerini yapabili- me özgürlüğüne sahiptir. Dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemiş bir uygulamayla ordu siyasal yaşama müdahale edebilmenin yasal zeminini ve hiyerarşisini de hazırlamıştır. Milli Güvenlik Kurulu’na kazandırılan anayasal işlevle hükümete hükmetmenin yasal kılıfı da hazırlanmış ve MGK haricinde hiçbir ciddi iş yapılamaz bir sistem geliştirilmiştir. Hükümet veya parlamento için doğrudan devleti ilgilendiren her konunun MGK onayından geçirilme zorunluluğu doğmuştur. Aynı zamanda ordu, iç yapıyla ilgili düzenlemeleri de tamamen kendi inisiyatifleriyle gerçekleştirmektedir. Öyleki; kimin genelkurmay başkanı, kimin general, kimin albay olacağına sadece ordunun komuta kademeleri karar vermekte ve bu durum yıllar son-

Türk “basını” ortaya çıkışın- dan bu yana resmi bülten olmayı bir türlü aşamamış, Tercüman-ı Ahval’den bu yana çıkan gazeteler devletin, paşalarının ve gerici sınıfların sözcüsü olmaktan kurtulamamıştır. Türkiye’de “zor”- un egemenliği temelinde kurulan sistem, basına da yansımış, gazeteler sistemin bir sözcüsü gibi çalışmıştır. Mevcut sistemin devamını sağlamak amacıyla her türlü gelişmeye set çeken anlayış, resmi görüşün dışına taşmaların olmaması içinde sıkı sansür uygulanmıştır. Muhalefet etme gibi bir sorunu olmayan basın da bir süre sonra sisteme entegre olarak düzenin koruyucularından biri haline gelmiş ve haklı olarak, MİT’in şubesi üyvanını hak kazanmıştır. Türk basınında köşeleri tutan ünlü gazeteciler de hiçbir zaman gizli servislerin adamı oldukları yolundaki kuşkuları dağıtamamış, “kutsal haberi ve hür yorumu” devletin bekası ve kişisel çıkarları doğrultusunda kullanmışlardır.

Böyle bir siyasal sisteme, hükümet basına ve orduya taham-

“Bu da darbedir. Türk siyasal tarihinde darbenin, hedef gözetmediği, darbeler dışında kimseye aman vermediği defalarca görülmüştür. Bir darbe durumunda bütün uşaklığına rağmen Demirel’in “vatana ihanetten” yargılanmayacağına garantisi yoktur.”

neyimleri paralellik gösteren bir yapılanma içindedir. Bu paralellik şimdiye kadar negatif bir süreç izlemiştir. Osmanlı İmparatorluğu ve öncesindeki toplumsal yapılanmanın askeri olması, toplumun her zaman “zor”un yasalarıyla yönetilmesi, demokratik bir geleneğin yerleşmesine

dayatılmış, halklarımız her seferinde uzun yıllar altından çıkamayacağı yüklerin altına sokulmuştur. Durum böyle olunca, Türkiye’de subaylık ve polislik itibarlı iki meslek haline gelmiştir. Türkiye dışında Latin Amerika’nın ve Afrika ile Güney Asya’nın az gelişmiş ülkelerinde

tılmaktadır.

Ordunun “jokerleri” ile meclis vitrini:

Türkiye’de üç darbe atlatılmış,

Parlamentodaki çıkar çelişkileri, hakim sınıfların çeşitli çıkarlarını temsil eden partiler arasındaki anlaşmazlıklar ve hiçbir dönem çoğunluk hükümeti olabilecek düzeyde “iktidara” yerleşememe, parlamentonun sıradan bir kanun çıkarmasına dahi engel olmakta ve “ülke” genellikle, çı-

rasını bile düzenleyecek şekilde ayarlanmaktadır. Enternasyonal- den atılan sosyal demokratlarıyla, bir kentin imha emrini veren bir general için, “Keşke onun gibi daha başkaları olsa” diyen bakanları, ve “biz iktidara geldiğimizde askerlerin çözüm planlarını önümüzde bulduk” di-

mül eden Türk halkının da anlayış olarak, bu kurumlardan farklı düşünme yeteneğinde olmadığını belirtmek gerekir. Günümüzde, örgütsüzlüğün teorisini yapan Türk Sol Hareketi de bırakalım iktidarı hedeflemeyi, taşıdığı tarihsel sorumluluktan kurtulmak için çırpınmakta ve bu

arada halk kitlelerinde, umutsuzluk ve yılgınlık yaratmaktadır.

Türkiye'de durum kısaca yukarıda özetlendiği şekilde yürürken, darbe söylentilerinin hangi amaçla yayıldığına tesbiti önem kazanmaktadır.

Sisteme muhalefet tek odak: Kürdistan

Bugün Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin verdiği mücadele,

rinden ve "milli mutabakat"çı güçlerden de onay alınmıştır. Bunlar olurken, öte yandan Ankara'da iç hesaplaşmalar içindeki Özal da ortaya çıkarak Kürdistan politikasında boy göstermeye başlamıştır. Diyarbakır ve Ankara'da yaptığı çeşitli konuşmalarda, "devletin kararlılığını, baharda topyekün bir saldırının ve devletin yanında olmayan herkesin düşman ilan edileceğini" açıklamıştır. Aynı tehditler MİT müsteşarı, Kozakçıoğlu ve jandarma komutanı tarafından da defalarca tekrarlanmıştır. Ve Kürdistan'a ordu birlikleri yağmakla işe başlandı. Ardından gazeteciler öldürülmeye ve kontr-gerilla çe-

Gerçekler ise çok farklıydı. Kürdistan'daki ateşe, ölüme, örneği görülmemiş işkencelere, basına, kontraya rağmen halk ve gerilla kervanı daha da güçlenerek yoluna devam ediyordu. Devletin, ve İnönü-Demirel "suç koalisyonu", "milli mutabakat" halinde Kürt halkına karşı sürdürdüğü savaşın "galibiyet" aldatmacası bir süre sonra su yüzüne çıktı. Newroz, 15 Ağustos ve Şırnak "yasında" Kürt halkı Kürdistan tarihinde en büyük katliamla kitle eylemlerine girişti. Cellatlar öldürdükçe halk çoğalıyordu. Kürdistan'ın ulusal mücadeleye katılımı da en cızlı görünen yerleri, Serhet, Dersim gibi bölgelerinde kit-

meye çalışıyordu. Kısaca, zafer naraları artık kimseye inandırıcı gelmiyor ve muzrak çuvala sığmıyordu.

Yenilginin Türkçesi: "Darbe geliyor"

Türkiye'de bugün düzene muhalefet eden tek örgütlü güç Kürt halkıdır. Kürt halkının siyasi ve silahlı gücü PKK, düzenin temellerini kökünden sarsarken, mücadele ettiği coğrafyada yeni bir insan tipi ve yeni bir toplum düzeni yaratmaktadır. Türk hakim

nın garantisi yoktur.

Kime ve neye darbe?

Darbe tehdidi öncelikle safları dağıtılara ve ittifakları bozanlara yöneliktir. Tehdit, daha sonra Kürt halkına ve önderliğine yöneliktir. Ancak sadece kendi mantığını taşımaktadır. Dünyaya, soruna kendi at gözlüğüyle bakmaktadır. Her gün katlettiği bir halkı darbeye korkutmaya çalışmaktadır. Sağ ele geçirdiklerini en vahşi işkencelerle öldür-

leri ise, Genelkurmay Başkanı'nın bir yıl önce söylediği ve darbe olmayacağına dair "namusu" üzerine verdiği sözü arşivlerden çıkarıp piyasaya sürmeye çalışmaktadır. Çok az insanın aklına darbeyi mahkum etmek ve hayvanlara bile eziyet eden darbeci anlayışı ölmeye çalışmak gelmektedir. Bu, sisteme entegrasyonun ve siyasi-psikolojik iflasın kendisidir. Türkiye'de sorunları kendi koyduğu yasaları aşarak çözmeyi gelenek haline getirmiş askerlerin karşısına, kendi yasalarını ve insanlık değerlerini savunacak bir güç ve gelenek kalmamıştır. Bu durumda sistemin esas sahibi olan ordu-

PKK önderliğindeki ulusal kurtuluşçu güçler Kürdistan'ın diğer parçalarında da birliğin harcı haline gelmektedir. Kürdistan halkı tarihinin hiçbir döneminde bu denli umutlu ve kurtuluşa yakın olmamıştır. Kuşkusuz insanlık tarihinin gördüğü en büyük suç örgütüyle karşı karşıya bulunan Kürdistan halkının özgürlük uğruna ödeyeceği fatura büyük olacaktır.

Kürdistan ile Türkiye coğrafyasını birbirinden ayırmış, Kürdistan'ı tamamen bir savaş cephesi haline getirmiştir. Bunu söylemenin şu anlamda yararı vardır: Türk hakim sınıflarının ve devletin Anadolu'da geliştirdiği her politikanın Kürdistan'da yürütülen savaşla çok dolaysız ilişkisi vardır. Ülkedeki enflasyon rakamı, işçi-memur ücretleri, petrol zammı, polisin silah kullanma yetkisi ve işkence yapma hakkı, CHP'nin yeniden piyasaya sürülmesi, Kıbrıs politikasında verilen tavizler, Kafkaslar'da izlenen politikalar, İran'ın gemisine el koyma, İsrail'de elçilik açma vs. gibi akla gelebilecek her türlü gelişmenin Kürdistan'la, PKK'yle çok yakın bir ilişkisi vardır. Darbe söylentileri de Kürdistan'daki ulusal-toplumsal mücadele ile ilişkilidir. Burada darbe söylentilerinin zamanlaması, müstakbel adaylarca yalanlanmaması ve böyle bir durumda ne gibi sonuçlara yol açacağı önem kazanmaktadır. Darbenin konuşulmaya başlandığı tarih 1992 yılı Eylül ayıdır. Bu zaman diliminde neler yaşanmaktadır: Son sekiz aydan bu yana Türkiye siyasi vitrininde yeni bir dekor vardır. Buradaki mankenler, "demokrasi kahramanı" Demirel ile Sosyal Demokrasi'nin olgun lideri İnönü'dür. "Bu vitrin daha çok Avrupa'dan bakılınca güzel görünmektedir. Mizansen ve mimari çağdaştır! Bundan önceki iktidar her şeyi berbat etmiş, her şeye "amin" diyen Türk halkının bile canını sıkırmıştır. Özal, Akbulut, Yılmaz gibi adamlar yorulmuştur. Bunların yerine yenilerini koymak gerekmektedir. Vitrin bu şekilde düzenlenirken, vitrinin gerisinde ise korkunç bir çirkinlik yatmaktadır. Kaderine razı Türk halkı gününü zamlarla, yargısız infazlarla, işkencelerle geçirirken, Kürdistan'da yürütülen özel savaşta her gün onlarca insan öldürülmektedir. Demirel ve İnönü koalisyonu ilk icraat olarak Kürdistan sorununu önüne koymuş, daha doğrusu önlerine konan bu sorunu "halletmeyi" amaçlamışlardır. Demirel'in ilk sözlerinden birinin, "koltuğa otururken, Kürt sorununun çözüm dosyasını önümüzde bulduk" demesi çok anlamlı değildir. Çözüm paketinde ise gazetecilerin öldürülmesi, kontraların örgütlenip bir cinayet şebekesi oluşturulması, kontr-gerillanın yaygınlaştırılması, kentlerin ve köylerin yerle bir edilmesi, Güney Kürdistan'ın işgal edilmesi, yasal zeminin tamamen kapatılması, Kürdistan'ın tamamen kışlaya çevrilmesi gibi önlemler vardır. Bunun için ABD, Avrupa gibi esas efendile-

telerinin cinayet senaryosu uygulanmaya başlandı. Birkaç ay içinde Kürdistan, Latin Amerika'nın herhangi bir diktatoryal ülkesine dönüştürüldü. Newroz direnmesi bahane edilerek, Şırnak, Cizre, Van, Adana, Yüksekova, Kirtan, Gercüş ve birçok köyde onlarca insan öldürüldü, yüzlercesi yaralandı, binlercesi işkenceden geçirilerek hapisanelere tıkıldı. Milletvekilleri ölümlerle tehdit edildi. En küçük bir kitle gösterisinin üzerine ateş açıldı. Kürdistan'ın güney ve kuzey dağları her gün

le eylemleri yaygınlaştı. Gerilla saldırıları da, devletin zafer naralarına rağmen en güçlü dönemlerini yaşıyordu. Sınır boylarında onlarca karakola yöneltilen saldırılar sonucu, devlet bu bölgeleri terk etmek zorunda kaldı. Gerilla, faaliyet gösterdiği kırsal alanın neredeyse tümünü kontrol altına aldı. Korucu ve işbirlikçilere yöneltilen saldırılarla bu kurum büyük ölçüde işlenmez hale geldi. Yolların gece ve gündüz denetim altına alınmasıyla birçok bölgede devlet sadece havada

sınıflarının kavrayamadığı gerçeklerden biri de budur. Temelini tarihin eleştirisinden ve insanlığın yüce değerlerinden alan gerilla hareketi TC'nin kavrayamadığı bir nesnelliktir. Tarihi boyunca karşısında gelişen en küçük bir muhalefeti saray oyunları ve "zor"la bastıran Türk siyasal sistemi böyle bir gücün karşısında çözümüzsüz kalmış ve atalarından devraldığı gelenekle sorunu çözmeye çalışmıştır. Bu da katliam ve "zor"dur. TC'nin kirli sorunu da savaş alanında yenilgiye uğ-

düğü, öldürdüklerinin cesetlerini parçalayıp, topluca gömdüğü Kürt halkının evlatlarını darbeye tehdit etmektedir. Dolayısıyla Kürt halkına ve önderliğine yöneltilen darbe tehdidinin ne kadar komik olduğu ortadadır. Bu tehdidin esas amacı kendi ittifaklarıdır. Sistemin çürümeye çaresizlikle bakan uşak ve efendilerini tehdit etmektedir. Uşaklarını kendisine daha güçlü sarılması için, efendilerini de kendisini daha çok sevmeleri için tehdit etmektedir. Sahibinin ciğer vermediği bir kedinin ortalığı pislemesi gibi davranmaktadır. Oysa yine yanılmaktadır. Basın, hükümet, kendi kamuoyu ve kuruluşları özel savaşta destek vermekte bir an bile tereddüt etmemiştir. Hükümet ve basın, her gün beynini zorlayarak özel savaşta yardımcı olmanın yollarını aramakta ve bunu en ustaca gerçekleştirmektedir. Avrupa ve ABD Kürdistan'da yürütülen özel savaşta kendi yasalarını dahi dikkate almayacak düzeyde desteklemektedir. Ve TC'ye bu anlamda verilen kredi sınırsızdır. Burada sorun, TC'nin bu işi bitirebilme yeteneğinin tartışılmaya başlanmasıdır. Yoksa ABD ve Avrupa'nın Kürt halkına insafa geldiği gibi bir durum yoktur. Ancak darbe söylentileri çıkarılarak bir yerlere mesaj verilme yönteminde birçok taktik hata yapılmıştır. Bu tehdit Avrupa ve ABD'ye sökmemiştir. Nitekim, bu kesimlerin Türkiye'deki temsilcileri bunun hiç de iyi bir oyun olmadığını belirtmişlerdir. Hükümetin en geri kesimlerinin temsilci-

nun mağlubiyet itirafı, kendi dışındaki güçleri korkutmayı amaçlamaktadır. Türk halkının da kurtuluşunu beraberinde geliştiren Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin bu tehditlere bırakacak pabucu yoktur.

Demirel'e çıkardığı faturayla Türk ordusu en vahşi uygulamaları zaten yapmakta, en gerici darbe ortamında bile yapmakta güçlük çekeceği katliamları bugün çok rahatça yürütmektedir. Dolayısıyla darbeye ihtiyacı yoktur. Kürdistan'da yönetim zaten ordudadır. Orada hükümet göstermeliktir. Kürdistan'ın genç kuşağı göstermelik "demokrasiyi" bile hiç yaşamamıştır. Kürdistan, 14 yıldır sıkıyönetim ve olağanüstü rejimlerle yönetilmektedir. En vahşi yöntemlere, katliamlara rağmen Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ülkenin her yanına yayılmakta, bunun da ötesinde PKK önderliğindeki ulusal kurtuluşçu güçler Kürdistan'ın diğer parçalarında da birliğin harcı haline gelmektedir. Kürdistan halkı tarihinin hiçbir döneminde bu denli umutlu ve kurtuluşa yakın olmamıştır. Kuşkusuz insanlık tarihinin gördüğü en büyük suç örgütüyle karşı karşıya bulunan Kürdistan halkının özgürlük uğruna ödeyeceği fatura büyük olacaktır. Kürdistan halkı bugün özgürlük ve bağımsızlıktan yana tercihini yapmıştır. Ve bedeli ne olursa olsun bunu başarmaya kararlıdır. Türk ordusunun darbe tehditleri cürmü kadar yer yakacaktır. Ve katliamcı ordu, ülkemizde döktüğü kanın hesabını kat be kat verecektir.

Gerilla vuruyor - 1992 Botan

uçak ve helikopterlerle bombalandı. Sömürge valisinin deyişiyle, "yerel destekçiler" in dağıtılması için kitlesel tutuklamalar başlatıldı. Nusaybin'de yürüyüşe geçen iki bin kişilik köylü kitesinin tümü gözaltına alınarak işkenceden geçirildi. Kürdistan ulusal kurtuluş önderliğini soyutlamak için seferler başlatıldı. Suriye, Almanya, İsrail, İran, Yunanistan, Romanya gibi ülkelere gidilerek PKK'yi sıkıştırmaları istendi. Kürt hainlere "hazırlan" emri verildi. Kısaca TC tam bir "kısaç hareketiyle" Kürdistan'ı ateşe boğmak istedi. Bu politika Türkiye içinde tam bir "milli birlik ve bütünlük" uygulandı. Basın, partiler, parlamento, devlet kurumları, yargı sistemi, ordu, polis kısaca tüm kesimlerden Kürtlerin imhası için onay alındı. Öte taraftan basın aracılığıyla yürütülen psikolojik savaşla da "PKK bitirildi". "Halk desteği çöktürüldü". Basın bir türlü birarada göremediği "500 gerilla ölüsünü" yalanlarla süsleyerek yutturmak istiyordu. Altı aylık süre içinde, basına bakılırsa öldürülen gerilla sayısı PKK'nin tüm gücünü kapsıyordu. Tüm bunlar, TC'nin ham hayalleriydi. Aç tavuk misali rüyasında gördüklerini, gerçek gibi anlatıyordu.

varlığını gösterebiliyordu. Kürdistan'da her türlü donanımına rağmen, ordu savunmaya geçmişti. Büyük şatafatla girilen Cudi ve diğer dağlara yönelik operasyonlarda onbinlerce asker, onlarca uçak ve helikoptere rağmen, sadece "mağarada bir ceset ele geçirildi" ile idare ediliyor, onlarca ölü ve yaralıyla dağlardan geri iniliyordu. Şırnak'tan Batman'a karayoluyla gitmekten sözeden bir bakanla albaylar alay ediyordu. "PKK'yi Kuzey Irak'tan çıkaracak olan" Talabani ve Barzani'ye verilen yemek ve otel masrafları da geri istenmeye başlanıyordu. Görevlerini gerçekleştiremeyip gerilayı Güney Kürdistan'dan çıkarımayan bu ikilinin bir süre sonra "gerçek yüzleri" belki onuncu kez ortaya çıkıyordu. PKK'yi Bekaa'dan diplomatik yolla çıkardığı yalanının ortaya atıldığı bir dönemde ordu en büyük kayıplarını ve en büyük yenilgilerini alıyordu. Askerliğin kısaltılması nedeniyle terhis edilen binlerce asker, havadan taşınarak, yolları tutan gerillalar "kandırılıyor" ve "PKK'yi alaya aldık" diye avunuluyordu. Gazetelerde verilen "şehit" sayısı her gün artıyor, buna karşılık TC, faşist gruplarla anti-Kürt gösteriler düzenle-

ratan gerilla, siyasal manevralarla da sıkıştırıp çaresiz duruma düşürdüğü TC karşısında Dersim ve Şırnak yöntemiyle ezilmeyeceğini defalarca kanıtlamıştır. Çok yönlü taktiklerle gelişen gerilla ordusu, dünyadaki örnekleri arasında en başarılılarından biri olduğunu göstermiştir. Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşta müttefiklerini tek tek yitiren TC saflarında bir bozgun ve umutsuzluk başlamıştır. Bu umutsuzluk ve bozgun sistemi çıkmaza sokmuştur. Koalisyonun dağılma tehlikesi, CHP'nin yeniden açılması, Avrupa'nın artık dışişleri göstermeye başlaması, gazetelerde yavaş yavaş "çatlak seslerin" artması ve ordunun itibarının tartışmaya açılması gibi birçok neden, artık Kürdistan'daki savaşta ittifakların bozulmaya yüz tuttuğunu göstermektedir. Saflarda baş gösteren bu dağınıklık onarmanın tek yolu olarak "zor" aygıtının her kесе, safları dağıtılara bile yönelceği tehdididir. Bu da darbedir. Türk siyasal tarihinde darbenin hedef gözetmediği, darbeciler dışında kimseye aman vermediği defalarca görülmüştür. Bir darbe durumunda bütün uşaklığına rağmen Demirel'in "vatanı ihanetten" yargılanmayacağı-

Meclis seçimlerine doğru..

Baştarafı 5. sayfa

Doğru çözüm budur. Halkımız bunun dışındaki "çözümleri" kabul etmeyecektir. Zaten önerilenler "çözüm" adına çözümsüzlüktür. Halkımızın Ulusal Meclisinin oluşturulması, irade sahibi olması kadar doğal bir hak olamaz. Bu istem emperyalizm ve sömürgecilğin istemlerine ters olsa da halkımızın kendi kaderini tayin etmesine karşı olduğu için, istemleri haksızdır. Ve halkımız istemlerine boyun eğmeyecek kadar onur sahibidir. Yakın zamanda oluşacak Meclis halkımızın meşru temsilini gerçekleştirecek ve her alanda halkımızı temsil edecektir.

Halkımız, iradesini böyle ortaya çıkarmaması için Kürdistan'ın büyük bir bölümü

karadan ve havadan bombalanıyor. Şehirler kasabalar boşaltılıyor. Yurtsever insanlarımız ard arda sokak ortalarında vuruluyor. Güneyli işbirlikçi güçler harekete geçirilip kurtuluş mücadelemiz arkadan hançerlenmek isteniyor.

Koşullar ne olursa olsun, halkımız ulusal meclisini oluşturmak için bütün çabalarını sarf edecek ve Ulusal Meclis üyelerini seçecektir.

Avrupa'da yapılacak olan seçimlerin geniş propaganda-sını yapmak, bütün toplantılara değişik ülkelerin basın-yayın mensuplarını, delegasyonlarını çağırarak büyük bir önem kazanıyor. Seçilecek delegelerin basın toplantılarıyla konuyu işlemesi dünya kamuoyunun dikkatlerini Ulusal Meclis sorununun üzerine çekmeleri gerekmektedir.

HUNERKOM kurulduğu 1983'ten üç yıl sonra kültürel alanda elde edilen birikimleri halka sunmak, yeni değerler elde etmek amacıyla her yıl kültür grupları ve çalışmalarına ilgi duyan kitlelerin katılımıyla geleneksel bir şekilde müzik ve folklor festivalleri düzenliyor. Bu yıl da 6.'sı olarak düzenlenen Kürdistan Müzik ve Folklor Festivaline birçok ülkeden gelen 30'un üzerinde grup ve ozan katıldı. 26-27 Eylül tarihleri arasında iki gün süreyle müzik ve folklor dallarında yapılan yarışma Almanya'nın Giessen kentinde gerçekleşti.

Hunerkom'un bu yılki festivaline gösterilen ilgi daha fazlaydı. Çalışmaları sergileyen, katılan ve Kürt kültürüne katkılarını sunmak amacıyla dayanışmada bulunan, önerilerini sunan ve festival süresince tartışmalara katılan her biri bir yerden gelen çok sayıda insanlara rastladık. Festival, Kürt kültür ve sanat gruplarının katılımıyla parçalanmış değerlerin bir araya getirildiği, her parçadan temsiliyi bulan bir mozaik yapısını yansıtırdu. Hem yarışanlar arasında, hem de jüride yer alan insanlardan da bu özellik göze çarpıyordu. Bununla Hunerkom'un Kuzeyiyle, Güneyiyle, Batısıyla, Doğusuyla, tüm parçaların kültürel cephesi olma yönünde adımlar atmaya başladığı rahatlıkla göze çarpan bu bileşimle bundan sonra daha çok adım atması gerektiği konusunda da belli bir fikir veriyordu.

Yarışmaya gruplar bir yıllık çalışma sonucunda elde ettikleri ürünleri Festivalde sergilediler. Kimileri buna daha geç başlasa da Festivalde dereceye girmenin istem ve arzusuydu, heyecanla çalışır, belirli zamanlarda bir araya gelerek müzik ve folklor oyunlarını hazırlarlar. Her bir festival sonucu daha sonraki yeni yıl festivaline katılma heyecanının habercisidir.

Festival programı Gissen'de görüldüğümüz sadece yarışma ile sınırlı bırakılmadı. İki gün süreyle kitlelerin sıkılmayacağı, içerik olarak dolu bir program hazırlanmıştı. Kitlelerin beklentisi de buydu. Program sırasında sahneye çıkıp türkü söyleyenler, folklor oyunu sergileyenler, fıkra, hikaye, skeç sunan sanatçı, kültür emekçileri ve yurtseverlerin tümü birbirini tamamlıyordu. Hepside ortak bir düşünce için, ortak idealler uğruna bir araya geliyordu. Çoğunluğu değişik nedenlerle yurtdışına sürülen insanlardı. Sömürgecilerin bir amacı da bununla insanlarımızın yabancı kültürler içerisinde kendi geleneklerini ve göreneklerini unutmaları ve böylece daha çabuk asimile olmaları, giderek mücadelenin dışında kalmalarıydı, asıl düşman bunu hedeflemişti. Bir kesim insanlarımız yabancı etkilerin altında olsa da Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bu oyunu bozmuştu. Her türlü koşullar altında, yasaqlamayla, her türlü hilekarlıkla kendi değerlerimizi kendi kültürü olarak sahiplenilen düşman politikalarının tersine büyük bir istem içerisinde Avrupa ülkelerinde bulunan halkımız yapılan festivallerde bir araya geldi ve kaybedilenlere büyük bir hevesle sarılarak "bu benimdir" diyerek değerlerine sahip çıkıyor.

Kürdistan kültürüne dünyada ilgi giderek artıyor. Son yıllarda Hunerkom'un Kürt halkını temsilen Çekoslovakya halkının festivallerine katılıyor. Geçen yıl sergilenen birçok halkın kültürü arasın-

1992 'Mihrican'ından - Glessen

da Kürt kültürü ilgiyle izlendi. Festivalin şeref madalyası Hunerkom'a verildi. Kürt kültürü kendisini uluslararası alanda tanıtırken bir yandan da yabancı sömürgecilerin geri ci kültürlerine karşı da mücadele

vererek geliyor. Festival sırasında Litvanya Hunerkom'u kendi ülkesine resmen davet etti. Hunerkom uluslararası turları yalnız bu rayla da kalmıyor, İspanya, Kıbrıs, Yunanistan gibi ülkelere kadar

uzuyor.

Müzik ve folklor festivali sırasında iki gün boyunca yarışan ve seçkin jüri üyeleri tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda 199 puanla Frankfurt'ta Koma Serkef-

tin müzik dalında, Köln'de Koma Fırat ise folklor dalında bilinciliğe layık görüldüler. Yarışma başarılı bir şekilde sonuçlandı. Dereceye girenlere kupa ve diğer başarı belgeleri verildi.

FOLKLOR VE MÜZİK ŞÖLENİ

Mihrican hakkında görüş ve düşünceler

■ Siz Türkiye'den gelip burada Hunerkom'un düzenlendiği Kürdistan Müzik ve Folklor Festivaline katılıyorsunuz ve jüride yer aldınız. Festivali nasıl buldunuz?

Fırat Başkale : Kürt kültürü açısından büyük önem teşkil ediyor. Yıllardan beri olması gereken bir olay. Özellikle sömürgeciler tarafından asimile edilen müziğimizin, folklorumuzun ve geleneklerimizin özbenliğine kavuşturmak için elbetteki böyle bir şeyin önemi tartışılmaz. Kürdistanlı sanatçı olarak bunu çok önemli görüyorum. Kürdistan'daki tüm insanların, tüm sanatçıların böyle bir festival oluşumuna katılma isteği var, herkes böyle bir faaliyete katılmayı arzu eder. Tabii ki böyle bir faaliyetin ülke içinde olmasını daha çok arzu ediyorum.

■ Festivalin yalnızca Avrupa'ya yönelik olması sizce yeterli midir?

Seviltan: Gönül isterdi ki bu tür festivalleri kendi ülkemizde yapalım. Ama koşullar buna müsait değil. Avrupa'ya uzun yıllardan beri yerleşmiş onbinlerce Kürt aile vardır. Bu aileleri tekrar ülkelerine kazandırmak, ulusal değerlere sahip kılmak doğrultusunda sarf edilen çabalar söz konusudur. Uzun zamandır tahrip edilen bazı değerlerimiz vardır. Bunları tekrar halkımıza mal etmek bizce önemlidir. Biraz da olanaklar elverişli olduğu için bunu Avrupa'da gerçekleştiriyoruz.

■ Bu festival sonucunda elde ettiğiniz ürünleri ülkeye nasıl aktarabileceksiniz? Yani ülke-

deki grupları da bu sonuçlardan yeterince faydalandırabilecek misiniz?

Serhat: Başta halkımız tarihi bir dönemi yaşıyor. Bu her alanda böyle. Halkımız ulusal kuruma doğru gidiyor. Kültür alanında da bu böyle. Bence sosyal devrimin mihenk taşı böyle festivallerden elde edilen sonuçlardan ortaya çıkabilir. Bu festival bir anlamda bütün Kürt ozanlarına, Kürdistan kültürüyle ilgilenenlere, kültür emekçilerine büyük yarar sağlayacaktır. Bir anlamda değişik kültürler etkisinde kalan Kürt kültürü bir izole aşamasındadır. Kendi özümüzü burada yakalayacağız. Büyük emekler verdik. Bizim de şaşırabildiğimiz Kürt halkına ait otantik değerler ortaya çıktı. Bu artık bize bir rehber oldu. Ozanlara, kültür emekçilerine bir rehber oldu. Bunun burda sınırlı kalmasına biz de taraftar değiliz. İlerde ülkeye taşırmayı düşünüyoruz. Bu ancak imkanlar ölçüsünde olur. Özgür vatan koşullarında bütün dileğimiz böyle şenlikleri, böyle festivalleri ülkeye taşır maktır. Oradaki değerleri de bir anlamda toparlayıp tekrar halkın hizmetine sokmak bizim en büyük amacımızdır. Bu festival de nitelik böyle oldu. Bu bir başlangıç sayılabilir. Bütün parçaları temsilen burda gruplar ortaya çıktı. Her bölgeden Kuzeyiyle, Güneyiyle, Doğusuyla; Batısıyla birikimler elde ettik.

■ Folklor ve müzik dallarında toplam kaç grup festivale katılıyor, gruplarla sürekli ilişkiniz olmasından dolayı çalışma koşullarına, hangi ortamda hazırlandıkların, çalışmalarını na-

sıl sergilediklerine değinebilir misiniz? Yani geldikleri bölgelerde bu kültür alanıyla sürekli uğraşabiliyorlar mı? Geliştirebiliyorlar mı?

Seviltan: Aslında 1987'den bu yana düzenlediğimiz folklor ve müzik festivallerine 1992 yılıyla birlikte daha büyük katılım sağlanmıştır. Genelde katılan gruplarımızın sayısı 33, 34'e yakındır müzik ve folklor ile birlikte diğer yanda gruplarımızın katılım tarzı ve katılma konusundaki çabaları ise benim görebildiğim kadar geçen yıllara nazaran daha büyük ilgi, daha büyük bir yoğunlaşma, ve çabanın olduğu, sergilenen müzik ve folklorlardan ortaya çıkıyor. Diğer yandan gruplarımız gerçekten büyük bir coşku ve özveriyle bir hazırlık içerisinde girdiler. Uzun zamandır bir hazırlık yaşıyor. Her alandan, her bölgeden katılan gruplarımız değerleri toplama, ulusal kültür değerlerimizi bir araya getirmek için büyük bir çaba içerisinde girdiler. Gerçekten bir arı kovanına benzeticeğim bunu, arının çalışma tarzını sergilediler. Bu çok önemlidir. Gençlik insanlarımızın bu değerlere sahip çıkmaları, gelecekte halkımıza onun ulusal kültür değerlerinin gelişip güçlenmesinde önemli bir mevzi olacaktır. Bu çabalar örgütlü geliştikçe halkımıza çok muazzam birikimler sunacaktır. Gruplar böyle bir çalışmayı sergilediler. Büyük bir moral ve coşkuyla çalışmalarını sergilediler. Şimdiye kadar en ufak bir olumsuzluğa yer bırakmadan tüm yeteneklerini göstermek için bu festivalde bir araya geldiler.

Mihrican'a katılan folklor ekipleri:

1. Koma Fırat-Köln
2. Koma Jiyan-Stuttgart
3. Koma Cudi-Fransa
4. Koma Serkeftin-Frankfurt
5. Koma Welat-Hamburg
6. Koma Sürgün-Viyana
7. Koma Beriwan-Bonn
8. Koma Cesur-Bielefeld
9. Koma Botan-Freiburg
10. Koma Zekiye Alkan-İsviçre
11. Koma Xebat-Bochum
12. Koma Serhet-Paris
13. Koma Serhildan-Nürnberg
14. Koma Botan-Berlin
15. Koma Gülistan-Saarbrücken

Mihrican'a katılan müzik ekipleri:

1. Koma Serkeftin-Frankfurt
2. Koma Bêrivan-Bonn
3. Koma Cudi-Fransa
4. Koma Fırat-Köln
5. Koma Şoreş-Avusturya
6. Koma Sefkan-İsviçre
7. Koma Serhildan-Nürnberg
8. Koma Serxwebun-Danimarka
9. Koma Serhed-Paris
10. Koma Mezra Botan-Freiburg
11. Koma Şehit Bêrivanê-İsviç
12. Koma Welat-Hamburg
13. Koma Xebat-Bochum
14. Koma Jiyan-Stuttgart
15. Koma Botan-Berlin
16. Koma Cesur-Bielefeld
17. Koma Mizgin-Mannheim

Türkiye'de devrimcilik

Nuray Bayındır

Devrimcilik bir yaşam biçimidir, düşünce ile eylemin uyum içinde oluşudur. Düşüncesiyle davranışını bütünleştirebildiği ölçüde devrimci, devrimci bir yaşam ile bütünleşebilir.

Bugün Türkiye'de devrimcilik, yoğunlaşmış bir eylem pratiğiyle bir anlam kazanabilir. Bu eylem pratiğinin ana eksen, bir yanda işçi sınıfının kurtuluşu için mücadele, diğer yandan da Kürt ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışmadır. Bu iki görevin somut olarak icrası için söylemlen çıkılarak eylemin pratikleştirilmesi gerekmektedir. İşçi sınıfının kurtuluşu için yola çıkmanın birincil koşulu, sınıfın politik örgütlenmesinin ifadesi olan sınıf partisinin oluşturulması için pratik adım atmadır. Mevcut hiçbir sol örgütlenmenin, sınıfın politik partisi olmadığı açıktır. Bu böyle olduğu içindir ki, solda yıllardır tartışılan birlik konusu hep gündemde olagelmektedir. Geline bugünkü tartışma platformunda mevcut yapılanmaların böylesi bir oluşuma eski kalıpları yıkmadan kaynaklık edemeyecekleri ortaya çıkmıştır.

Gerekli olan bütün bu yapıları olumsuzluklarıyla başbaşa bırakarak geçmişin olumlu yönlerini kendine rehber edinen, olumsuzlukları aşan, yeni bir ruhla ve çağın gereklerine cevap verebilecek yeni bir organizasyonun yaratılmasıdır. Bu potansiyel, gökten zembille gelmeyecek, elbette geçmiş devrimci pratik içinde yer alanlarca yaratılacaktır. Yeni olan, eski grup zihniyetini aşmış ve esas olarak geçmişe damgasını vurmuş olan, müzmin muhalif olma anlayışını aşmış, iktidar için yola çıkmayı mevcut tüm olanaksızlıklara rağmen, kabul etmiş ve buna uygun örgütlenme anlayışına varmış bir önderlik zihniyetidir.

Birlik, düşünceni sürekli tartışan bazılarının dediği gibi, böylesi bir örgütlenme, eski yapılara saygısızlık değildir. Bu örgütlenme belirttiğimiz gibi eski yapılardan tamamen bağımsız değil, ancak eski yapılar üzerinde mülkiyet hakkı iddia edenlere karşı belki bir "saygısızlık" olur. Ancak unutulmamalıdır ki, devrimci mücadele ve devrimcilerin yarattığı değerler, kimsenin mülkiyetinde değildir. Mülkiyet hakkı yalnızca kavgayı sonuca ulaştıranların olacaktır. Oturup eski pratiklerinin anılarını yazanların, gelecek üzerinde ipotek hakkı iddia edenlere karşı "saygısızlık" olacaksa varsın olsun. Devrimcilik, onlar için, belli anma günleri ve belirli günleri protesto olarak görükyorsa, gelecek için yapabilecekleri hiçbir şeyleri kalmamış demektir.

Kesintiye uğramış mücadeleyi, Türkiye devrim mücadelesini kendi halkının, Kürt halkının kurtuluşu mücadelesiyle birlikte sürdüren ve bu anlamda Türkiye devrimcinin de anurunu kurtaran, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin öncüsü olmuştur. Eylülist darbe sonrası Türk solu tam bir rehabilitasyona tabi kılınmış ve bunda da başarılı olunmuştur. Bunda en büyük pay bugün sol üzerinde mülkiyet iddiasında bulunanların olmuştur. Öyleyse, bu kişilerin bizlere verecekleri bir şeyleri olamaz.

Türkiyeli devrimci, bu yeni örgütlenmede, kolaycılığı bırakarak, örgütlenmesini esas olarak Türk işçi sınıfı ve emekçi kesimleri arasında yaygınlaştırmalıdır. Geçmiş yapıların örgütlenmeleri incelendiğinde, görülecektir ki, tabanlarını ve yönetimlerinin büyük bölümünü hep Kürtler oluşturmaktadır. Bu kolaycılık terk edilmeden, Türk halkına karşı inandırıcı olunamaz.

Bugün, hemen her sol yayın organı, Kürt ulusal kurtuluş hareketiyle dayanışma gereğini vurgulamaktadır. Bu bir anlamıyla olumlu bir gelişmedir. Ancak dayanışma sadece lafta kalırsa giderek inandırıcılığı yitirecektir. Bu dayanışma, mücadeleden önderliği ile yapılmak durumundadır. Ancak Türk solu, bu önderliğin adını anmadan, sanki Kürt halkı kendiliğinden ayağa kalkmış, bu ayağa kalkış, bu devrimci yükseliş sanki öndersizmiş gibi, soyut bir Kürt halkıyla dayanışma edebiyatı tutturmuştur. Bu ikiyüzlü bir politikadır ve terk edilmelidir. İkinci ikiyüzlülük: Bir yanda Kürt ulusal mücadelesini desteklemek ve ulusların kaderini tayin hakkını savunmak, diğer yandan da, kendi örgütlerine bağlı Kürdistan.

Mücadele zorlayıcıdır. Devrimci bu zoru tanır, tanımakla yükümlüdür. Burnunun dibindeki bir halkın mücadelesine bakıp da görmezden gelenlerin, Peru'daki, bilmem neredeki gerilla mücadelesine "destek"leri ciddiye alınır mı?

"Bizim de Kürdistan örgütümüz var, biz de savaşıyoruz" diyerek ayrı ayrı "örgüt" kuranların hangi farklılık iddiaları Kürdistan toprağında zemin bulur. Buna yurt dışındaki ekonomik ilticacıların dışındaki "sol" destek verir mi? Bu "örgütlerin" Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine dergilerindeki övgüleri mücadeleyi bölücü fiiliyetlerine kılıf olabilir mi? Kaldı ki kitlesi %90 Kürt, kendileri Türk solu geçinen grupların mücadelenin böylesi boyutlandığı bir dönemde, Avrupa'da eşitlik talepleriyle Strasbourg kentine "uzun yürüyüş" düzenlemeleri ve bütün enerjilerini buna sarfetmeleri hangi anlama gelir? Hiç kimse yurt dışında yaşayan Türkiyeli ve Kürdistanlı insanların bulunduğu ülkelerdeki sorunları temelinde örgütlenmelerine, hak taleplerine karşı değildir. Ancak, bu tür yapıların örgütlü faaliyetleri yıllarca insanlara vaatlen öteye geçememiştir. Esas yapılması gereken savaşan bir örgütlü gücün yarattığı politik etkiyi Avrupa çapında AT'ı oluşturulan ülkeler üzerinde baskı gücü oluşturarak, varsa kendi güçlerini buna katarak Avrupa ülkelerini TC'ye tavır almaya zorlamak iken, ülkede gün geçtikçe faili meçhul cinayetlerin, gazeteci, aydın katliamlarının arkasındaki TC'nin kanlı yüzünü teşhir etmek iken, tabanı Kürt, kendisi Türk böylesi örgütlerin eşitlik yürüyüşünün başarısı ne olabilir? Hep gözü dışarda Türk solunun kendi gözündeki çapağı görmesinin zamanı gelmedi mi?

Büyük davalar üstün fedakarlıklar ister

N. Derij

Sömürgeci TC ordusunun başı General Doğan Güreş, Şırnak katliamından sonra yanına cümle dalkavuk gazetecileri alarak, Şırnak işgal kuvvetleri garnizonunda, Tugay Komutanı M. Sayar'a Şırnak'ı topa tutarak yıkmak, masum halkı katletmek başarısından ötürü plaket vererek ödüllendirdi. Halka karşı işlenen suç övüldü. Komutan Sayar'ın sırtı sıvazlandı. Türk basını bu gösteriyi bir tehdit unsuru şeklinde manşete çıkardı.

Bu törenle anlatılmak istenen şudur: Askeriyle, sivil siyasetçisiyle, parlamentosu, hükümeti ve Cumhurbaşkanıyla bütün ırkçı-sömürgeci TC devleti, Kürt halkının topyekün imhasında ve ulusal kurtuluşun yükseldiği diğer şehirlerinin de yakılıp-yıkılmasında bir kez daha tam söz ve görüş birliği içindedir. TC cephesinden yapılan yorumlar, verilen demeçlerle Şırnak'ı gölgede bırakacak daha büyük barbarlıkların planlandığı açıkça ve küstahlıkla ortaya konulmaktadır. Bunun adına da, "milli mutabakat" veya Kürt halkına karşı "topyekün mücadele" deniliyor.

Eli kanlı MGK rejiminin Kürt halkına karşı "hareket konsepti", "milli mutabakat", "topyekün mücadele" vb. kanlı planlar yeni değil. Bu planlar MGK tarafından "kısmi seferberlik", "Teritoryal Savunma" adı altında son ANAP hükümeti döneminde de ortaya atılmıştı. Ancak bu kanlı planların uygulanışı, koalisyona hükümetine bağlanan umutlardan dolayı bir süre ertelenmişti. Halka yönelik cinayet, komplo ve provokasyonlar ise, özel savaş statüsü içinde artarak sürdü. Son Diyarbakır MGK toplantısından sonra "milli mutabakat", "topyekün mücadele" şeklinde adlandırılan geçmişe ait hain ve caniyane planlar, özel savaş ölçüleriyle, olağanüstü hal rejimleriyle açıklanamaz. Bu planlar, Kürt halkının düpedüz katliamından, soykırımdan geçirilmesi anlamındadır. Bu planlar, Kürdistan ülkesinin bir kez daha bütün değerleriyle yıkılması ve talan edilme-

sini içermektedir. Şırnak'ın bombalanması genel saldırı ve katliam planlarının ilk adımıdır. DYP-SHP koalisyona hükümetinin kuruluş aşamasında bağlanan umutlar iki esasta toplanıyordu: 1. Kürdistan özgürlük ve bağımsızlık savaşını engellemek için PKK'yi ilk aşamada sınırlamak ve savaş dışı bırakmak. 2. Bu birinci amaçlarını gerçekleştirmedikleri takdirde, Kürdistan'da katliamlara yönelmek için, cephe gerisi olarak adlandırdıkları Türkiye'de siyasi partilerden sendikalara, üniversitelere ve bütün kuruluşlarıyla kamuoyunu, Türk halkını "milli mutabakat" içerisinde ve topyekün faşist saldırı cephesinde biraraya getirmek, birleştirmektir. Bunlara bağlı olarak TC yönetiminin PKK'yi 1992 yılına kadar savaş dışı bırakma yönünde ABD'ye vermiş sözleri de vardır.

TC devletinin başı Turgut Özal, emperyalist patronlarına verdiği sözleri yerine getiremedi. Koalisyon hükümetine PKK'yi savaş dışı bırakma yönünde bağlanan umutlar suya düştü.

PKK önderlikli Kürdistan'ı özgürleştirme savaşı, bölgeye sükuneti, halklar arasında barış ve kardeşliği getirme hareketini sınırlamak bir yana, derinlere kök salarak daha da gelişti ve yükseldi.

TC'nin 70 yıllık kirli ve suçlu devletinden kutsal serihildanlar ve gerilla eylemlilikleriyle hesap soruluyor. Koalisyon iktidarıyla birlikte geldiğimiz 1992'nin şu son aylarında, Kürdistan'ın şehit kanlarıyla sulanan her karış toprağı, TC'nin kirli tarihiyle yeniden bir hesaplaşma ve vahşeti mahkum etme alanına dönüşüyor.

İşte bu tarihi hesaplaşmadan korku ve paniğe kapılan TC devlet başkanlığı, ordusu hükümeti, tam bir milli faşizm uzlaşması içinde savaş kurulu MGK'nin Diyarbakır'daki toplantısını da silahların gölgesinde bir gösteriye dönüştürdüler.

TC devletinin son katliam, cinayet, yıkım ve politik gösterilerden sonra kısa bir süre içinde Kürdistan özgürlük ve kurtuluş kuvvetleri, devlete beklenen cevabı verdi. TC'nin Hakkari'deki üç işgal taburu, ARGK birlikleri tarafından kuşatıldı ve düzenlenen operasyonlarla ortadan kaldırıldı. Kürdistan'da halka karşı işlenen hiçbir suç ve cinayet cevasız kalmıyor. Askeri savuştan psikolojik savaşa, siyasetten diplomasiye kadar mücadele her alanda soluk soluğadır.

Kürdistan'da yenilen TC yönetimi yeni katliamlara yönelerek kirli savaşını sürdürebilmek için devlet yönetiminin oluşturulan faşist "milli-mutabakata" kurum ve kuruluşlarıyla Türk kamuoyu da çekiliyor. Türk kamuoyu son günlerde ortaya atılan "yeniden askeri darbe" söylentileriyle korkularak faşist uzlaşma cep-

hesine katılım hızlandırılıyor. Böylece sağcısından, solcusuna kadar Türkiye'deki anti-Kürt, faşist uzlaşma cephesi giderek güçleniyor. Kürdistan'daki bütün hedeflerinde iflas eden koalisyona hükümeti, Türkiye'de anti-Kürt, faşist uzlaşma cephesini güçlendirmekte başarılı görünüyor.

Sömürgeci TC yönetiminin faşist uzlaşmayla Kürdistan'a topyekün saldırısı karşısında Kürt halkı kutsal bir savunma içindedir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi önderliği, oluşturulan faşist milli uzlaşmalar ve onların Kürdistan'daki yerel işbirlikçi ve ajanlarına, modern ihanetçi otonomculara, daha da yükselcek olan Kürdistan'ı özgürleştirme savaşıyla gerekli cevabı verecektir. Kürt ulusu sömürgecilerle ve ihanetle tarihi bir hesaplaşma içindedir. Daha büyüktür. Başarı için üstün fedakarlıklar istenilmektedir.

TC devleti, halkımızın imhasını amaçlayan kirli savaşı sürdürebilmek için oluşturduğu topyekün seferberliğe karşı, her dönemden daha çok birlik ve bütünlüğe ve daha büyük bir dayanışma ruhuna ihtiyacımız vardır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, zalime karşı mazlumun mücadelesidir. Bütün mazlum ulusların kurtuluş savaşlarında olduğu gibi, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı da gücünü halkından almaktadır. Özgücüne dayanarak gelişmektedir.

Kürdistan özgürlük savaşı, ulusal önderliğin biteviye üretgenliği, dökülen şehit kanları ve halkımızın özgücüne dayanarak bugünlere ulaştı.

Bugün içinde bulunduğumuz süreç, özgücümüzün daha da büyük fedakarlıklarla derlenip toplanması, halkın dayanışmacı ruhunun siyasallaştırılarak, derinleştirilmesi sürecidir. Kurtuluş savaşımıza halk olarak daha yüksek katılımlarla ulusal önderliği ve gerillayı daha güçlü ve üretken kılmak sürecidir. Birlik ve dayanışma ruhunun sürekli yüksek tutulması, maddi zenginliklere ve pratik desteğe dönüştürülmesi başarı ve kazanmanın yarısıdır.

Bu gerçeklerle döneme baktığımızda kurtuluş savaşımızın ekonomik, eğitim, sağlık, teknik, lojistik, vb. her türlü ihtiyacı artan bir hızla karşılanmayı beklemektedir.

Dün küçük birlikler halinde olan özgürlük savaşçılarımız, bugün bir kurmay heyetine ulaşarak taburlar düzeyinde hareket etmektedir. Gerillanın savaş ve hareket yeteneğinin çağdaş ve yüksek tutulması için modern ve teknik donanım ihtiyacı vardır. Tanka, topa karşı mayın, bombardıman uçaklarına füze gereklidir.

Bu savunma araç-gereçlerinin maliyetini düşünmek bile karşımıza milyarlarla ifade edilen rakamlar çıkıyor. Partinin, ARGK komutanlıklarının savunma savaş ekonomimizin ihtiyaçlarını bir dev-

let düzeyinde giderebilmeleri için en başta tek tek bireyler olarak, halk olarak kendimizi daha büyük fedakarlıklara hazırlamamızla mümkün olacaktır. "Canımı veririm malımı vermem, malımı veririm canımı vermem..." anlayışı elbetteki yurtseverlik değildir. Gerçek yurtsever insan, ülkesinin kurtuluşu ve halkının özgürlüğü için canını da, malını da ve her türlü yeteneğini de vermesini bilen insandır. Kendisine "ben bugün ülkem için ne yaptım" sorusunu sorabilen insandır.

Özgürlük mücadelemizi bugünlere getiren yoğun emek ve çabanın, üstün fedakarlık örneklerinin zengin derinliğini bütün yönleriyle öğrenip kavrayabilirsek, en küçük tasarruf ve katkıdan en büyük fedakarlığa kadar halk üretgenliğinin zengin denizine varmış oluruz. Devrimi yapan halklardır, esprisi de derin ve zengin halk denizine ulaşabilme gerçeğinde yatıyor. Devrim için bu esprinin, halk üretkenliğinin maddi bir güce, elle tutulur bir pratiğe dönüşmesi gereklidir. Bunun için halkın en yoğun düzeyde kazanılması, siyasi bilincinin derinleştirilerek kurtuluş sürecine katılımını sağlamak en temel görevlerin başında gelmelidir. TC devletinin topyekün faşist taarruzlarına karşı, ulus olarak topyekün savunma seferberliği içinde olmalıyız. Hedef, sürekli çoğalmak, daha çok büyümek ve kazanmak olmalıdır.

TC devletinin, Kürt halkının topyekün katlini amaçlayan genel saldırı hareketlerine karşı, modern tarzda topyekün bir savunma savaşının ihtiyaçlarını karşılamak, gerillanın hareket kabiliyetini daha da yükseltmek ve Kürdistan'ı özgürleştirmek için ulusal cephemiz ERNK tarafından "Bêşa Avakirina Azadiya Kürdistanê" adıyla ulusal dayanışma kampanyası başlatılmış bulunmaktadır. 27 Kasım tarihine kadar sürecek olan Kürdistan'ı özgürleştirme ve inşa etme kampanyasına yurtdışında yaşayan yurtseverler olarak, Kürdistanlılar olarak en geniş ve yüksek düzeyde katılmak onurlu bir görevdir. Bugün bütün Avrupa'da 600 bini aşkın Kürdistanlı yaşamaktadır. Heryurtseverimizin kampanyaya sadece 100 DM ile katılması bile 60 milyon demektir. Bu küçük bir devlet bütçesi kadardır. Türkiye'nin 70 sente avuç açtığı dönemler, hükümetlerini kurtaran yurtdışındaki işçi dövizleridir. Yurtdışındaki Kürdistanlılar olarak bu kampanya döneminde yapabileceğimiz çok şeyler vardır. Dün Şırnak'ın, bugün ona katılan Kulp halkının ve yarın yüzbinlerce Kürdistanlı halkın TC devletinin imha ve yıkım savaşı karşısında duydukları ve duyacakları derin acıyı, açlığı ve soğuğu paylaşmak istiyorsak, sürdürülmekte olan ulusal dayanışma kampanyasına en yüksek düzeyde katılmayız.

Başkan APO: Buraya gelişinizden dolayı teşekkür ederim. Avrupa'da bulunan halkımızın Kürdistan davası yolunda yaptıkları hizmet ve yardımları unutulamaz. Sizin vasıtanızla tüm dostlarımıza, ERNK ve PKK'lilere selamlarımı sunuyorum. Doğrusu, siz buraya geldiğinizde, gördüğünüz gibi buradaki çalışmalarımız başarılı bir biçimde sonuçlanmaktadır. Siz bizim burada son misafir dostlarımızınız. Bu iyi bir fırsattır. Sizin huzurunuzda ve sorularınızla halkımız için yaptığımız çalışmalarla, ilgili birkaç söz söylemek ve selamlarımı iletmek istiyorum.

□ **Başkanım, eğer kişi sizi çok daha yandan tanımak isterse, nasıl daha derinliğine şahsiyetinize tanık olabilir?**

Başkan APO: Siz birkaç gündür buradasınız. Önceden de sizin, önderlik kişiliğinin hususi yanları ile ilgili birçok sorunuz vardı. Bunları açan birçok şey söyledik. Aslında biz bir yandan da birçok şeyi açıyoruz. Her şey ile ilgili açıklamalarda bulunuyoruz. Fakat, öte yandan tüm yanlarıyla her şeyi aydınlatamayız. Siz her şeyi çok merak ediyorsunuz. Eğer her şey söylenmek istenirse, onlarca kitap yazmak gerekecektir.

Bizim yaşamımız üzerine neden durulmalıdır. Biz yaşamımızı halkın yaşamı haline getirdik. Biz, yaşamımızın ta başından beri, kendimizi tanıdığımızdan, yedi yaşımızdan bu yana, dakikası dakikasına, her nefesimde, günü gününe kendimizi nasıl halkın hizmetine amade edeceğimizi düşündük, ben daha çok bunun üzerinde duruyorum. Şimdi siz halkın ölümüne, malı ve canı ile, her şeyiyle bizimle birlikte olduğunu biliyorsunuz. Neden bizimledir? Kürtlerin tarihinde şimdiye kadar böyle bir şey olmamıştı. Siz çok iyi biliyorsunuz ki, bizim kalkış yıllarında ben, fakir bir insandım. Bir kuruş para yok, bir fişek yoktu. Ülke inkar, halk inkardı. Kimse sahip çıkmaya yanaşmıyordu, kendisinden bile kaçıyor, ülkesinden kaçıyor, kendi öz yaşamından kaçıyor, ruhundan, halkından kaçıyor. Doğrusu Kürdistan harap ve halk ise kaybolmuştu. Yıllarca, ben bu sorunların üstüne gittiğimde, hepsi kaçıyor ve "O delidir, bu işi ancak yaşlı olanlar yaparlar, yıllarca, çocuklarınızı ondan sakının diyorlardı." Bazı ayrı "seroklar" vardı. "Aman aman her şeyi viran eder" diyorlardı. Gerçekten de yalnızdım. Genç olan hiç kimse bizimle arkadaş olmak istemiyordu. Bundan dolayı da yalnızdım, ancak yürüdüm. Ne kadar kaçtılsa, etrafımızda ne kadar yokluk oluştuysa, sorunların üzerine daha güçlü gittik. Bir yandan yüreğimiz bir yandan beynimizle, Kürt ve Kürdistan için neler yapılması gerektiği konusunda sorulara cevap bulmak istedik.

İnsanın hangi inanç, ne tür cesaret, hangi umudu taşımalıdır sorularını cevaplamak: İşte benim işim buydu. Kürdistan'a her baktığımızda ben, nasıl bunları toparlayalım ki, bu ülke baskı altında olmaktan kurtulsun. Kürt halkına baktığımızda; bu halk nasıl bu durumdan kurtulup, bir gün şerefli ve özgürce kendi özüne ulaşsın diye düşünüyorduk. Bizim derdimiz buydu. O dönemde etrafımıza baktığımızda, birçok arkadaşım vardı, düşüncede büyük ilerleme kaydetmiyorlardı. Onların sorunları, ne kadar maaş olacakları, nasıl bir eve sahip olabilecekleriydi, kendi özel yaşamlarında bir rahatlığa ulaşmaları halinde her şey hal oluyordu. Kendilerine inançları yoktu, etraflarına bakıp, "benden iyisi yok" deyip oturuyorlardı. Benim yaşamım öyle değildi. Ben okudum da. Kendi şahsi yaşamımı çok güçlü de kılabilirdim. Bu fırsat elimize geçti, ancak bunu bıraktık. Bildiğiniz gibi hakkımızda idam kararı vardı. Yetmişli yıllarda meselelere yüklendim. Düşman, "tarihinize, Şeyh Seid'e, Seyid Rıza'ya diğerlerine bakın, ve başınıza gelecekleri görün" diyordu. Bize her gün bu gibi şeyler söylüyorlardı. Biz cesaret sahibiydik ve üzerine gidelim dedik. Bizim için önemli olan, kaçmamak ve sorunlarla oynamamaktı. Biz ne olacağız, sosyalizm ne olacak, insan özgürlüğü için neler gerekiyor? Bunları halkımız için temel aldık. Bizim inanımız ve inancımız buydu, her geçen gün bilincimiz buydu ve böylece bugünlere geldik.

Bizim yaşamımız bu çerçevede oluştu. Ben şahsi yaşamımı tamamen bıraktım. Ben yola çıktığımda, tehlikenin, düşmanın ne olup olmadığını iyi biliyordum. Belki başkaları dü-

şünmüyorlar ama ben, yanlış bir adımı düzeltirken kırk defa düşünüp, öylece adımımı atıyorum. Önceden çok düşünüyordum. Atılacak adımla ilgili çok düşünüyordum, Kürtlerin adımlarıyla gitmiyorum. Şimdi bazıları benim için maceracıdır diyorlar. Ancak insan kendisini tehlikeye atar mı? İnsan aklı böyle bir şeyi uygun görür mü? Ancak doğru olan bir şey vardır. Eğer bağımsızlık ve özgürlük insanın geleceği için bir adım ise, ve kişi adımlarını ne kadar iyi ölçebiliyorsa, dürüst kalmak, ve kendisiyle oynamak istemiyorsa, o kadar muazzam adımlar atabilecektir.

Bir yandan bu kadar bilinç ve olağanüstü ölçülüklerde hesap yapmak, diğer yandan insan aklının çok üstünde bir gelişme kaydetmek, bu bizim yaşamımızda çok muhim bir noktadır. Bu iki yapı arasında insanın yoğunlaşması, kendisini ahlaka, silaha, bir yüke sahip kılmalıdır. Ne ile olursa olsun kişilik oluşmalıdır. Benim yaşamım bir açıdan böyle geçti. Bağımsızlık ve özgürlüğü elden bırakmadan, tehlikelere karşı iyi bir hesap yapılmazsa, insan tamamen düşüp gider. İşte bütün yol ve imkanlar önümüzdeydi ve onlara göre bir karara varmak gerekiyordu. Biz de öyle yaptık. Yüksek hesaplar, büyük amaçlar için çok cesur, fakat iyice hesaplanmış adımlar... Ben inanıyorum ki, siz bizim yaşamımızı çok yakından tanımak istiyorsunuz. Birçok yazar geldi. Şimdi kitap hazırlıyorlar, fakat onların gerçekleri yakalayamayacaklarından korkuyorum. Siz birkaç gündür buradasınız, bizim yaşamımızı ve söylediklerimizi halkımız için açmanızı istiyorsunuz. Yirmi yıldır parti hattında yürüyorum, Kürt insanını açıyorum, Kürt insanını açmadan önce kendimi açıyorum. Ne kadar kötülüğü varsa, ne kadar kiri, pası, ne kadar değerlidir, ne üzerine inşa edilebilir? Bunları açıyorum ve kararlara ulaşabiliyoruz. Görüyorsunuz ki, saflar halinde ülke yolunda yürüyorlar. Bu yoldaşların hepsi fedaidir. Onbin tanesi buradan geçti. Bu kadar üstleniyorum, yeterli değil. Ülke yarı yarıya elimizdedir, ben bu yeterli değil diyorum. Her iyilik nasıl oluşuyor, her Kürt insanı kendisiyle nasıl hesaplaşıyor, başarıya giden her Kürt nasıl oluşuyor; düşmeyen Kürdü, bin yıldır yatan Kürdü nasıl kaldıracığımızı Kürdü nasıl savaşır hale getirebileceğimizi, silahlı, toplumsal, kültürel, ve insanlık savaşına nasıl katabileceğimize cevaplar bulunmadan, tüm bunlar halledilerek, insanın kendi temelini tanıması, kendisi ve insanlık için düşünebildiği ölçüde yapılanlar yeterli olabilir. Tüm bunlardan dolayı kendimizi biraz rahat hissediyoruz. Neden insanlarımız her yerde kendileri için düşünüyor, koşuyor ve diğiniyor? Biz, ülkemiz için bir düşüncenin imkan yaratılarak insanın rahatının, bunun için savaşın yapılması gerektiğini söylüyoruz. Bu önceden böyle değildi. Her şey yabancılar ve düşman içindi. Tabii biz, bir ulusun kendisini bu hale sokmasından çok rahatsız oluyorduk.

Biliyorsunuz, eğer biri gelir sizin evinizi viraneye çevirirse siz o akşam uyuyamazsınız. Eğer karınız bir namussuz ile kaçıp giderseniz, kendisi ile oynansa, siz ertesi gün kendinizi perişan edersiniz, öyle değil mi? Bunlar başkasının elinde bir kadından daha da kötü durumdaydılar. Kadın, vatan ve halka her türlü hakaret yapılmaktadır. Şimdi böyledir işte! Bütün hakaretler, kendileriyle oynanıyor, ucuz satılıyorlar. Bu durumda sen nasıl uyuyabilirsin? Vatan ve halk şimdi bu durumdadır. İşte biz bu vatana, bu halka sahibiz. Sen kendini nasıl rahat hissedebilirsin? Doğrusu, tüm bunları söylerken mübaalağada bulunmuyoruz. Benim yaşamının bir yanı da düşmana karşı bu şekilde şekillendi.

Özel yaşamını yok ediyorsun, yalnızsın, çaresizsin, nasıl intikamını alacaksın? İşte duruma göre, büyük sabırla beynin ne kadar başarabiliyorsa, yüreğinden ne kadar kopa-

20.09.1992 tarihinde, Berxwedan yazarlarında Başkan APO ile Avrupa'daki yurtseverlere y

Bizim yaptığımız devrim, Kü

rabiliyorsan, o kadar yükleneceksin. Biz böyle yaptık, gerçekte yaşamımızın bir bölümünü böyle geçirdik. Ben yaşamımda dostlara çok kıymet verdim. Bir dost, bir arkadaş edinene kadar yıllarca dikkat ediyorum, hizmet ediyorum, öylece başarıyor. Kendiliğinden olmayacağını biliyorum. Şimdi Kürtler birleşiyorlar, kendi içlerinde, dünyada da dostları çoğalıyor. Ancak hiç kimse bunun nasıl gerçekleştiğini bilmiyor. Tümü bilinçle yapıldı. Bizim ilk kalkışımızda, kimse dost olmuyordu. Çok düşündüm, birçok çareyi gözden geçirdim, işte o zaman Kürt insanının yüreğini sıcaklık sardı, beyni düşünmeye başladı ve birbirine yaklaştı. Savaşmak isteyenler savaşçı, partilileşme kabiliyeti olanlar partilileşti, dost olanlar ise dost oldular. Şimdi ise, biliyorsunuz Kürdistan kaynıyor. Hepsı halkın dostu, ordusu oluyor. İyi biliyorum, eğer biz yıllarca sabretmeseydik, sorunları açmasaydık, biz kendimizde dostluk ve yoldaşlık oluşturmaysaydık, kendimizde kararlılık oluşturmaysaydık, tüm bunlar mümkün değildi. Kürdistan'da bir yaprak bile sallanmazdı, bunu unutmayınız. Bizim yıllarca bağımsızlık ve özgürlük uğruna verdiğimiz bir savaşım olmasaydı, siz bir yapıyı bile yerinden oynatamazsınız. Siz, tarihi bakınız ve meseleyi çok iyi anlayınız. Yeni yetişenler bütün bunların kendileğinden oluştuğunu düşünmüyorlar. Öyle değil. Tarihi yeniden gözden geçirin. Düşmana karşı bir dal gibi hareketlenmek bile mümkün değil. Ancak insan inkarçı olmamalıdır, tarihi inkara çalışmamalıdır. Eğer gerçekten tarihin üzerinde durmak istiyorsan, yazmak istiyorsan kendini gerçeğe ulaştırmak durumundasın. Bir yanıla bizim gerçeğimiz budur. Kürt halkının birliği için, insan olduğunu bilenler, dostlarımız ve arkadaşlarımız için neler yapıldı? Yıllarca, büyük bir sabırla uğraş, uğraş, uğraş işte şimdi Kürt insanlığı şekilleniyor.

Kişi düşmanını nasıl tanıyabilir? Biraz da bunlar üzerinde durduk. Biz düşmanımızı çok iyi tanımıyoruz. Kişi sahte "serok"ları nasıl tanımalıdır? Onu da tanımıyorlar. Kişi yolunu nasıl bulmalı ve tanıyabilmelidir? Bunu da tanımıyorlar. Biz, partinin meselesini, partinin yolunu kendi yaşamımız olarak gerçekleştirdik. Eğer biz düşmanı tanımasaydık, bu yolda bir gün bile yürüyemezdik. Tarihe bakın, yürüyemiyorlar, yürüdüklerinde düşüyorlar. Taktik yok, savaş nasıl yönlendirilebilir? Nasıl mevzilere yatabilsinler? Bunu bilmiyorlar.

Kürdistan'daki tüm başkaldırlara bakın bunu göreceksiniz. Ömürleri ya bir veya iki aydır. Düşman bir darbe vuruyor, öylece bit-

riyor. 15 Ağustos'tan bu yana dokuz yıldır bize karşı yüzlerce saldırı yapıldı; binlerce defa uçaklarla, tanklarla seferler düzenlendi, üçyüzbin komando ile seferler yapıldı, yüzbin Kürt hainini saldırttılar, tümü baş çıktı. Kürtlerin tarihinde böyle bir şey yoktu. Dokuz yıldır büyük sabırla yaşadım, daha önce de sabrım büyüktü.

Biliyorsunuz, her gün savaş var. Bu savaş nasıl bir cesaret ister, nasıl bir bilinç, açılım ve başarı ister. Günü gününe kendini nasıl oluşturacaksınız. Biliyorsunuz Barzani, Şah ve Amerika'nın yardımı durdurulduğunda 100.000 peşmergeye sahipti. Karar verdi: Kaçın dedi, silahınızı bırakıp kaçın. 100.000 peşmerge ile bir gün bile direnemedi. Biz savaşı bir kuruş paramız, bir dostumuz olmadan, yokluktan var ettik ve savaşımızı her geçen gün büyütüyor geliştireyoruz. Yine biliyorsunuz ki, Bedirhan bey 1840'ta Botan'da ayaklandı. 15.000 askeri vardı ve yarım devletti. Osmanlı ordusu ise Türkiye ordusu gibi değildi, zayıftı. Bir vadide etrafını sardılar ve birkaç gün sonra teslim aldılar. O kadar büyük olmasına rağmen üç gün direnme başarısını gösteremedi. Şimdi bize bakınız; tüm Botan'ı aldık, Dersim'in tümünü, Amed'in, Serhe'din, Torosların tümünü aldık, Güneye kadar, Doğu, Batı Kürdistan'a kadar her yerdeyiz. Düşman nerede hareket edebilir? Tüm bunlar nasıl oldu? Tümü yaşama ilişkindir. Dakikası dakikasına sabır ister, gerçekten büyük inat, cesaret ister, her şeyden önce bilinç ister. Tüm bunlar üzerinde durduk.

Son dokuz yıl nefes nefese böyle geçti. Ondan önce de öyleydi. Parti hattında, bu ideolojiyi, parti siyasetini oluşturan, isteksiz birçok arkadaşı saflara çekinceye kadar amansız bir mücadele verdik. Nasıl anlatmak gerekir? Nasıl anlatabilirim ki? Birçok geri arkadaş vardı. İnsan yüreği ve bilincinin istediği düzeyde katılımda bulunmuyorlardı. Tümü aksak ve eksik, tümü benim yardımına muhtaç. Ben varım diyen, kendine yardımım olur diyen kimse yoktu. Sen onlara yardım edeceksin. Bize gönderdikleri kız ve erkekler yürüyemez durumdaydılar. Baba ve anneleri onları yetiştirememişti. Bundan dolayıdır ki biraz sertçe konuşuyorum.

Kendi ellerinle oluşturacaksınız, çabalayacaksınız, hamur gibi, yoğuracaksınız ki bir şekil verebilesin. Baba ve annelerden fazla uğraşacaksınız, kıymet vereceksin, onların da sorunları büyük. Bir yandan bizim, onlar ile ilgili uğraşlarımız, PKK'nin içindeki işlerimiz. Gerçekten yaşamımız ve işlerimiz üzerinde durmak onları aktarmak, açmak aylarca zaman

A. Dikili, Selim Ferat ve Timur Sayan'ın
melik yaptıkları röportajı yayınlıyoruz.

Kürt yaşamının başlangıcıdır

alacaktır. Ben sadece size aktardıklarım, birkaç nokta üzerinde durdum, daha birçok konuyu açabilirim. Öğrenebileceğimiz çok şey var. Belki bunlardan birçok sonuç çıkarıp kendinizi binlerce kez güçlü kılabilirsiniz. Bunlar size gereklidir. Benim için değil.

Ben tüm bunları aktardığımda, kendimi met-hetmek istemiyorum, hayır aksine sıkı-lıyorum.

□ Siz edebiyat ve sanat konularında çok doğru tesbitlerde bulunuyorsunuz ve diyorsunuz ki, Kürt romancıları ve edebiyatçıları yetişmemişlerdir. Eğer bir yazar sizin, gerillanın yaşamını yazmak isterse, bunun için hangi imkanlar mevcuttur? Tüm bunları nasıl yakından izleyebilir?

Başkan APO: Doğrudur. Kürt yazarları isimleriyle vardılar, ancak hala kendi yetenekleri ve temelleriyle bize yönelmemişlerdir. Bazı şeyler yazmak istiyorlar. Biz daha önce söyledik. Bizim yaptığımız devrim Kürdün yaşamının başlangıcıdır. Kürdün düşüncesinin yolları açılmıştır. Kürdün yüreğinin yolları açılmıştır. Ben önceki yaşamı yaşam saymıyorum. Bu yaşam sahte bir yaşamdı.

Avrupa'da yazarlar vardır. Bakın kendilerini bazı şehirlere ikamet etmişler, yaşamalarına bakın, ne kadar Kürtler? Kürt halkına ne kadar hizmet etmişler. Kürtlerin düşmanlarını ne kadar geriletmişler? Ben bu soruları size soruyorum, Kürt yazarlarına, Kürt aydınlarına soruyorum.

İnsan kendisini kandırmamalıdır. Ben kıymet bilirim, yalnızca insanın kıymetini değil, insan için neler yapılması gerektiğini de bilirim ve bu uğurda görüldüğü gibi çokça çalıştım. Ancak, eğer hedefin yoksa, veya doğru değilse, düşmanını tanıımıyorsan, yenilginin yollarını tanıımıyorsan istediğin kadar yaz... Her şeyi sakız gibi ağızdan çiğne, bundan ileri gitmez. Bundan dolayıdır ki, Kürt edebiyatının temelleri yeni oluşmaktadır. Edebiyat nedir? Sanat nedir? İnsan ruhu, insan ruhunun oluşmasıdır bunlar. İnsan yaşamının yapılmasıdır. Devrim ise insan yaşamı içindir. Kürt ruhu tıkanmıştı, Kürdün yaşamı tıkanmıştı. Bunlar ancak devrimle açılabilirlerdi. Burada edebiyatın anlamı nedir? Kürt edebiyatı ve sanatı burada neyi halledebilir? Biliyorsunuz, bazı mimar ve mühendisler vardır, bir binanın temelleri atılınca bazı insanlar hamallar gibi çalışırlar, bazıları taşları yontarlar, bazıları nizamı oluştururlar, bina yapılır, ancak bina tamamlandıkça binanın içine bir çeki-düzen verilir. İnsanın güzel yaşamı için

bu çeki-düzenin de güzel olması gerekmektedir. Bu bir sanat işidir. Buna yüksek bir bilinç ile yaklaşmak gereklidir. Kıymet vermek gereklidir. Ancak bu işi yapanlara bakarsanız, evin içini kendileri için düzenliyorlar. Devrim sorunlarına bakıldığında, devrim nizamında bunların yeri nerededir? Bunlar devrimde neler yapabilirler? Yerlerini belirlemiyorlar? Kendileri için yaptıkları şeyin kıymeti yoktur. Bu nedenle yer edinmiyor? Burada şunu söyleyebilirim, siz de biliyorsunuz ki son dönemlerde Kürdistan üzerine bazı kitaplar yazıldı. Kürt edebiyatı, tarihi ve sanatı, özellikle şiirler konusunda bir hayli ilerleme var. Bizim devrimimize bağlıdır. Eğer biz devrimi yapmasaydık, siz bu işleri yapabilir miydiniz?

Son yıllarda daha fazla yazıyorsunuz, siz yazdıklarınızla devrime bağlısınız. Kim inkarcı değilse bunu açıkça görebilir. Tabii bunlar yeterli değildir. Daha da yapılması gerekenler vardır. Bunlar nelerdir? Bunlarla ilgili biraz büyüğe düşünün. Ruhunuz daha yükseklerle açılın. Sizin ülkeniz böyle buyuruyor, dağların böyle bakıyor, tarihiniz öyle görüyor. Dörtbin yıldır bu insanlar Kürdistan'da insanlığın beşiği olmuşlardır. Diyebilirim ki insanlığın ilk kalkışı burada gerçekleşmiştir. İnsanların ilk yavrularıdır bunlar. Burada insanlar zulüm cenderesinde büyüdüler. Biz şimdi sizlere de yol açıyoruz.

Kendinizi iyi inceleyiniz. Amed'de Kürt tarihinde neler oldu? Nemrut'ta neler oluyor? Her yerde, ülkede neler oluyor? Şimdi bunları tanıyabiliyorsunuz. Önceden her şey unutulmuştu. Şimdi kendinizi gözlemleyiniz. Önceden Kürtler birbirini rezil etmiş, kıymet vermiyorlardı. Şimdi birlik, dost olduklarını söylüyorlar. Bununla söylemek istediğim, sanatın yolunun açıldığıdır. Kürt yazarları, dürüst ve doğru bir metodla sanata eğilmelidirler, dağlarını tanımalı, devrimde doğruyu yakalamalıdır. Bizim çalışmalarımızın tarihi üzerinde çok dursunlar. Doğrusu, PKK'de olan kahramanlıklar tahmin etmiyorum başka partilerin tarihinde olsun. Kötülükler ve iyilikler oluştu. Büyük bir tarihtir. Yüzlerce arkadaş teslim olmamak için kendilerini yaktı. Her biri için bir kitap az gelir. Onlarcası düşmana teslim olmamak için kendilerini feda ettiler. Bunu tümü bilinçleriyle, yüzyüzye bağimsızlık ve özgürlük için yaptılar. Onların yaşamları kitaplaştırılmalıdır, şiirleştirilmelidir. Senin tarihin var, her şehirde, her köyde bir kitap yazılabilir. Kürtlerin bir şekli-resmi oluşsun, Kürtlerin dili olsun. Edebiyat budur, işte şiir budur, resim budur.

Şimdiye kadar burada kim ne yaptı? Bizim

aydınlarımız, yazarlarımız şimdiye kadar ne yapmışlar? Ancak siz bazı şeyler anlamaya çalışıyorsunuz, devrimin tesiri sayesinde tabii. Ben inanıyorum ki, siz bundan böyle biraz daha güçlü bir şekilde konuya eğilirsiniz, bu görevinizdir, işte biz işareti veriyoruz. Biraz kendinizi yoracaksınız. Kendisini yoran insan yazardır. Aydın kendisini yoran insandır. Bir gerilla gibi kendilerini yormaları gerekmektedir. Ben bazen bazı şeyler yazarken kendimi çok yoruyorum. Savaşmış olmaktan daha da fazla yoruluyorum. Doğru sorunlara yaklaşırken insanın kendisini çok yorması gerekmektedir. Öyle oluyor ve sizden de istenen budur. Eğer yerini alabilersen, ben kıymet veririm. Doğru olan budur. Biz de Kürt aydınlarının kendilerini tanımalarını, yerlerini almalarını istiyoruz. Ama, bu doğruluk çalışmada olmalıdır. Ancak bazıları iyi bir yaşam sergilememişlerdir. Şimdi keşiflerine bakıyorlar. İşte "aydın": Çok içen, rahatına çok düşkün, zahmetlerden uzak duran, bakmak için cesareti olmayan "aydın". Bunlar doğru değil. Bir militan gibi gece gündüz kendi gerçeği üzerinde duracak, ne olup bittiğini göreceksin. Merakın büyük, istemlerin yüksek olmalıdır. Hem ağır, hem de soğuk olmayı üstünden atmalısın. Parti şimdi size çok şey ulaştırıyor, siz de onlara eğilmelisiniz. Eğer siz şimdi bunu yapamazsanız, aydın ve yazar olduğunuzu iddia edemezsiniz. Biz şimdi bunu da değiştirmek istiyoruz. Sizin de bir gücünüz oluşsun, bu temel üzerinde oluşsun. Ben inanıyorum ki, burada attığınız bazı adımlarla, bundan sonra da ERNK çalışmaları içinde yerinizi alırsanız, daha çok da kendinizi zorlayarak bazı şeyler başarabilirsiniz, bunlar yapılmalıdır da.

□ Serok, kişisel bir soru: Siz kendi önderliğinizi, dünyadaki hangi önderliğe yakın görüyorsunuz?

Başkan APO: Başka bir önderliğe bakıp, çok büyük güç almam mümkün değil. Neden? Bu önderler bir tarih, bir zaman ve mekan, bir ülkede meydana gelmişlerdir. Kürdistan ile benzerlikleri yoktur. Eğer Kürdistan'ı onlar gibi düşünürsek, o zaman Kürdistan'ı tanıyamazsınız. Kürtlerin tarihi hiçbir halkın tarihine benzememektedir. Kürtlerin ülkesi isimsiz bir ülkedir. Kürt halkı kimsesiz bir halktır. Kendisini unutan bir halk. Bu ülkenin önderliği nasıl ötekileri gibi olabilir? Hangi önderliğe benzeyebilir?

Diğer ülkelerin önderleri oluştuğlarında bir tarih ve ulus mevcuttur. Ülkelerinin bir devleti vardır. Ülkelerinin bir sahibi vardır, halkları vardır, güçleri vardır. Ben kalktığımda ne vardı?

İsim yoktu; ne vatan, ve halk, güç yoktu, ne siyasi ne de savaşı, dil yoktu, sağır ve dilsiz, dostu yoktu, herkes düşman, kendi kendine düşman. Ben kime benzerim ve kimden yardım alayım? Ancak birçok yurtsever ve sınıf önderleri vardı, onların yaşamlarını inceliyorduk. Yüzyüzye takip edebileceğimiz biri yoktu. Ben çokça faydalanmak istiyordum, fakat bakıyorduk ki onların durumu benim ki ile aynı değil. Onları takip ve taklit etmem durumunda, başarıya ulaşmam mümkün değildi. Kendi özelliklerimizde; bu toprak bizden ne istiyor, bu sağır ve dilsiz, isimsiz ve dilsiz insanlar bizden ne istiyorlar? Bunları nasıl bir dile kavuşturabiliriz? Duygu organına sahip kılabiliriz? Nasıl kendi özümüzü onlara kavrayabiliriz? Bunlar nasıl kendilerini sevebilirler? Kistaslarımız bunlardı. Tüm bunları kedi kendime, bünymede oluşturmak gerekiyordu. Bizdeki bu hususlar şuna veya buna, bu veya şu önderliğin özelliklerine benzemez. Ben önderlere çok değer biçiyordum. Öğretmenlerime çok kıymet biçiyordum. Ancak ben daha fazla kendi özelliklerimle kendime öğ-

retmen olmak, kendi önderliğimin özelliklerini oluşturmak ve taklit etmemek durumundaydım, bu temelde yükseliyordum. Bunda da başarılı oldum. Kendimi methetmek, valla-hi çok iyi oldu demek istemiyorum. Hayır, bunlar zahmetler içerisinde oldu. Mesuliyeti çok ağır. Ben, her zaman başka birinin yerime geçmesini istemişimdir, böyle bir durumda ben ona her türlü hizmeti esirgemeyecektim. Ancak yok. Biri gelse hizmet edeceğim. Her gün, bir yoldaşımız var ondan önderlik için ders alıyorum diyecektim. Yapamıyorlar, bırakmak istiyorum, kimse yok, tamamen temah etmek istemiyorum. Bazı önderler tüm mesuliyetleri birlikte almak istiyorlar. Ben buna muhtaç değilim. Halk değerimi bilsin, benim kıymetim bu kadar olsun. Tüm bunlardan rahatsız oluyor, sıkılıyor. Yük çok ağır, ancak kimse yok. Bırakırsam, biliyorum kalan her şeyi nasıl satacaklarını, nasıl ayaklar altına alacaklarını. Bunun için yürütmek, yürütmek mecburiyetindeyim.

Önderliğin çok özellikleri ve kanunları vardır, çok ağır bir yük, ancak elimizden geldiğince yürüteceğiz. Ben, sizin, halkın, yoldaşların kendi önderlerini çıkarmalarını istiyorum. Bu önderliğin sorumluluklarından kaçmak istediğim anlamına gelmez. Ancak yalnız benimle de olmaz. Bizden sonra da, şimdi de birçok alanda önderlerinizi oluşturun. Önderliğin özelliklerini, prensiplerini, bağımsızlık ve özgürlükten kopmamak, insanlık şerefinden uzaklaşmamak için biz koyduk. Kendilerini önder yapanlar ise, ikinci gün satılıyorlar. İşte bizim Kürtlerin diğer "önder"leri kendilerini ucuz satıyorlar, pahalı satmasını da bilmiyorlar. İşte siz kalkınız, önderliğin kanunlarını her şeyden önce yapın, doğru önderi oluşturun, bu benim istemimdir. Ben de bunun için üzerime düşeni yapıyorum. Bugün bu önderliği, yarın doğru önderlerin çıkması için yapıyorum. Kürtlere yemek ve içmekten çok doğru önderlere ihtiyaç vardır. Benim en büyük çalışmam önderliğin bu yönüyle ilgilidir. Her şeyden önce, sizin için, önderlik çalışması yaptım. Yanlış anlaşılmasın, kendim için değil. Büyük mesuliyet isteyen ağır bir görevdir ve halk için yüzyüzye gereklidir. Gücüm yettiği kadar yapacağım. Halk güçlendiğinde, ulus ayaklandığında, bir görüş açısı, siyaseti oluştuğunda, el koysun. İnanıyorum ki bu halk bir kez daha kendisini öndersiz bırakamaz ve sahte önderlere fırsat vermez.

□ Serok, siz dil sorununu kendi içinizde nasıl çözüyorsunuz? Çünkü bazıları Kurmancı, diğerleri Zazaca ve Soranca, bazıları da Türkçe konuşuyorlar, bu problemi nasıl çözüyorsunuz?

Başkan APO: Sorun yaratıyor. Dil sorunu bir tıkanıklık yaratıyor. Ancak biz çalışmamızda önemli olan siyasette, savaş alanında başarıya ulaşmaktır. Biz diyoruz ki bunun herhangi bir dil ile olması bize zarar vermez. Türkçe ile ilerleyebiliyorsa, Türkçe ile götürelim. Ne ayıptır, ne de büyük bir eksiklik. Kürtçe ile, Kurmancı ile oluyorsa Kurmancı; Zazaca oluyorsa Zazaca; Soranca oluyorsa Soranca; Arapça oluyorsa Arapça, Farsça oluyorsa Farsça, insanlarımızı ilerleteceğiz.

Şimdi burada bir şeyi unutmamak gereklidir. Tam Kürtçe, Kürt halkının tümünün konuştuğu Kürtçe hala oluşmamıştır. Kürt milli dili, ulusal dil oluşmamıştır. Yalnız Kürtler'inki değil, bakın, Araplar'ın, Türkler'in, Persler'inki de oluşmamıştır. Bir Arapça vardır, Araplar birbirleriyle anlaşamamaktadırlar. Türklerin Türkçesine bakın, Anadolu Türklerinin dilleri ile Orta Asya Türklerinin dilleri ayırdır, birbirlerini anlamamaktadırlar, dil sorunları çözülmemiştir. Bazıları PKK neden Türkçe konuşuyor diyor. Düşman da, bazı dostlar da böyle diyorlar. Ayıp değildir, eğer Kürtlerse neden Türkçe konuşuyorlar? Yıllarca Kürtlüğü bıraktılar, Kürtlüğü ne yaptılar? Burada hafiflik yapıyorlar. Sorun amaçtır, amaç ise bağımsızlık ve özgürlüktür. Bunlara ulaşıncaya, dilin de bir parçasına kavuşulacaktır. Eğer bağımsızlık ve özgürlük yolunda yürüyorsan, buna ulaşamıyorsan, dili oluşturamazsın. Önceleri diyorlardı ki, biz dil çalışması yapalım ve bazı kitaplar yazalım, alfabe yaptılar yürümedi. Yüz yıl önce de bu işleri yaptılar, yürümedi, neden? Eğer Kürt ve Kürdistan bağımsız değilse, sen çocuklarına özgürce alfabeği öğ-

DEVAMI 23. SAYFADA

Bir şiir kitabı:

ATEŞİN VE GÜNEŞİN ÇOCUKLARI

Adnan Yücel

İhanetler gezinirken dört bir yanında
Ne de güzel girmiştin yaşamın koluna
Zigurratsız yaşamadın diye bir tek gün
Tüm kavimler "zikurti" demişlerdi adına
Oysa baş koydun binlerce yıl sonra
Hiç görmediğin tek bir allah yoluna

Ah o peş peşe gelen kasırgalar
Beyler-krallar-peygamberler ve tanrılar
Kılıçlarla biçilen nevrüz çiçekleri
Ve nal sesleriyle susturulan çığlıklar
Araplar-Oğuzlar
Ve atlarını çiçekle yemleyen Moğollar
Her kasırgadan sonra yeniden
Yeniden çizildi tufanlar içinde sınırlar
Ne oğlaklar oynadı pınar başlarında
Ne de ses verdi sabah şenliği kuşlar
Her kasırgadan bir havar kaldı geriye
Bir de dağlarda filizlenen isyanlar
Yani geçmiş gününe taşıyanlar
Ve gününü yarınlar doğru koşturanlar

Yedi başlı nehrin yirmi göz pınarından
Göryaşı değil
Kan çanaklarından çöl kuraklığıydı akan
Toprak sarsılıp dururken tüm yurtlarında
Çiçek ölüleriydi atların ayaklarına dolanan
Açmadan solan
Çoğalmadan kuruyan çiçek ölüleri
Ve kılıçtan geçirilmiş aşkları
Her kasırgadan sonra yüreklerde savrulan

Upuzun saçlı bir sevgiliydi toprak
Dağlardan sımsıcak denizlere doğru
Sonsuz bir ulkun rüzgârıyla uzanan
Ve toprağın göğsünde nehirler
Ki en güzel imgeleri sevişerek doğuran
Kimdi peki bir tohum için tutuşup yanan
Çağlayıp akan
Toprağın yüreğinde topraksız kalan
Bir nice yurt içinde yurtsuz olan kim

Sancılar kıvrandı yağmursuz kıraçlarda
Sığınğa dönüştü Cudi'nin yürek delikleri
Ne yollar kaldı dosttan dosta ulaşan
Ne dostta sırt veren görkemli dağlar
Yedi baş bile bir başta birleşmeden
Din ve mezhep karanlıkları uğruna
Kanla bağuldu yedi başta bütün aşklar

Bağdat'ta derisi yüzüldü bir şairin
Tebriz'de başı kesildi bir diğerinin
Sivas illerinde hâlâ Pir Sultan ağlar
Ah o destan destan ölümsüzleşen canlar
Kim vermişti onlara güzelliklerini
Zekeriya sevimli bir gece Meryem mi
Aylı ve çok Aysel bir gece Muhammed mi
Ali mi Hasan mı Hüseyin mi yoksa
Hani nerede Ahvazlar-Suburlar-Cafatlar
Ve binlerce yıl sonraki Mazlumlar nerde
Ellerin koynunda kalmış senin
Başın suları ölüm akan bir dere

Ey nevrüz çiçeklerince çoğalan ülke
Filizkılan fırtınalarıyla dağılan ülke
bir yalanı karanlıkta mum gibi
Karanlık yırtılsın diye yakan ülke
Reisler ve şahlar komutasında
Işık adına kendi güneşini karartan ülke

Mervani diye yirmi kentli bir devletin
Mervan'ın zulmüyle dostlar inlettin
Gittin bir münkire gönül verdin
Bir halife sözleriyle kendini hançerledin
Oysa nehirlerindeki her köpüğü ayrı ayrı
Yayıp sönen dudaklarından öpebildin
Kendi insanların adına kendi toprağını

Suların ısıtılı bilinciyle sevebilirdin
Sessizce geçebilirdin çığ salan dağlardan
Sımsıcak halklar denizine varabilirdin
Varmadın ateşin ve güneşin çocuğu varmadın
Aradığın ışığı ateşten ve güneşten sormadın

Ahvaz'da duymuştun ihanetin ilk sesini
Kendi çocuğu tarafından ölürlüğünü
Ki adına Hazarmard denirdi
Ateşin ve güneşin yurtlarında

İki yüzlülüğün vicak vicak bir simgesiydi
Bir yüzüyle Yakub
Bir yüzüyle Habis
Çirkefin şiire bulaşmış bir imgesiydi

Ya o başı bulutlarda reisler ve şahlar
Bazen geceden-bazen gündüzden yana
Rüzgârda toz diliyle savrulup durdular
Nehir kıyılarında susuzluğu
Çöl ortasında kuraklığı sordular
Gördükleri her düşü ya bir şeyhe
Ya da yaşam yorgunu bir pir'e yordular
Gök gürültüsü bile çıldırırken seslerinde
Onlar kayalıklara yağın dolu diliyle
Parçalanıp dağıldılar-parçalanıp dağıldılar
Ve tarihi yazan şiir sözlü insanlar
Tarihin en çığlıklaşan yerinde
Onları "yanlış" diye bir kenara koyular

Nice rönesanslar yaşandı-nice reformlar
Mahkemeler kuruldu insanlık adına
Biraz birer yargulandı krallar ve tanrılar
Sen neredeydin ey ateşin ve güneşin çocuğu
Gül sevmene bile konulurken yasaklar
Sen neredeydin
Tersine mi akıyordu yoksa bütün ırmaklar
Dağlardan derelere doğru süzülen bulaklar
Dosttan dosta haber ulaştıran ulaklar
Her şey tersine mi dönmüştü bakışlarında

Dinler yarçalamış seni ey yasaklar ülkesi
Mezhepler yağmalamış
Haklar denizine akan nehirler içinden
Senin adına köpürüp çağlayan bir nehir
Gözyaşıyla tohumlar yeşerterek ağlamış
O nehir ki adını dağlara vermiş senin
Sularındaki yarayı türkülerinle dağılamış

Ey bütün sazlara söz olan yiğit
Şaddadiler kimdir bilir misin
Cudi'den Azarbeycan'a doğru rüzgârlaşan
Pınar pınar-ırmak ırmak Aras'laşan
Bizans ile Selçuklu arasında
Bir o yana bir bu yana havarlaşan
Kimdir bilir misin

Ey nehir sesli Dersim güzeli
Sen bilir misin Şaddadileri
Hani Daysan macerasına bıyıkla gülen
Dabil ile Ganca ile deprem deprem gelen
Ve Ani sırtlarında
Kawa'nın ateşini yakıp yücelten
Özgürlüğü ateş diliyle yeniden çiçekleyen
Kimdir bilir misin
O gün çalınan saz ve çekilen halay
Hangi yaraya parmak basar şimdi
Hangi yarayı yeniden kanatır bilir misin

Kafkas doruklarında bir güneş yarasıdır bu
Işıkları Tebriz'den Musul'a vuran
Musul'dan taa Halep'e uzanan
Diele nehrinde sulara düşmeden boğulan
Toprağın göğsünde kuruyan bir güneş yarası
Sonra bin beş yüz on dört yılının ilk yarısı
Megler alime dönüşmüştü hani bilirsin
Medya yüzünde İdris-i Bitlisi kararı
Ve yedi nehrin masmavi göğünde
Yankılanan zil-davul ve mehter narası

Aslan yatağında sırtlan yatar mı
Salımlı topraklar tohum tutar mı
Ey İdris-i Bitlisi ihanet bilgini
Bilgin olan vatanını satar mı

Bir sözün bin yıllık havardır senin
Sesin yaz günü yağın kardır senin
Ey bilim yüzünde zincir karası
Tarihte adın bir ihbardır senin

Ey ateşin ve güneşin ışksız çocukları
Nedir o görkemli geçmişten geriye kalanlar
Bir din adına kurban kurban kıyımlar
Bir de yarım kalmış umutsuz isyanlar
Yurdunuz vardır yurtlar içinde
Diliniz vardır en güzel diller içinde
Ki siz dilsiz
Milyonlarcasınız milyarlar içinde
Ki siz kimsesiz

O günah sorguları yetmedi mi yazgınıza
O Hüseyin çileleri bitmedi mi daha
Kırklar yediler çekip gitmedi mi
Sazlar kırıla kırıla çalınırken
Ve turnalar vurulup susturulurken dağlarda
Düşler neden yorulur hâlâ
Bir şaha
Bir de şahları kurban diye kestiren allaha

Bir saz kırıla kırıla çalınır Sivas'ta
Bir isyan türkü türkü rüzgâra işlenir

**Bazikan güzelleri nerde yatar şimdi
Göğüsleri tomurcuk-bakışları gül
Kikan ve Zivan güzelleri nerde
İsfahan'dan Fars diyarına beş bin aile
Kırıla kırıla sürülürken Azad'ın zulmünde
Azud al-Davla'dan gelen "azad" sözü
Özgürlüğe nasıl dönüştü senin dilinde**

Bir şair asılır sabaha karşı
Şah diye mucizeler düşünür
Kırılan saz susar
Taşlanan şair ölür
Bir gül kana bulanır koynunda
Bir yanında ihanet vardır
Hazarmard'tan ve İdris-i Bitlisi'den kalma
Bir yanında dirençleşen inanç
Ki Kawa'dan ve Şaddat'tan alınma
Ne Ali vardır yanında-ki o yüce sultan
Ne Döldül ne şah
Ne de yoluna baş koyulan allah
Yalnızca bir sestir o günden bize düşen
"Hızır paşa bizi berdar etmeden
Yıkılın kaleler şaha gidelim"
Ey koca şair yıkılmadı işte kaleler
Sesinde türküler açıldı-yüreğinde güller
O çocuk saflığındaki sonsuz direncin
Bilsen hâlâ ne bitmeyen kavgaları söyler

"PKK'nin uyuşturucu ticareti yaptığı" suçlamaları, TC'nin mücadelemiz karşısındaki acizliğidir

Ali Doğan

Uyuşturucu kurbanı bir genç kız

Ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı en ciddi saldırılardan biri de, onun haklılık zemininin ortadan kaldırılması için başvurulan psikolojik savaştır. Geçtiğimiz birkaç yıl içinde, Orta ve Güney Amerika ülkelerinde, ABD'nin yoğunlaştırdığı bu savaş ulusal mücadelelerine karşı yeni biçimlere sokuldu. Kolombiya, Peru, Panama, Küba, Guetamala, Nikaragua gibi ülkelerde uyuşturucu ticareti olarak lanse edilen ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı, Pentagon'a bağlı Narkotik-Kontr-gerilla örgütü kurulurken, bazı devletler de bu iddia ile karalama yapılmıştır.

Kapitalist ülkelerde uyuşturucu kullanımı bizzat sistemin gelişimine bağlı olarak kitleselleştirilmiştir. Kapitalist ülkelerde uyuşturucu kullananlar burjuva sınıflar tarafından, yasal uyuşturucular ve yasal olmayan uyuşturucular olarak iki grupta sınıflandırılır. Bu sınıflandırmada yasal hakka sahip olanlar uyuşturucu hapları, çok türlü kahve çeşitleri, alkol ve sigara çeşitleri, yiyecek ve içeceklerle verilen kokainle burjuva devletleri tarafından uyuşturucu kitleler. Uzun yıllar ABD kamuoyunda çatışmalara neden olan ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yasallaşan kokainin yiyecek ve içeceklerde kullanılması yasaklanması, kuzey Amerika'daki büyük içecek tekellerinin tepkisine yol açmıştı. Kokain diğer uyuşturucular gibi alışkanlık yapan bir madde. Pepsi ve Coca Cola şirketlerinin İkinci Dünya Savaşı'na kadar, içeceklerde yasal olarak kokain kullandığı biliniyor. Bunun içindir ki, "Coca Cola" sözcüğü, içinde kokain olan içecek anlamına gelir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kuzey Amerika'daki içeceklerde yasaklanan bu uyuşturucu, halen dünyanın birçok ülkesindeki coca cola ve pepsi içeceklerinde kullanılmaktadır. Bu içeceklerde hangi kimyasal bileşimlerin kullanıldığının saklanması, patent hakkının gizlenmesinden değil, alışkanlık yapan kokainin gizlenme ihtiyacından kaynaklanıyor.

Buna rağmen ABD geçtiğimiz birkaç yıldan bu yana güney Amerika'daki koka lifleri üreten köylüler üzerinde, askeri ve politik bir denetim yaratabilmek için, milyonlarca dolar harcayıp, var olan işbirlikçi devletlerin yıkılmaması için "uyuşturucuya karşı mücadele" adlı politikasını araç olarak kullanmaya çalışıyor. 1970'li yılların ortasında Türkiye'de afyon üreticilerinin karşılaştığı sorunları bugün güney Amerika ülkeleri yaşamaktadır. "Uyuşturucuya karşı mücadele" sloganıyla iktidara gelen G. Bush hükümeti, orta ve güney Amerika'daki sınıf mücadelelerine karşı, uluslararası yeni bir silah ele geçirdiğini çok iyi biliyordu. Bütün batı Avrupa ve kuzey Amerika gibi kapitalist devlet-

lerin ortak sorunu durumuna gelen, kendi içlerindeki sınıf mücadelelerinin bastırılması ve yok edilmesi 1980 yıllına kadar, her türden uyuşturucu kullanılmadan mümkün değildi. Yaklaşık beşyüz yıl, kuzey Amerika'nın yerlilerini alkolle uyuşturan emperyalist devletler, uzak Asya'daki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı da afyonu silah olarak kullanıp, kitlelerin toplumsal çöküşünü hazırlayacak kitlesel uyuşturucu dağıtımını üstlenmişlerdi. Özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da, bu devletler, kendi içindeki toplumsal muhalefete karşı kullandığı keyf verici maddeler çok yönlü pazarlanıp bilinçli olarak yaygınlaştırılmaya çalışılmıştı.

Kitlelerin uyuşturulmasında büyük çıkarı olan mülk sahibi sınıfların, uyuşturucu üretimi ve ticaretine karşı açtıkları savaş, ikiyüzlü bir politikanın ürünüdür. 1970'li yılların ortalarında Türkiye'deki afyon üreticilerine, dön güney Amerika'daki köylülere ve bugün de çoğu sosyalist örgüt ve devletlere karşı yürütülen "uyuşturucu üretimi ve dağıtımına karşı savaş" politikası gerçekte ABD'nin denetiminde uyuşuk uluslar sürüsü yaratma amacından kaynaklanıyor. 1970'li yılların ortasında ABD'nin bu politikasına karşı çıkan Türk burjuva basını, bir süre önce bazı uyuşturucuların sıhhatli olduğunu övgülerken, bir hafta önce de sistemli olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin "Avrupa uyuşturucu ticaretini denetimi altına aldığı" ve "giderek de Amerika'ya doğru yol aldığını" iddia ettiler. Türk basını, bütünüyle denetimi altında bulunduran devlet güçlerinin, PKK'ye karşı yönelttiği psikolojik savaşın kaynağını ve amacını doğru kavrayabilmek için, konuyla ilgili güney Amerika'daki gelişmelere kısaca göz atmak faydalı olur.

Kendisi bizzat ABD'nin ve G. Bush'un yakın işbirlikçisi olan eski Panama Devlet Başkanı Noriega, uyuşturucu kaçakçılığına karıştığı iddiasıyla suçlanıp, 17 bin kişinin ölümüyle sonuçlanan ABD'nin Panama işgaline neden olduğu iddia edilmişti. Daha sonra, ABD'ye getirilen eski Panama devlet Başkanı yargılanıp hapse mahkum edilmişti. Eski Panama devlet başkanı Noriega'nın tutuklanıp ABD'ye götürülmesi ve yargılanması, u-

Kim uyuşturucu ticareti yapıyor?

luslararası devletler hukukunda tarihi bir dönemin başlangıcı anlamına da geliyordu. Diğer dünya devletlerindeki politikacıların kendi çıkarlarına karşı geldiği taktirde tutuklanıp ABD'ye kaçırılmasına ve yargılanmasına dair yasa çıkartıldı. Küba Devlet Başkanı F. Castro bu olayı, "Burjuva hukukun iflası ve ABD'nin kendine bağımlı dünya devleti kurmasının bir adımı" olarak değerlendirmişti. Gerçekten, Panama'daki politik gelişmeler, uyuşturucu ticaretini ortadan kaldırmak değil, içinde bulunduğumuz yüzyılın sonunda ABD'nin askeri ve politik egemenliğinin uluslararası yasalarla yeniden uzatılması doğrultusunda sömürgeci atılımdı. Bilindiği gibi, Panama Kanal Zonu ABD'nin resmi sömürge statüsüne sahip. Bu statünün yüzyılın sonunda biteceği biliniyor. Buna karşı, ABD'nin politik ve ekonomik gücünün orta ve güney Amerika ülkelerindeki kaderi Panama Kanal Zonu'nu kontrol etmesine bağlı idi. ABD'nin Panama'ya yaptığı askeri işgal hareketinin temel amacı da, kendi denetimlerinde yeni sömürge bir idarenin

yaratılmasını hedeflemişti. Panama Devlet Başkanının uyuşturucu ticaretiyle ilişkisi çok uzun yıllardan beri biliniyordu. Ve hatta kendisi bizzat CIA'nin gerek uyuşturucu ve gerekse sosyalist ulusal kurtuluş hareketlerine karşı ücretli ve gönüllü ajanı idi. Bütün dünyada CIA'ye çalışan ve sayıları yaklaşık beş milyonu bulan değişik devletlerin üst düzey yetkililerinden biri olan General Noriega'nın bütün suçu, ABD'ye bağımlı kukla bir yönetimin başkanı olduğunu kavramamış olmasıdır. Noriega'nın ABD'li avukatı "ABD'de demokratik yasa yoktur, bütün insanlığa ve yabancı uluslara karşı yasadışı vardır" derken, orta ve güney Amerikalı devletlere karşı geliştirilen komploları dile getirmek istiyordu.

Bu olayların devam ettiği bir dönemde, Küba uyuşturucu kaçakçılığıyla suçlanırken, Kolombiya, Peru, Guetamala ulusal kurtuluş hareketleri de aynı suçlamalara maruz kalıp, ABD'nin askerlerine karşı da savaşmak zorunda kaldılar.

Güney Amerika ülkelerinden Peru ve Kolombiya'nın

pratik tecrübeleri, Panama halkından biraz daha farklı oldu. Panama'da üç günde 17 bin kişi katledilirken, Peru ve Kolombiya'da toplam oniki yıllık süre içinde yaklaşık yüzbin kişi katledildi. ABD'li kontr-gerilla uzmanlarının halka ve devrimcilere karşı yürüttükleri yok etme savaşı Guetamala'da karargah kurarken, Kolombiya ve Peru'da da Narkotik-Kontr-gerilla birlikleri kurmaya başlamıştı. Geçtiğimiz son dört yıl içinde bu iki ülkede var olan devletlerden bağımsız olarak ABD'nin Narkotik-Kontr-gerillaları yassallaştı.

Kolombiya'daki gerilla mücadelesi uzun yıllar iki cephe de savaşmak zorunda kalmıştı. İlk devletin resmi güçleri ve ikinci olarak da büyük çaplı uyuşturucu dağıtım yapan yarı-askeri terör örgütleri vardı. Devletin askeri gücüyle ortak çalışan ve bizzat onunla askeri ve politik güce sahip olan bu örgütler, üreticiler üzerinde kesin bir denetimleri vardı. Bunun içindir ki, gerilla mücadelesi bu iki değişik güce karşı köylülerin kendilerini koruması ve örgütlenmesi temelinde var oldu. Günümüzde, iç savaşın en fazla kayıp verdiği ülkelerden biri olarak bilinen Kolombiya'da ABD'nin askeri müdahalesi, uyuşturucu üretimi ve dağıtımın engellenmesini değil, var olan düzenin korunması ve bölgedeki gerilla mücadelelerini yok etme temelinde geliştirdi.

Nicaragua, El Salvador, Peru, Guetamala vb. gibi ülkelerde politik iktidarın sosyalistlerin eline geçmesi ABD'nin bütün orta ve güney Amerika'daki politik egemenliğini yok edecek, potansiyel güce sahipti. Bunun içindir ki, Kolombialı askeri liderler, "eğer elim kanser olduysa, elimi keserim. Kanser kolumda çıktıysa kolumu keserim" derken, uyuşturucu kaçakçılarından daha çok, gerillaları kanserin temel nedeni olarak açıklamışlardı. Oysa gerek Kolombiya ve gerekse ABD'ki kanser el ve kol da değil, bütün dünyadaki kapitalist devletlerin bizzat bedenlerinde hayat hakkı bulan, düzenin sürekli olarak kendi içinde ürettiği politik ve toplumsal sorunlardı.

Uyuşturucu ticaretini yapan örgütler ve devletin silahlı güçlerine karşı mücadele eden gerilla liderleri, "öyle bir noktaya geldik ki ne geri çekilebiliriz ne de mücadeleden vazgeçebiliriz" dedikleri bir dö-

nemde, devlet barış istediğini ilan etti. Gerçekte ABD'li savaş uzmanlarının politik taktiği olan gerillalarla devlet arasındaki barış, mücadelesinin yok edilmesi için planlanmıştı. Barış döneminde ölen gerilla sayısı, açık savaş dönemindeki katliamlarla kıyaslanmayacak kadar fazla idi. Çoğu silahlarını bırakan gerillalar, devletin gizli güçleriyle uyuşturucu ticareti yapan örgütler arasında yok edildiler. Büyük toprak sahiplerinin oluşturdukları özel ordular ve devletin askeri güçleri ortak hareket halinde idiler. Bu güçlere destek olarak da ABD askeri güçleri A-37B olarak tanınan kontr-gerilla uçaklarıyla, sivil halka ve halen savaş halinde olan gerillalara karşı yoğun saldırı halinde idiler. Beyaz Saray yetkilileri, "güney Amerika'daki düzeni sivilcılara terk etmektense, uyuşturucu üreten toprak sahipleri ve kaçakçılarla anlaşmak daha akıllıca bir iştir" demekle, "Narko-gerilla" teorisini formüle ediyorlardı. Kolombiya'daki ordunun demokratik bir örgütlenme olduğu ama içinde bazı gerici subayların bu demokratik kurumun kötülenmesinde rol oynadığını iddia eden Beyaz Saray yetkilileri, toprak reformu isteyen köylülerin mücadelelerinin bastırılmasında büyük rol oynadılar. Toprak reformu, koka lifi üreten köylülerin denetimini de güçleştiriyordu. Toprakların birkaç elde toplanması, ABD'nin mantığına göre üretim üzerindeki denetimi daha da kolaylaştırıyordu. Topraksız köylülerin ve silahını bırakmış gerillaların toprak sahibi olması demek üretimin ve değişimin halkın eline geçmesi için ilk adım olabilirdi. Bunun içindir ki, topraksız köylüler ya bütünüyle yok edilecek ya da büyük toprak sahiplerine kölece ittiat eder bir duruma getirilecekti. Büyük kartellerin örgütlediği, ölüm mangaları bunun için gerillalara ve topraksız köylülere karşı devletle ittifak etmek zorundaydı.

Peru'daki gerilla mücadelesi Kolombiya'daki gerilla mücadelesinden farklı olarak, devletle barış ve uzlaşmadan yana değil, aksine ona karşı bütün üreticilerin çıkarlarının korunması temelinde politik iktidarı ele geçirmeye yönelmişti. Barış ve uzlaşma, 12 yıllık mücadelenin ve kazanımların bir anda terk edilmesi anlamına geliyordu. Bugün yaklaşık elli bin kok üreticisini örgütlediği söylenen Aydınlık Yol gerillalarının, yenilgiye uğratılması için kuzey Amerika basınında türlü iftira ve karalamalar yapıldı. Bütünüyle psikolojik savaşın ürünü olan karalamaların başında, gerillaların sivil savunmasız halkı öldürdüğü, çocukları işkenceyle öldürmekten zevk aldıkları, köylülere ve halkı zorla uyuşturucu kullanmaya zorladıkları, kuzey Amerika'daki uyuşturucu kaçakçılığı yapan şirketlerin askeri gücünü oluşturduğu ve hatta bizzat bütün Amerika'daki uyuşturucu üretimini ve dağıtımını üstlen-

diği iddia edildi ve ediliyor.

1991 yılında Peru devlet başkanı A. Fujimori ülkesindeki ABD askerlerinin, uyuşturucu üretimi ve dağıtımına karşı mücadele etmekten daha çok, halkı isyana teşvik eden katliamlar yaptığını açıklamıştı. "Bir ülkede halk, trafik ışıklarına bile riayet etmiyorsa, o ülkede düzen bitmiştir" diyen başka bir Perulu devlet adamı, ABD'nin "anti-terör" politikasının iflas ettiğini vurgulamak zorunda kalmıştı. Buna rağmen, kapitalist devletler Peru'nun güney Amerika'da stratejik öneminin olduğunu, her ne pahasına olursa olsun, geniş köylülerin desteklediği gerilla mücadelesinin yok edilmesi gerektiğine inanıyorlar. Peru'daki gerilla mücadelesinin yok edilmesi ise, gerilla mücadelesinin uluslararası desteğini yok edecek "uyuşturucu kaçakçılığıyla" suçlamakla mümkündür. Geçtiğimiz hafta, canlı olarak yakalanan Peru komünist partisi lideri, bütün dünya basınına demirden yapılmış bir kafes içinde, "vahşi bir canavar" olarak lanse edilmeye çalışıldı. Kendisi felsefe profesörü olan, Aydınlik Yol gerillalarının liderinin yakalandığı taktirde, "gerilla mücadelesinin biteceği", "uyuşturucu kaçakçılığının ortadan kalkacağı" iddia edilmişti. Sosyalizm içindeki gericilerin bile inandığı bu propagandalar uzun ömürlü olmayacağını Peru halkı ispatlayacaktır. Kolombia'daki gerilla mücadelesinin yenilgisinde önemli rol oynayan, ABD'nin Narko-gerilla teorisi Peru'da ters tepecektir. Orta ve güney Amerika'daki ABD'nin bu politikasının Ortadoğu uluslarına ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı başarı şansı hemen hemen yok. Son birkaç hafta içinde burjuva basınında, PKK'nin "Avrupa'daki uyuşturucu kaçakçılığını ele geçirdiği" ve "Kuzey Amerika'ya doğru yol aldığı" propagandası Türk burjuva sınıflarında bile inandırıcı olamıyor. Bu konuda bazı ilerici ve devrimci basında, devletin bünyesindeki askeri ve bürokrat takımının bu kirli işlerde hangi hesaplar içinde olduğunu zaman zaman ortaya çıkartmıştır. Daha geçen ay, eski bir eroin tüccarının 2000'e Doğru'ya

yaptığı itiraflar, sadece devlet adamlarının değil, işverenlerin ve MİT'in bile uyuşturucu ticaretinde nasıl örgütlenme içinde olduğunu gösteriyordu. Hemen hemen her yıl, değişik toplumsal ve politik yayın organlarında işlenmeye çalışılan, "uyuşturucu ticaretine karşı mücadele" devletin denetimindeki yayın organlarıncı farklı bir hedefe doğru yönltilmek isteniliyor. Bu istek devletin resmi ve gizli kurumlarından bağımsız değildir.

PKK'ye karşı başlatılan bu suçlamaların amacını iki grupta toplayabiliriz: İlki, Kürdis-

tan talebini ve PKK'ye olan güvenini kitlesel katılımlarla ispatlamaya başladıysa, bu çoğu sözde Türk sosyalistleri de PKK'ye karşı dışardan yöneltilen eleştiri ve suçlamaların sonuçsuz kaldığını öğrendiler. Kürdistan halkının ulusal sorununu daha farklı temellerde ele almak zorunda olduklarını kavrayan, sosyalizm içindeki bazı gericiler, halklar arasında "kutsal ittifakın" sürdürülmesi ve geliştirilmesi için, kendi burjuva sınıflarına taktik olarak karşı çıkmak zorunda olduklarını gördüler. Aslında genel politik düşüncelerinde hiçbir de-

pasifize edilememesi kitlelerin her geçen gün biraz daha şiddetlice devrime ihtiyaç duymaları devleti denetiminde bulunduran güçler arasında savaşı şiddetlendirdi. Bir yanda devletin yaşatılmasında tarihi sorumluluğu olduğunu iddia eden askeri güçler diğer yandan devletin değişik bürokrat ve sivil kurumlarında yuvarlanmış sağdan ve soldan politik partiler ve kurumlar vardır. Türkiye'deki sol hareketler de devletin bu iç çelişkilerinde uzun yıllar askeri güçlerden ilerici ve devrimci bir atılımı beklerken son birkaç yıllık dönem içinde de resmi ve gayri

teki özel savaş taktiklerinden farklı olarak son derece değişik ve uzun vadeli bir amaç için ortaya atıldığını kavrama olanağımız artar. Bu propagandalarla devlet kendine sadece uluslararası düzeyde değil, bizzat devletin sınırları içinde emperyalist devletlerin var olabilmesi için toplumsal ve politik zemin hazırlama çabası içindedir. ABD 1905 yılında Monreo Antlaşması'yla, güney ve orta Amerika ülkelerine asker çıkartma hakkına sahip olmuştu. Ama bu antlaşma, bu devletlerde askeri güç bulundurmasına müsaade etmiyordu. 1980'li yılların ba-

şında bütün orta ve güney Amerika'daki gerilla mücadelelerinin yenilgiye uğratılması bütün bu devletlerde ABD'nin askeri varlığıyla olanaklı olacaktır. Narko-gerilla teorisi de bu temel üzerinde geliştirilip uygulanmaya çalışıldı.

Türk burjuva sınıfların, Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Asya'daki politik gelişmeler karşısında rahat hareket etmesi, kendi içindeki ulusal hareketi yok ettiği oranda mümkündür. Bugüne kadar, Kürdistan'daki gerilla mücadelesinin Türkiye'deki sınıf mücadelesine yansıyor, farklı ulusların sosyalistleri arasındaki ittifakı ve işbölümünü engelleme olanağına sahip olan Türk hakim sınıfları, PKK'nin bütünüyle yok edilmesi için umudunu komşu devletlere ve ABD'ye bağlamış durumda. Devletin içindeki askeri güçler de kendi içlerinde çelişki taşıyorlar. Bu çelişkiler ve farklı bakış açıları, devletin nasıl korunacağından daha çok, PKK'nin nasıl ortadan kaldırılacağına dair düşünce farklılığından kaynaklanıyor. Kimileri, askeri darbe ile politik iktidarın ele geçirilip Türkiye'ye de yansiyacak bir iç savaşı göze alırken, kimileri de uzun yıllar ABD,

"..Kolombia'daki gerilla mücadelesi uzun yıllar iki cephede savaşmak zorunda kalmıştı. İlki devletin resmi güçleri ve ikinci olarak da büyük çaplı uyuşturucu dağıtımını yapan yarı-askeri terör örgütleri vardı. Devletin askeri gücüyle ortak çalışan ve bizzat onunla askeri ve politik güce sahip olan bu örgütler, üreticiler üzerinde kesin bir denetimleri vardı..."

tan ulusal kurtuluş mücadelesinin bütün dünyanın ilerici ve demokrat kurum ve kuruluşlarından tecrit etmek, ikincisi ise, ABD'nin Kürdistan'da askeri varlığını güçlendirip orada sürekli bir karargah oluşturmaları sağlamaktır. Bu amaçlardan ilki önemli olmasına rağmen, bu yazının konusu olmadığı için üzerinde fazla durmaya gerek duymuyorum. Ama, sadece Kürdistan'daki ulusal mücadeleyi değil Türkiye'deki sınıf mücadelesini de yakından ilgilendiren, Türk burjuva sınıflarının konuyla ilgili politik amacını inceleyelim.

Bilindiği gibi, uzun yıllar Kürdistan İşçi Partisi'ne karşı yürütülen özel savaş, devletin bünyesindeki basın ve yayın organlarıyla birlikte bazı sol hareketler bile akıl almaz suçlamaları gerçek gibi vugulamaya büyük özen göstermişlerdi. Politik mücadelede de yalan ve iftira her ne kadar burjuva sınıfların hüneri olarak bilinse bile, Türk hakim sınıflarının PKK'ye karşı kullandığı taktikler, yoksul sınıfların temsilcisi olduğunu iddia eden sosyalistler tarafından da sık sık kullanılır bir duruma gelmişti. Ne zamanki, Kürdistan'daki geniş halk yığınları, ulusal mücadeleye o-

ğışıklık yoktu. Kürdistan devriminin stratejik olarak çökerilmesi için, Kürdistan devriminin taktik sorunlarına daha akılcı ve olumlu davranmak zorunda olduklarını kavradılar. Var olan devletin nasıl korunacağı, düzenin nasıl reforme edileceği, sınıflar arasındaki o kutsal barışın nasıl sağlanacağı, PKK'nin nasıl pasifize edileceği birçok sol hareket tarafından tartışılır bir duruma geldi. Kürdistan ulusal kurutuluş mücadelesinin politik hedeflerine ulaşması için yüzlerce, binlerce değişik düşünce ve politika belirlendi. Bazı sol hareketlerin devletin korunması temeline reformlar istemeleri yine sosyalizm ve demokrasi adına yapılacaktı. Çünkü, devlet içinde birçok çelişki taşıyan yüzlerce farklı düşüncenin savatıldığı bir bütündü. Burjuva sınıfların devletin varlığını ve coğrafi bütünlüğünü korumak için yaptıkları bütün değerlendirmeler ve farklı taktikler doğaldı. Oysa, kendine sosyalist diyen "devrim"cilerin Kürdistan konusunda reform istemeleri, devletin biçimlerinde değişikliği önermeleri burjuva sınıfların topluma kayıtsız şartsız hakimiyetini simgeliyor. Buna rağmen, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin

resmi kurumlarla bütünleşmek ve askeri kanada karşı ortak hareket halinde olma ihtiyacı hissettiler. Askeri güçler ne kadar fazla taviz vermek gerektiğini ileri süreceklerdi. Onların bu düşüncesi dünya-daki ve bölgedeki olaylardan bağımsız da değildi. Çoğu sosyalizmin şimdiye kadar başarılmadığını ancak, Türkiye'deki kapitalist düzenin güler yüzlü hale getirilmesini, yasal yollarla iktidarın ele geçirilebileceğini hayal eder oldular. Türk işçi sınıfının içinde bulunduğu bu sefalet, Kürdistan devrimine değil müttefik olmak, bizzat ayakbağı olmaya başladı. Daha birkaç yıl öncesine kadar, sınırlı da olsa burjuva basınında objektif habercilik ve basın yayın kurumlarına olan saygı yerini Kürdistan devriminin boğulması temeline devletin bütünüyle içerdiğini kaybetmesine neden oldu.

Bu şartlarda bazı burjuva gazeteler PKK'nin uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı ve Avrupa piyasasını elinde tuttuğu haberi, sıradan bir karalama ve psikolojik savaş taktiğidir. Dünya'daki ve Ortadoğu'daki genel politik gelişmeleri bir bütün olarak ele aldığımızda, bu propagandaların geçmiş-

şında bütün orta ve güney Amerika'daki gerilla mücadelelerinin yenilgiye uğratılması bütün bu devletlerde ABD'nin askeri varlığıyla olanaklı olacaktır. Narko-gerilla teorisi de bu temel üzerinde geliştirilip uygulanmaya çalışıldı.

Türk burjuva sınıfların, Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Asya'daki politik gelişmeler karşısında rahat hareket etmesi, kendi içindeki ulusal hareketi yok ettiği oranda mümkündür. Bugüne kadar, Kürdistan'daki gerilla mücadelesinin Türkiye'deki sınıf mücadelesine yansıyor, farklı ulusların sosyalistleri arasındaki ittifakı ve işbölümünü engelleme olanağına sahip olan Türk hakim sınıfları, PKK'nin bütünüyle yok edilmesi için umudunu komşu devletlere ve ABD'ye bağlamış durumda. Devletin içindeki askeri güçler de kendi içlerinde çelişki taşıyorlar. Bu çelişkiler ve farklı bakış açıları, devletin nasıl korunacağından daha çok, PKK'nin nasıl ortadan kaldırılacağına dair düşünce farklılığından kaynaklanıyor. Kimileri, askeri darbe ile politik iktidarın ele geçirilip Türkiye'ye de yansiyacak bir iç savaşı göze alırken, kimileri de uzun yıllar ABD,

Türk aydını ve devrimcilerine

İrfan Dayıoğlu

Dünya, Türkiye ve Kürdistan üçgeninde, aydınca yaşam her şeyden önce gelişmeleri günü gününe takibi zorunlu kılıyor. Zorunluluk, aydınlığa açılan ilk kapıdır. Tek başına yetersiz kalıyor. Zorunluluk, ileriye atılımın da adımı olmalıdır.

Dünyada ne oluyor? Türkiye'de ne oluyor? Bu ikisinin de ötesinde Kürdistan'da ne oluyor bilmek, anlamak da tek başına yeterli olmuyor. Kürdistan devrimciliğinin verdiği dersleri iyi bilmek gerekiyor. Bugün devrimci olmadan aydın olunmaz Kürdistan'da. Kürdistan gerçeği Türkiye ve Türk devrimcileri-

ne bas bas gerçeği bağnıyor.

Bugün, sayıları çok az yol gösterici aydın devrimcinin dışında Türk solunda gerçekten güne ışık tutabilecek aydın sıkıntısı yaşıyor. Aydın olmak, her şeyden önce halkından sorumlu olmak ve kardeş halkların çektiklerinden acı duymak demektir. Propagandanın ötesinde, topluma bir şeyler verebilmek, toplumu, düzenin insan ruhunu, beynini ve kültürünü boğan gelişmeler karşısında uyumuk tutabilecek atımları cesaretle savunabilmektir.

Aydın, sadece yazmanın yetmediği yerde, eylemini içinde olmaktadır. Kendine güven duymayan hiç kimsenin başkasına güven vermesi mümkün değildir. Türk aydını ve

devrimcisi bu durumdadır. Kendine güvenini yitirmiştir. "Misak-ı Milli" sınırları Türk aydınına da Türk devrimcisine de bilinçli ya da bilinçsiz öylesine etkisi altına almış ki, her birisi en iyi aydın, en iyi devrimcidir. Dayanışmayı gayet iyi bilir ve yapar ki, iş şu sınırlara geldiği zaman şak diye durur. Sevgili Kürt aydını Musa Anter'in 13-19 Eylül tarihli Yeni Ülke gazetesinde, "Eğer 'Misak-ı Milli' yalnız Türk milleti için ihdas edilmiş ise buna 'misak' demeye lüzum kalmazdı" diyordu. Ve biraz yukarıda "Misak-ı" şöyle açıklıyordu. "Misak sözcük olarak peyman, antlaşma, sözleşme, kontrat, pakt" anlamına gelmektedir. Ama tek tek Türk devrimcilerine sorsanız size hararetle biz "Misak-ı Milli'ye karşıyız der. Aydın olmanın ne anlama

geldiğini bilmeden, "aydın" geçinmek, devrimciliğin görevlerini bilmeden "devrimcilik" yapmak kadar "zor" bir şey yoktur.

Neye, niçin karşı olduğunu bilmeyen bir insanın "karşıtlığı" ciddiye alınır mı?..

Türk solunun, Türk "aydın"ının yalnızlığı ve çaresizliğinde kendi tarihine cidiyetisiz yaklaşımının rolü de vardır. Kemalizme niye karşı olması gerektiğini bilmeden karşı olmuştur. Ya da çokça karşı olduğunu sanmıştır.

Bugün bunun böyle olduğu her zamankinden daha fazla açıktır. Çünkü Kürt devrimcileri kendi kurup kendi bozdugunuz "misak"larınız gerçekleri yansıtmıyor diyerek ayağa kalkarken, Türk devrimcileri kendilerini çok daha fazla ilgilendiren bu meselede kendilerine bir ikinci "Misak-ı

Milli" sınır çizmektedirler. Bunun anlamı nedir? Daha düne kadar milliyetçilikle suçladığınız Kürt ulusal kurtuluş hareketinin gelmiş olduğu seviyede dayanışmayı bir kenara bırakın. Şırnak'ın yerle bir edilmesi, insanların göçe zorlanması, kadınların-çocukların katledilmesi, insanlara insan pisliği yedirilmesi her gün onlarca gazetecinin, devrimci aydın ve yazarın haince katledilmesi karşısında kınamanın ötesinde suskunluğu tercih ederek kiminle "misak" yapıyorsunuz?

Kürt mücadelesinin açmış olduğu legal olanaklardan faydalanarak devrimci kaldıkları da bunun dışında değildir. Böylesi aydın tiplerin de mücadelenin immesine uygun adım atmadıkları, mücadelesinin ruhuna uygun yönelim be-

lirlemedikleri, düşünce üretmedikleri, pratik örgütlü girişimde bulunmadıkları taktirde bugüne kadar maskeleyemeyi becerdikleri gerçek kimlikleri çok yakında su yüzüne çıkacaktır. Seksiyonlar oluşturmaya çalışmaktadırlar. Bu seksiyonlar, kağıt üzerinde kaldığına göre neden oluşturulmaktadır ve amaç nedir? Mücadeleyi desteklemek adına yapılıyorsa, neden kurtuluş cephesi içinde yer alınmıyor, neden "örgütlediğiniz" Kürtler bu cepheye gönderilmiyor. İzahı yapılmalıdır.

Dayanışma somuttur. Pratik tavırla belli olmak durumdadır. Biçimleri vardır. Bir bildiri ile desteklersin, bir yürüyüşle desteklersin, insan cepheye göndererek desteklersin vb. Bütün bunları ya-

Devamı 23. sayfa

TC İçişleri Bakanı Sezgin İran'da Cami ile Kilise arasında kaldı

AĞLAMAK DA PARA ETMİYOR

İsmet Sezgin

Berxwedan Haber Merkezi

TC'nin resmi dış politikası, yeteri kadar saldırgan bir rota izlemektedir. Bölgedeki ve dünyadaki gelişmeler, devletin niteliğine bağlı olarak ya tek taraflı, ya da hiç yansımaz halka

Rafsancani

Eylül ayının başında Cumhuriyet gazetesi ilk sayfasında Başkan APO'nun, "Din sorunu na devrimci yaklaşım" adlı kitabından alıntılar yapılarak, PKK gibi sosyalist bir hareketin neden dine karşı savaş açmadığına dikkat çekip, İran'ı gerici bir devlet olarak göstermişti. Aynı gazetenin aynı sayfasının arka kısmında başka bir yazar da, müslümanların Lozan Antlaşması'nı desteklemekte çok büyük çıkarlarının olduğunu, eğer Sevr Antlaşması gerçekleşmiş olsa idi, Anadolu'da camilerin olduğu tek bölgenin Konya olarak sınırlanacağını iddia ediyordu.

Garip bir tesadüf mü diyelim, aradan on gün geçmeden İçişleri Bakanı İsmet Sezgin imamlarla öğle namazını kılmak üzere birlikte camiye gidiyor olmasıdır. TC İçişleri Bakanı'nın İran ziy-

geştirilmesi için sıkı çalışmalar içinde olduklarını belirten siyasal çevreler, buna karşı ise İran'ın çok gerici ve tutucu bir tavırla ABD ile ilişki kurmayı kesinlikle redd ettiğini de yine ABD yetkilileri açıklamışlardır.

1989 yılının Haziran ayında Humeyni'nin ölümüyle birlikte, İran'da ikili bir iktidarın örgütlenmeye çalışıldığı iddia edilmektedir. A. Hameyni ve A.A. Rafsancani'nin devletin otoritesini paylaşıp, farklı bir iç ve dış politika geliştirdiği ortaya çıktı. Genel olarak anti-emperyalist politikadan taviz vermek değil aksine, kendine yönelik emperyalist saldırıların ortadan kaldırılması için, ulusal ve uluslararası politikada ekonomik gelişmelere ve ilişkilere daha fazla ağırlık verilmisti. İran'ı buna zorlayan 8 yıllık Irak'la olan savaş değil, kendi içindeki toplumsal muhalefetti.

İran bölgesindeki Arap ve Türklere farklı olarak çevresindeki ulusal çatışmalara karşı, bütün müslüman devletlerin kendi aralarında barış ve birliği isteyen ve

ta önce "Musa" adasının İran tarafından ele geçirilmesi, bazı Arap şeyhlerinin stratejik bir sorunu durumuna geldi. Son dönemlerde bölgeye savaş gemileri gönderen Ruslar da dahil bazı ülkeler, güney Irak'la ilgili gelişmelere karşı olduklarını iddia etseler de, amaçları emperyalist devletlerin bölgedeki sürekliliğini sağlamaktır. Bahran, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri ve TC'nin de askeri güç bulundurduğu müttefik devletleri açıkça eleştirmekten çekinmeyen İran hükümeti, Ortadoğu toprakları üzerinde yaşayan bütün halkların evlerinin bulunduğu bir çiftlik olmalıdır düşüncesini savunmuştu geçen Şubat ayında. İran'ın Körfez Ülkelerinin Emniyet Komisyonu'nda yer almasını istemeyen Arap devletlerinin arkasında emperyalist devletler var. İran bu nedenle dört yıl Suudi Arabistan'la diplomatik ilişkisini kesmişti.

İran'ın Hazar Denizi'nin batısındaki ve doğusundaki devletlerle Kafkaslar'daki devletler

de 3 Şubat 1992 tarihinde, TC hükümetinin Karadeniz ülkeleri İşbirliği Konferansı'na Rusya, Romanya, Yunanistan, Ukrayna, Gürcistan, Ermenistan'ı davet etmesiydi. TC'nin bu politikası Kafkas devletlerinin İran'la yapacakları işbirliği antlaşmasını engelleyebilmek olarak değerlendirildi. Bu nedenle, daha sonraki tarihlerde İran, TC üzerinden Ukrayna'ya planladığı doğal gaz boru hattının yönünü değiştirip, Kuzey Karadeniz'den döşemeye karar verdi. Hazar Denizi ülkeleri arasındaki ticari anlaşma beş devlet arasında gerçekleşerek yürürlüğe girdi.

Azerbaycan sorunuyla, İran ve TC ilişkileri yeni bir safhaya girip yüz yıllar süren çelişkilerin yeniden pekişerek gün yüzüne çıkmasına neden olacaktır.

İran'ın Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki çatışmalarda arabuluculuk yapması, doğal olarak TC'nin işine gelmeyecekti. İki, İran'da nüfusu yaklaşık ikiyüzbin olan Ermeni azınlığının İran meclisinde kendilerini

sından sonra gündeme gelecek İran'ın kendi içinde parçalanmasının ilk adımı, kendi içindeki Azerilerin Azerbaycanla birleşmek doğrultusundaki politikasına bağlı. Gerek Orta Asya devletlerindeki son bir iki haftalık olaylar ve gerekse Azerbaycan'daki olaylar TC'nin ve ABD'nin hazırladığı senaryolara göre geliyor. Tacikistan'daki komünistlerin iktidardan uzaklaştırılması için devam eden çatışmalar, geçen yılda Özbekistan'da örgütlenmişti. Azerbaycan'daki eski komünistler iktidardan uzaklaştırılmalı birkaç ay oldu. Buna rağmen benzeri olayların aynı düzenlilik içinde Tacikistan'a sıçraması tesadüfî değildir. Geçen yıl Özbekistan birkaç ay önce Azerbaycan ve geçen hafta da Tacikistan komünist partileri seçimlerde salt çoğunluğu sağlayarak başa gelmelerine rağmen, iktidardan uzaklaştırıldılar. İran'ın güya gerici rejiminin bu devletlerdeki komünist partilerin iktidarını korumak için harcadığı çaba, ABD'nin TC ara-

emperyalistlerin saldırılarına karşı var olan düzenini savunma politikasıdır.

Bu genel çerçevede TC'nin İran'a Kürdistan sorununu hal etmek için gönderdiği İçişleri Bakanı'nın sonuç alması, çok büyük bir iyimserlik olur. İçişleri Bakanı Sezgin'in İran gezisi, birkaç ay önce Suriye'ye yaptığı geziyle aynı amacı taşıyor. Durum öyle gösteriyor ki, birkaç ay sonra yine aynı bakan, Ermenistan, Gürcistan ve daha sonra da Yunanistan'a aynı amaçla geziler yapmak zorunda kalacak. Bu geziler, TC'ye hiçbir şey kazandırmayacağı gibi, siyasal propaganda olarak kullanma niteliğini bile yitirmiştir. Bunu kavrayabilmek için TC'nin gizlemeye çalıştığı dış ilişkilerini genel hatlarıyla izlemek yeterli olur. Uluslararası politikada belirleyici olan, ideolojiler, dinler ve düşünceler değildir, ülkelerin ekonomik ve siyasal çıkarlarıdır. Tek tek devletlerin politikaları da bu çıkarlar üzerinde hayat hakkı bulabiliyor ancak.

Kürdistan sorunu bölge halklarının gündemine artık ulusal bağımsızlık gerçeğiyle gelmektedir. Sorunun bu boyutu Kürdistan meselesini bölge için stratejik bir barış, özgürce, kardeşçe komşuluk ilişkileri içinde yaşama ve bir insanlık sorunu haline getirmiştir.

retinin siyasal amaçlarını kavrayabilmek için İran'ın dış siyasetini ve bölgedeki devletler arası ilişkileri genel olarak tekrar gözden geçirmenin yararlı olacağı kanısındayız.

Newroz, Kürt halkının ulusal bayramı olarak bilinir. Buna rağmen, çok uluslu İran devleti Newroz'u yeni yılın başlangıcı olarak kabul edip resmi olarak kutlayan tek devlettir. İran'daki Farslar, Araplar, Kürtler, Azeriler, Beluciler, Ermeniler yeni yıla Newroz'la başlarlardı. Oysa geçen yılbaşı, yani 21 Mart 1992'de İran'daki bu farklı dinsel ve ulusal gruplar topluluğu İran'ın dışındaki iki Türkî devlette de katılmıştı. Geçen ay oldukça gergin bir durum yaşayan ve halen komünistlerin iktidarda olduğu Tacikistan ve Özbekistan da geçen Newroz bayramını kutladıkları ve yeni yıl olarak kabul edeceklerini İran'ın resmi yetkililerinden Ayatollah Ali Hameyni'nin Newroz mesajında belirtilmişti. Tacikistan ve Özbekistan suni Türkî devletleri olarak biliniyorlar. İran'daki farklı halkların Newroz geleneği, İslamda önceki kültür anlayışının halen çok etkili olduğunun göstergesi olmaktadır. Buna rağmen biz, İran'ın komşu ülkelerle olan siyasal ilişkilerini kısaca değerlendirelim, TC ile olan ilişkilerinin kaynağını ortaya çıkaralım.

İki hafta önce ABD yetkilileri İran'la, resmi ilişkilerin

bu doğrultuda kaçınılmayan bir politika izlemekle tanınır. Bazı Arap devletleri ve TC ise, emperyalist devletlerin bölgede varlığının tek sigortası olarak düşünülmüşlerdir. Ortadoğu barış görüşmelerine bu yüzden karşı çıkan bölgedeki tek devletin İran olması, TC'nin Güney Kürdistan'a asker çıkartması halinde İran halkının da bütün gücüyle TC'ye karşı tavır alacağını açıklamaları, emperyalist devletlerin Güney Irak'a karşı son oyunlarında çok sayıda askeri güçlerini farklı bölgelere yığmasını, işgal ve halklara karşı sinsice talan güçleri olarak değerlendirmesi, İran'ın bu konuda samimiyetinin göstergesi olmaktadır.

İran anti-emperyalist bir konumda ve müslüman bir devlettir. Bütün diğer dünya halklarıyla olan ilişkileri de bu temelde şekillendirmiştir. Bunun için, Kafkaslar'da, Orta Asya'da ve Körfezde emperyalistlerin siyasal bir güç haline gelmemesi için, bölge halkları arasındaki işbirliğine büyük önem vererek kendisini tecrit etme politikasına karşı bir set oluşturmak istemektedir. İran'ın son birkaç yıldaki dış politikası, aynı nitelik ve amaç taşıyan üç grupta toplayabiliriz. İlki körfez, ikincisi kuzey komşuları ve üçüncüsü de Kafkaslar ve TC ile olan ilişkileri.

Arapların kendi aralarında oluşturmak istedikleri Körfez Ülkeleri Emniyet Komisyonu İran'ı dışladığı gibi, birkaç haf-

arasındaki ilişkileri, her birinin kendi içinde siyasal istikrar yaratması için karşılıklı yardım ve işbirliği temelinde gelişiyor. Bunun temel nedeni de var olan rejimin silahlarının büyük bir bölümü eski Sovyet devletlerinden geliyor olmasıdır. Bir bölümü de Çin'den sağlanmaktadır. Çoğu eski Sovyet ülkesi, Ukrayna, Rusya da dahil olmak üzere İran'dan doğal gaz satın almaktadır. Buna karşı İran'ın bu devletlerde yaklaşık 19 adet çok büyük yatırım projesi var. Bunlardan Çin'e kadar uzanan İpek Yolu, Ukrayna'ya döşenecek doğal gaz boru hattı gibi milyarlarca dolarlık yatırımlara başlamış durumdadır. Sadece Kafkaslar'daki ekonomik ilişkilerden 8-10 milyar dolar civarında yıllık ticari ilişki imzalandığı 1991 yılının başında ilan edilmişti. Türkmenistan'la yapılan anlaşmalara göre, yitirdi yaklaşık 6.5 milyon ton petrol satacak olan İran aynı zamanda iki tane büyük çaplı barajın ortak yapımına başlamışlardır.

Ekonomik yardımlaşma örgütü olarak bilinen Hazar Denizi kıyısındaki devletlerin ekonomik işbirliği, ilk kez İran tarafından ortaya atılıp, İran, Azerbaycan, Türkmenistan ve Özbekistan'ın katılacağı açıklanmıştı. 16 Şubat 1992 tarihinde Özal'ın da katıldığı birçok eski Sovyet devletinin ekonomik işbirliği toplantısına TC'nin Kuzey Kıbrıs'ı ve Romanya'yı da teklif etmesine İran'ın tavrı olumsuz olmuştu. Nedeni

temsil eden milletvekilleri vardı. İran ve Ermenistan bütün tarihleri boyunca Rus ve Türk işgaliyle karşı karşıya idiler. Bu, İran ve Ermenistan arasında doğal bir ittifak yaratmıştı. İran'daki Ermeniler bütün tarihleri boyunca kendi dinsel inançlarını korudukları gibi, devletin içinde resmi olarak da temsil edilme hakkını korudular. Ermenilerle, Azeriler arasındaki ulusal çatışmalarda ne Ruslar ne de Türkler iki ulusun şimdiki temsilcileri tarafından arabulucu olarak kabul edilmediler. Bu konuda İran'a olan güven TC ve Ruslara olan güvenden kıyaslanmayacak kadar fazladır. 15 Mart 1992 tarihinde yapılan barış anlaşması taraflarca imzalandı. Bir hafta sonra tekrar başlayan çatışmalarda TC ve Rusların büyük payı vardı.

TC'nin Azerbaycan politikası İran'ı sürekli kuşkulandıran ve hatta giderek diplomatik savaşa neden olan bir yapıya sahiptir. Azerbaycan tıpkı, Makedonya ve Kürdistan gibi parçalanmış bir ulustur. Nasıl ki TC Yunanlılara karşı Makedonya'yı siyasal bir koz olarak kullanıyorsa, 1988 yılından beri Azerbaycan'ı da İran'a karşı bir siyasal güç olarak kullanmak istiyor. 3 ay önce Kuzey Kıbrıs Bayrak Radyosu aracılığıyla Makedonya'nın bağımsızlığının tanınması ve farklı parçalarının birleştirilmesinin propagandasını yapan TC, aynı politikayı İran'daki Azeriler için de kullanıyor. Irak'ın parçalanma-

cılığı ile bu ülkelerdeki kendine komünist diyen iktidarlara yıkma çabasıyla kıyaslanırsa, İran'ın hiç de TC gibi dinci ve gerici bir devlet olmadığı ortaya çok açık bir şekilde çıkıyor. Eğer din konusunda TC ve İran'ı kıyaslayacak olursak, İran gerçekten dinin doğruluğuna inanan, TC ise dine inanmadığı halde onu kullanmaya çalışan birbirine zıt iki kültürü temsil ettikleri ortaya çıkar.

Çin'in güçlü müttefiki olarak bilinen İran'ın son iki yıl içindeki siyaseti, Fransa, İngiltere ve ABD gibi emperyalist devletlerin dışında herkesle iyi ilişkiler geliştirmek olmuştu. Oysa son birkaç ayda, İran'a karşı yönetilen suçlamaların başında, Kazakistan aracılığıyla nükleer silah yapmaya çalışmak, Kuzey Kore'den nükleer başlıklı silah almak, Ortadoğu barış görüşmelerini sabote etmek, müslüman ülkelerde gerici, dinci düzenler kurmak gibi suçlamalarla karşı karşıya kalmıştı. İran'ın uluslararası politikası genel hatlarıyla TC'ninkiyle çelişen bir özelliğe sahip. Bosna-Hersek konusunda TC'yi harekete geçiren şoven-milliyetçi ideoloji iken, İran'ın bu konudaki politikasını belirleyen dinsel düşüncelerle bütünleşen milliyetçi düşüncelerdir. Bütün bunların dışında, TC ile İran arasındaki ilişki ve çelişkileri değerlendiren, dikkat etmemiz gereken temel fark, TC'nin saldırgan politikasıyla İran'ın bütün

TC'nin Orta Asya, Kafkaslar ve Ortadoğu politikası İngiliz, Fransız ve ABD'nin bu bölgelerde çıkarlarının korunması ve meşrulaştırılması temelinde gelişiyor. Oysa İran'ın aynı konularda tutucu ve bağnaz bir anlayışla emperyalistlerin çıkarlarına karşı bölge halklarının söz sahibi olmasını istemesi, bugüne kadarki izlediği politikanın en ilerici özünü teşkil etmektedir. Bu şartlar altında TC'nin İran hükümetine yapacağı PKK'ye karşı ortak tavır İran tarafından geri çevrilecektir. İran için temel stratejik sorun bölgedeki emperyalist güçlerin ve temsilcilerinin temizlenmesidir. TC ise sadece Ortadoğu'nun değil, bütün Orta Asya'nın ve Kafkaslar'ı uluslararası sermayeye satmaya çalışan bir pazarlamacıdır. Bu nedenle İran için Kürdistan'daki ulusal sorun bütün müslüman halkların emperyalizme karşı kendi kişisel varlığını ve birliğini koruma sorunudur.

İsmet Sezgin'in Tahrân'a yaptığı ziyaret Kürdistan'ın iç sınırlarının pekiştirilmesi ve PKK'ye karşı taktik bir ittifaka varmaya yöneliktir. Ancak görüldüğü ki, gezi başarısız olmuştur. İyi dille verilen diplomatik demeçler gezinin başarısız sonucunu gizlemeye yetmemektedir. Bölgede etkinlik savaş veren dış ittifakları oldukça değişik iki sömürgeci gücün, özellikle de Kürdistan'ın

Devamı 23. sayfa

İHANET SEFİLLERİ OYNUYOR

Mustafa Akgün

Irak ordusunun yenilmesinden sonra CIA tarafından yayınlanan "Irak'ın Özgür Sesi" radyosu, şu mesajı veriyordu; "Her kalp atışıyla, her adımla sizin yanınızdayız. Diktatör Saddam'ı alaşağı edin." Bu mesajı yıllardır baskı ve vahşet altında yaşayan Kürtler ve Şiiler bir fırsat bilerek ayaklandılar. Güney Kürdistan'ın bütün şehirleri bir gün içerisinde Kürtlerin eline geçti. Yüzbinin üzerinde Irak askeri bütün silahları ve diğer donanımlarıyla teslim alındı. Tarih hiçbir dönem tanımadığı şansı Kürtlere, gümüş tepsi içerisinde sunmuş gibi görünüyordu.

Bu süreci Kürt halkı ve önderleri(!) farklı kavradılar zaten barut fişisine dönmüş yüzbinlerce Kürt insanı silahlanarak kendi geleceğini ellerine geçirmek isterken, örgütlülükten ve siyasi önderlikten yoksun olduklarını en kısa zamanda anlayacaklardı. Yine bu süreçte kadar siyasi nüfuzları yok olmuş ve birer mülteci olarak yaşayan Barzani-Talabani ikilisi, siyasi boşluğu doldurmak için Kürdistan'a geri döndüler. Tarih tekrerr ediyordu.

Talabani-Barzani ikilisi geriye dönerken ilk yaptıkları iş, kuruluş çalışmaları başlatılmış olan "Kürdistan Ulusal Birliği"ni terk etmek oldu.

Talabani'nin ikinci adresi

mek istemelerindendi. Kürdistan'ı sömürgeleştiren bir veya birkaç devlet ile işbirliğine girerek Irak'a karşı denge tutturmak ve böylece Bağdat'taki varlıklarını garantilemek. Yani çokça görüldüğü gibi yaş tahtaya basmak. Çünkü dış baskıya dayanarak rejim içerisinde denge oluşturmak ancak söz konusu devletin en güçsüz olduğu anda mümkün olabilir. Ancak kendisini toparlayan merkezi devletlerin bu olguyu ortadan kaldıracağı kesindir. Tarihimizde bu durumu çokça yaşamamıza rağmen, tekeri aynı yönde döndürmek istiyor-

ca etti ve orada vefat etti.

Irak-Iran savaşı süresince daha önce parçalanmış KDP-Irak-ve KYB olarak -diğer küçük grupları saymıyoruz- aynı politikayı sürdürdüler. Yalnız bir farkla biri İran'a yaklaşınca, diğeri Saddam ile anlaşmaya oturuyordu. Birbirlerini karşılıklı olarak "hain" ilan etmişlerdi. KDP ve KYB'nin işbirliği yaptığı güçler sık sık değiştiğine göre hainlik olarak niteledikleri rolü, kendilerinin almalarında sakınca görmediler. Böylece hem işbirlikçi ve hainliğin açıklamasını, ardından da fiiliyatını

lis Tahran'a sığınarak burada politik çalışmalarını sürdürdüler ve taraftarlarının bir bölümü İran'a, bir bölümü de Türkiye'ye sığındı. Uluslararası yardım kuruluşlarının bağışladığı paraların nasıl çep edildiği umarım ileri yıllarda sefalete terk edilen insanların tarafından kaleme alınır. Ben burada bu kişilerin gün ışığına çıkmış bir özelliğinden daha bahsetmek istiyorum: İran KDP Genel Sekreteri Kasemlo'nun öldürülmesi olayı. İran'da mülteci olarak yaşayan Barzani-Talabani ikilisi, Avrupa'nın değişik kentlerin-

kendiliğinden silahlanan ve ayaklanan güçlerin başına geçmeyi becerdiler. Bunu yaparken de arkalarında ABD ve Batı'nın olduğunu göstermeye çalıştılar. En büyük güvencesi de, Irak'ın silahlı gücünün tahrip olduğundan ve savaş uçaklarının ateşkes anlaşmasına göre hava saldırısı yapamayacağından alıyorlardı.

Oysa ABD'nin hesapları farklıydı. Sağuk savaşın ardından Avrupa'daki rolünü kaybeden ABD, Ortadoğu'yu bir bütün olarak tam denetimi altına almayı planlıyordu. 12 Şubat 1988'de yayınlanan

keri üslerin yeni stratejisini uygun olarak sağlama almaktı. Daha önce tek tek ülkelerin onayını almak zorundayken şimdi bunu engelleyebilecek hiçbir sebep yoktu, yalnız gerektiren bir neden lazımdı. Burada TC istediği kadar kendilerinin onayı olmadan çekiç gücün bir şey yapmayacağına sözünü aldığını bağırırsın. ABD buna uymak istemese TC ne yapabilir? Bunun için Saddam'a tekrar yeşil ışık yakarak masum Kürt insanlarımızın üzerine saldırtıldı ve hepimizin bildiği trajediye yol açtı. Yüzbinlerce insanımız canını kurtarmak için kaçıyor ve bu arada açlık, soğuk ve kimyasal bombalar altında can veriyordu. Tam anlamıyla kitle katliamı.

Kitle katliamı BM'nin kararnamelelerinde yasaktır, bunu yapanların, teşvik edenlerin ve hatta böylesi tehdit savuranların cezalandırılması öngörülür. Normal hallerde BM'ye üye ülkelerin böylesi bir sorun karşısında yükümlülükleri gereği bu gibi fiilleri işleyen kişileri cezalandırmasını varsayar. Şayet söz konusu devlet bu yükümlülüğünü yerine getirmese, uluslararası mekanizmalar çalıştırılarak sorumluların cezalandırılması gerekir. Fakat Irak'ta savaşta yenilmiş bir ordu var ve çok uluslu güçler Irak'ın içlerinde bulunuyorlardı. Bu durum karşısında Güvenlik Konseyinin katliamı durdurması ve Nürn-

Söylentiler arasında, Irak-Iran savaşının ardından gerçekleşen Halepçe katliamında, Barzani-Talabani ikilisinin bilinçli bir senaryoda yer aldıkları da var. Bu basit bir iddia değil. Mantıklı olarak düşünülürse kırk yıldır peşmerge savaşı içerisinde olan bu güçler böylesi bir trajedinin başımıza geleceğini daha önce bilmeliydiler.

Tarihinde ilk defa vücut bulacak böylesi bir birlik, ortadan kalkması Kürdistan'ın bağımsızlığı için büyük bir kayıp sayılmalıdır. Bunun yerine "Irak Ulusal Birliği"ni toparlamaya çalıştılar. Çünkü onlar, ABD Başkanı Bush'un "ABD Irak'ın geleceğini belirleyecektir" mesajını almışlardı. Yıkılmak üzere olan Irak devletine, son darbeyi vurmak ve bağımsız Kürt devletini kurmak yerine, onu onarmaya ve tekrar yaşatmaya soyundular. Söz konusu yeni oluşumun çatısı altında siyasi nüfuzlarını muhafaza ederek yaşayabileceklerini umuyorlardı. Hesapları çok basit: Iraklı muhalif gruplarla Saddam'ı devirecekler ve o ana kadar Bağdat'ta göstermelik otonomiye temsil edenlerin yerini alacaklardı. Yani o ana kadar "hain" (cahş) ilan ettikleri aşiret reislerinin yerine geçmek istiyorlardı. İlginç olan yan ise, söz konusu aşiret reislerinin de ABD'nin mesajı doğrultusunda ayaklanmaya katılmış olmaları ve halkta isyanı ilk olarak başlatmalarıdır. Ortaçağ kalınlıtlarının mantıklı olarak da mükemmel birliğinin en iyi örneği.

Kürdistan'ın diğer parçalarındaki örgütlerle oluşturulması planlanan "Kürdistan Ulusal Birliği"ni terk etmeleri ise geleneksel politikalarına dön-

lar. Bunun için de komşu devletlerin muhalifleriyle ortak hareket etmelerini bu amaca varmak için engel görüyorlar ve sözkonusu devletleri muhaliflerine karşı savaşlarında destekleyerek, dost kazanmaya çalışıyorlar. Savaş açan muhalifler çoğunlukla Kürt örgütleridir.

Bu stratejinin -tabii strateji sayılırsa- mimarı yaşlı Barzani'dir. 1975'e kadar siyasi ya-

hayata geçiriyorlardı. Paris'te yapılan Kürt Konferansı'nda Talabani şu açıklamayı yaptı: "Biz Saddam'ı birkaç kez devirebilirdik, fakat Fransa İnsan İlişkileri Bakanı Kouchner bize vazgeçmemizi önerdiği için yapmadık ve Saddam güçlenince bizi gaz bombalarıyla öldürdü." Bu açıklamada anlaşıldığı gibi ortada göbeğine kadar haince bir işbirlikçilik var.

Özgür ve bağımsız bir Kürdistan istiyorsanız, ERNK kampanyasına güçlü katılın!

tırımlarını İran ile olan işbirliğini yapan M.M. Barzani, aynı yolda yapılan Irak ile İran arasındaki Cezayir Antlaşması'nın hemen ardından, yüzbinlerce Kürt savaşçısına derhal silahlarını bırakmaları emrini verdi. Oysa tek bir kurşun alınmadan Kürtler savaşı kırk yıl sürdürebileceklerdi. Ancak bahsedildiği gibi bir denge, kaybolan İran desteğinde kurulamayacağını hesaplayan Barzani başka bir alternatif göremiyordu. Önce savaşmak isteyen bütün kadroları dağıttı ardından İran'a geçerek burada da Amerika'ya ilti-

Söylentiler arasında, Irak-Iran savaşının ardından gerçekleşen Halepçe katliamında, Barzani-Talabani ikilisinin bilinçli bir senaryoda yer aldıkları da var. Bu basit bir iddia değil. Mantıklı olarak düşünülürse kırk yıldır peşmerge savaşı içerisinde olan bu güçler böylesi bir trajedinin başımıza geleceğini daha önce bilmeliydiler. Her ihtimalde beş bin insanımızın katledilmesinin hemen ardından İran barış masasına oturdu ve bu katliamı Saddam'ın üzerinde uluslararası baskı yapmak için epeyce kullandı. Barzani-Talabani iki-

de, Kasemlo ve İran devleti arasında arabuluculuk yaparak birkaç toplantı yaptılar. Gerçekleştirilmek istenen hedef Kasemlo'nun suya sabuna dokunmamak şartıyla İran'a geri dönmesidir. Ancak Viyana'da yapılan son toplantıda Barzani ve Talabani katıldılar ve bu toplantıda Kasemlo ile toplantıya katılan iki Kürt, İran ajanları tarafından öldürüldü. Olay yerinde Kürtler ile İran ajanları arasında kısa bir boğuşma olmuş bu beklenmedik olayla birlikte katillerin, planlarına uygun olarak kaçmaları engellenmiş oldu ve göz altına alındılar. Olaydan bir saat sonra daha Avusturya devleti öldürülenlerin adını açıklamadan, Talabani Tahran'da bir basın açıklaması yaparak olayın faillerinin İran İslam Cumhuriyeti ile Kürtler arasında oluşan dostluk ve barışçıl çözümü engellemek isteyen, Irak gericiliğinin olduğunu açıklıyordu. Böylece hedef şaşırtıldı ve diplomat kimliğinde olan katillerin serbestçe Avusturya'ya terk etmeleri için fırsat verildi.

Irak'ın BM'nin denetiminde olduğu söylenen çok uluslu güç karşısında yenildiği zaman Kürdistan'a dönen Talabani-Barzani ikilisinin siyasi ve askeri gücü yok denilecek kadar azdı. Onlar siyasi ve askeri boşluktan yararlanarak

"Discriminate Deterrence" (Mesafeli Korkutma) stratejisini adım adım hayata geçirmek için komplolar geliştirdi. Bu stratejinin ilk kurbanı Saddam'dır. Bugün ABD'nin Saddam'a Kuveyt'i işgal etmesi için önce yeşil ışık yaktığı ve ardından BM kanalıyla Saddam'ı sürükleyerek savaştırdığı biliniyor. Yani diplomatik beceri o kadar ustaca işletiliyor ki, Irak'ın savaşa "evet" demesinden başka çaresi kalmıyor. Böyle olmasaydı ABD'nin İslamın kutsal şehirlerine girmesi bu kadar kolay olmazdı. Ardından hepimiz reklamları andıran savaşı TV'de bir seri gibi izledik. Muhteşem silahların gösterilerinin arka planında yüzbinlerce insanın katledildiğini insanlık daha sonra öğrendi. Korkunç ve iğrençliği ile Yanke kendini bir kez daha dünya halklarına ihtar verircesine gösterdi. Sonuç olarak ABD Ortadoğu'da parçalanmış birbirine tam anlamıyla düşürülmüş ve iktidarda kalabilmek için teker teker ABD ile işbirliği yapmaya mağdur bırakılmış devletler arda kaldı. Hedefin birinci planı demek ki daha önce Doğu-Batı dengesinden dolayı siyasi boşluk içerisinde at koşuturan devletlerin dizginlenmesiydi.

ABD'nin ikinci hedefi ise istediği hedefi vurabilecek as-

berg mahkemeleri örneğinden yola çıkarak Saddam'ı ve Irak yetkililerini yakalayarak yargılaması gerekir. Yani ortada bir "saldırgan" (aggressor) var, buna karşı hak, hukuk adaleti(!) yerine getirdiğini iddia eden silahlı güç var ve bu güç Irak'ın içlerine girmiş aynı zamanda Irak yenilgiyi kabul etmiş. Bu süreçte yapılması gereken şey tıpkı aynı şartlarda oluşturulmuş Nürnberg örneğinde yola çıkarak Saddam'ı yargılamak ve soruna politik çözüm getirmektir. Bu da Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkının tanınması demektir. Uluslararası hukuka uygun hareket böyle olması gerekirdi. Fakat ABD'nin planında bir Kürt devletinin oluşturulması yoktur. Onun için de söz konusu trajedi cereyan ederken Bush golf oynuyor ve hiçbir şey yapamayacağını söylüyordu. Bu esnada senaryonun tahmin edemediği bir gelişme oldu. Bölgeye daha önce gitmiş basın bu trajediyi dünya kamuoyuna aktararak Saddam meselesinin tartışmasına bir son verilmeden devamlı yeni bir konuyu açtılar: Kürt sorunu.

Oluşturulan kamuoyuna Avrupa devletlerini ve ABD'yi politik çözüme zorluyordu. Çözüm konusunda önemli netleşme de sağlanıyordu. Kürt-
Devamı 23. sayfada

Maastricht Anlaşması:

Bir "bölgesel kapanma"

Son haftalarda emperyalist metropollerde en çok tartışılan konulardan biri, Maastricht Anlaşması'nın hazırlık işlemleriydi. "Tasdik işlemleri" adıyla sürdürülen çalışmalar istemleri doğrultusunda ve

hızlı sonuçlandırmayı hedefleyen Almanya, Federal Banka "Bundesbank"ın Avrupa "Merkez Bankası" ve bunun yanında böylesi bir gücün bu kıta için "vazgeçilmez" olduğunu bir kez daha ispatlamak amacıyla "Av-

rupa Para Sistemi"nde operasyonlara girişti. Söz konusu operasyonların Fransa'daki referandumla denk getirilmesi elbette tesadüf değildi; amaç, güç gösterisiydi. Ancak bu güç gösterisi, emperyalist baş-

kentlerin düellosuna neden oldu.

Söz konusu çalkantıların nedenlerini ilk değil, ikinci aşamada yazmak daha yararlı. Çünkü Maastricht Anlaşması ile ilgili çalışmalar, medyalarda hayli yer kaplamasına

rağmen, anlaşmanın irdelenmesi pek yapılmadı; ya da irdelenmesi tercih edildi. Aslında, Maastricht Anlaşması'nın metninde dik-katı çeken bir çok önemli nokta mevcut.

Maastricht Anlaşması nedir?

Avrupa Topluluğu üyesi 12 ülkenin para birliği, dış politika, savunma, vize, mülteci meselesi ve göç gibi konularda ortak bir politika belirlemesini öngören Maastricht Anlaşması'nı, öneri ve görüşmelerin yürütülmesine dek, büyük ölçüde Alman emperyalizminin bir operasyonu saymak, son derece doğrudur.

AT üyesi ülkelerin, Hollanda'nın Maastricht şehrinde 9-10 Aralık 1991 tarihleri arasında biraraya gelerek aldıkları ve daha sonra, Avrupa Parlamentosu tarafından da 8 Nisan 1992 günü onaylanan söz konusu anlaşmada yer alan bazı önemli kararlar şöyle sıralanabilir:

Bir: AT, en geç 1999 yılında bir Avrupa para birimi yürürlüğe koymak istiyor. AT ülkelerinin çoğu, "sağlam devlet maliyesi", "düşük bir pahalılık" gibi konularda "zorlu bir testten" başarıyla çıkarsa, para biriminin başlangıcı 1997'de olabilir.

iki: Yeni para birimi "Ecu"nun istikrarını "bağımsız bir AT bankası" sağlayacak. Bu bankanın nerede olacağı ise, henüz belli değil.

Yakın bir zamana kadar söz konusu "mer-

kez banka"nın Frankfurt'ta olacağına kesin gözüyle bakılıyordu. Ancak Almanya'nın son zamanlarda, dünya siyaset sahnesinde kendisini çok göstermesi, diğer emperyalist başkentlerin itirazlarına neden oldu. Merkez bankasının nerede kurulacağı sorusu ise şimdilik cevapsız kaldı.

Ancak yer neresi olursa olsun, Avrupa Merkez Bankası, zaten fiilen Frankfurt. Ayrıca Fransa'daki referandumdan önce Bundesbank'ın güç gösterisinde bulunması da bu gerçeği bir kez daha ispatlamaya yönelikti. Alman emperyalizminin bu konuda başarısız olduğu söylenemez.

Üç: Şu ana kadar AT ülkeleri dış politikada uyum sağlamaya çalışmışlarsa, bundan sonra, tüm önemli alanlarda tek bir dış ve güvenlik politikasıyla hareket edecekler. Bunun çizgisi, bundan sonra da bütün ülkelerin onayıyla belirginleşecek. Ancak şu alanlardaki eylemler üçte ikilik çoğunlukla başlatılabilir. AGİK süreci, silahsızlanma, silah ihracatının denetimi ve nükleer silahların dağıtılmaması.

Bu maddede dikkati çeken konu, AT üyesi ülkelerin "tek bir dış politikada" birleşmelerinin güç olması.

Üçte ikilik bir çoğunlukla AT "tek bir dış politika" belirleyebilseydi, bu mümkündü ve çıkacak kararların ezici çoğunluğu Almanya ile Fransa damgalı olurdu. Ancak İngiltere, Hollanda ve zaman zaman İtalya'nın, Almanya ile müttefiklerinden farklı düşünmesi, "ortak politika"nın, en azından bu maddede zor olacağını gösteriyor.

AGİK sürecine, AT'nin üçte ikilik çoğunlukla karar verebilmesi ise şu soruyu gündeme getiriyor: Mekanizma olarak tamamen ABD emperyalizminin denetimindeki NATO'nun, AGİK sürecinin vereceği kararların "hizmetine" sunulmasıyla, Almanya'nın 1990'dan bu yana tekrarladığı "NATO'da karar yetkisi" özlemini kısmen de olsa gerçekleştirmeye mi? Bu sorunun cevabının uzun bir zamana yayılacağı benziyor. Çünkü NATO'nun, üye 16 ülkenin sınırlarını anlamına gelen "bölge"nin dışında da kullanılabileceği sık sık tekrarlanırsa da bu henüz gerçekleştirilmiş değil.

Dört: AT, ilk defa somut olarak kendi savunma politikasının BAB ile geliştirmeyi önüne hedef olarak koyuyor. Ancak bu gelişme, Avrupa savunmasının önemli forumu olarak kalan NATO'nun görevleriyle çelişmeyecek.

Almanya ile Fransa, şimdilik tamamen ABD denetiminde görünen NATO'nun Avrupa ile sınırlı kalmasını, kendi çıkarları gereği istiyorlar. Ancak, önceki maddede de yorumlandığı gibi, NATO, AGİK sürecinin "emri"ne verildi. BAB'ın aldığı kararlar içerisinde ise "kriz ve çatışma bölgelerine asker gönderme" gibi önemli bir madde var. Bu durumda, NATO ile Maastricht'te alınan bu kararın çelişmemesi mümkün değil. Dünya siyaset sahnesinde sürtüşmeler sürecinin başladığı ve her geçen gün kızıştığı hatırlanırsa, benzer konulardaki her kararda büyük sorunlar yaşanması beklenmelidir.

Beş: Avrupa Parlamentosu, ilkin inisiyatif hakkından vazgeçecek. Ancak Bakanlar Kurulu'na karşı, bilim, sağlık, kültür gibi "AT kanunları"nın oluşumunda ağırlığa sahip olacak.

Altı: AT, bir vize politikası kararlaştırdı; ama mülteci ve göç politikası, somut olmayan bir düzeyde, hükümetler arası uyarlamaya bağlı kalıyor. Tüketicinin korunması, sanayi politikası ve kültür "yeni görevler" olarak gösteriliyor, ancak enerji konusu belirtilmiyor.

Maastricht, Hitler'in "vasiyeti"ni yerine getiriyor

Maastricht Anlaşması'nda önemli görünen bu maddelerden ikisi ise diğerlerine oranla, çok farklı şeyler hatırlanmasına neden oluyor:

"Avrupa para birimi" ile "Avrupa Merkez Bankası", Hitler'in de en önemli iki hayaliydi. Hitler, Avrupa para biriminin "Alman Markı" olmasını istiyordu; bugün ise bu para birimi "Ecu" adını taşıyor. "Ecu" ya da bir başkası, hiç önemli değil; sonuç olarak Almanya'nın denetlediği bir Avrupa para birimi gerçekleştirilmiş, böylelikle Hitler'in "vasiyeti" yerine getirilmiş oluyor.

Hitler, Avrupa Merkez Bankası'nın ise Berlin'de olmasını istiyordu. Maastricht Anlaşması'ndan sonra Alman tarafı, bankanın Frankfurt'ta kurulmasını istedi; ancak tepkiler gelmeye başlayınca bu istekte diretilmedi. AT Merkez Bankası'nın nerede olacağı hiç önemli değil; banka AT üyesi ülkelerin hangi şehrinde kurulursa kurulsun, Avrupa'nın Merkez Bankası, bugün fiilen Frankfurt. Alman Markı'nın, dünyanın en istikrarlı parası olduğu ve Avrupa ülkelerinin faiz oranlarını yine bu ülkeden çıkan kararlar doğrultusunda belirlediği dikkate alınırsa, Avrupa Merkez Bankası'nın Frankfurt'ta olduğunu söylemek, hiç de cüretli bir çıkış olmaz.

Anlaşma'nın "tasdik işlemleri" ve yaşanan sorunlar

AT üyesi 12 ülke, yukarıda sıralanan maddelerin yer aldığı anlaşmayı 31 Aralık 1992 gününe dek, kendi ülkelerinde "tasdik" ettirmek için çalışmalara başladı. Almanya dışındaki tüm ülkeler, ki buna "en yakın" bulunduğu Fransa dahil, söz konusu anlaşmanın, kanlı tarihin hatırlanmasına neden olduğunu biliyor ve Almanya'nın ulaşmış olduğu noktanın, 50 yıl aradan sonra üstelik Hitler'siz faşizmsiz gerçekleşmiş hali olduğunu görüyorlardı. Ancak üye ülkeler, dünya kapitalist sisteminin bir mecburiyeti olarak, Almanya adlı AT lokomotifine takılmak durumunda kalmışlardı.

Avrupa Parlamentosu'nun onayından sonra, anlaşma ilk olarak Lüksemburg tarafından kabul edildi. Bu ülke, anayasası gereği, referandumla gitmeden anlaşmayı kabul etti. Aynı durumdaki Yunanistan, 31 Temmuz'da parlamentoda oylamaya gidiince, anlaşmayı kabul eden ikinci ülke oldu.

Danimarka ise 2 Haziran'daki referandum sonucu anlaşmayı kabul etmemiştir. Ancak Danimarka'dan yapılan son açıklamalar, "hayır" kararına rağmen, "tasdik işlemleri"nin devam edebileceği yolunda. Danimarka'nın "evet" kararı çıkıncaya dek yoğun çaba göstereceği anlaşıyor. Danimarka Hükümeti, anlaşma için ikinci referandumun 1993 yılında yapılabileceğini açıklıyor.

Portekiz ve İspanya'da parlamento "tasdik" için henüz bir oy belirlemedi. Bu iki ülkenin, anlaşmayı tasdik edeceğine ise kesin gözüyle bakılıyor.

İtalya, nasıl bir tutum alacağını belli etmemeye çalışırken, Fransız referandumunun arifesinde, yıldırım hızıyla, anlaşmayı tasdik etti.

İrlanda'da ise 18 Haziran'da yapılan referandum sonucu, anlaşma kabul edilmiş oldu.

Almanya ile Belçika'da referandumun gidilmesi gerekmiyor. Belçika'da 17 Temmuz'da yapılan parlamento oylamasının, Senato'da da onaylanması bekleniyor. Almanya'da ise Federal Meclis ile parlamento onayına kesin gözüyle bakılıyor. Bu ülkede, sonuç oylamasının Aralık ayında yapılması bekleniyor.

Maastricht Anlaşması'nın en önemli referandumu olarak bakılan Fransa'da ise, sandıktan 20 Eylül'de, düşük bir oranla da olsa "evet" çıktı. Fransız referandumu, Danimarka ve İrlanda referandumuna hiç benzemeyecek bir öneme sahipti; çünkü değil sadece Maastricht Anlaşması, Avrupa Topluluğu bile Alman-Fransız beraberliğinden doğmuştu. Yani referandumun Maastricht Anlaşması'nı da aşan bir etki sahası vardı.

İngiltere ise Hollanda ile beraber, Almanya ve müttefiklerine, karşı bir tavır sergilediler. Her iki ülke, anlaşmanın tasdigi için Fransız referandumunun çok önemli olduğunu vurguladı. AT içerisinde Almanya'nın muhalifi olan bu iki ülkenin, tavırları ise açıklanabilirdi.

Anlaşma, bu haliyle Almanya'nın egemenliğinde. Bu iki ülke, söz konusu egemenliği kırmak ve buna ortak olmak istediler, hatta anlaşma metnine kimi maddeler ilave ettirerek ekonomik olarak kendilerini korumaya çalıştılar. Bunun için ellerine geçen her malzemeyi kullandılar. Özellikle İngiltere, Fransız referandumundan "hayır" çıkması durumunda anlaşma metninde önemli değişiklikler yapılması konusunda, müttefikleriyle birlikte diretecekti. Ancak Almanya'nın, resmi olmayan kanallardan da olsa "AT parçalanıyor" cinsinden görüşleri dillendirmesi, Hollanda ile İngiltere'nin geri adım atmasına neden oldu. Her iki ülkeden son gelen bilgiler, geçmişte yapılan açıklamalara hiç benzemiyordu. İki ülke de anlaşmayı tasdik edecek görünüyor; bu, resmi düzeyde olmasa da, Alman tarafına iletilmiş oldu.

AT Parçalanır mı?

Maastricht Anlaşması'nın tasdik işlemleri sırasında, Fransız referandumundan sonra, Alman tarafınca tehdit unsuru olarak kullanılan "AT parçalanabilir" türü bir çıkış, bu olasılık üzerinde fikir yürütülmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

Böyle iddialı ve riskli çıkışları, içerdiği ağırlık kadar irdeleyebilmek için elbette Maastricht Anlaşması'nın üye ülkelere getirdiği "avantajları" değerlendirmek gerekir. Çünkü Alman tarafı, AT'yi parçalanabileceği görüşünü, Maastricht Anlaşması'nın iptaline bağlıyor. Bu "avantajları" sona bırakmak kaydıyla, şimdilik

her iki olasılık üzerinde düşünelim:

AT, elebette parçalanabilir. Ancak yaşanabilecek bu durum, gerçekten çok daha fazla bir sürtüşme, hatta sıcak çatışmaların habercisi sayılmalıdır. Nasıl? AT'den ilk olarak, muhtemelen İngiltere, Hollanda ve ardından İtalya ayrılmayı tercih edecektir. Bu "kopuş", söz konusu üç ülkenin, AT içerisinde hiçbir ağırlıklarının kalmaması durumunda mümkündür. Bu üç ülkenin AT'den kopması ise, emperyalist sistemin tamamen iki ana bloka ayrıldığının işareti sayılmalıdır. ABD, güdüğü İngiltere üzerinden, AT içerisinde politika yürütme şansını yakalıyor. Böylesi bir durumda "bu şans" ortadan kalkar; AT, tamamen "Büyük Almanya" demek olur.

Maastricht'in siyasi anlamı ya da "avantajları"

Maastricht Anlaşması ile Batı Avrupa tamamen bir kapalı kutu haline alıyor. AT, bu anlaşma ile sınırlarını dışarıya kapatıp, "bir güvenlik bölgesi" oluşturmuş olacak. Böylelikle AT, her geçen gün kızışan dünya siyaset sahnesindeki sürtüşmelere önem almaya, şimdiden başlıyor. Maastricht Anlaşması'nın üye ülkelere sağladığı "avantajlar"dan biri, bu.

AT, 1993 yılının ilk gününden itibaren, "tek pazar"a geçiyor. Tek pazara açıklandığı tarihte geçilmeyebilir. Ancak uygulamaya geçilmesiyle birlikte tüm gümrük vergileri kalkıyor, böylelikle "sınırların kapatılması" işlemlerine şimdiden başlanıyor.

İngiltere, Hollanda ve İtalya, böylesi bir bütünlük içeren bu operasyondan ayrılmak istemeyecektir. Zaten, Almanya'nın "AT parçalanabilir" blöfünden sonra bu üç ülkenin geri adım atmasının tek anlamı, bu olsa gerek.

Dünyaya tepeden baktığımızda ise dünyada "bölgesel kapanmalar dönemi"nin geldiği anlaşıyor. AT, Avrupa'nın Batı'sını kapatıyor. ABD öncülüğünde NAFTA (Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi), şimdilik Meksika ve Kanada'yı içine alarak sınırlarını dışarıya kapatıyor. Tüm bunlar elbette yeni ekonomik krizlere neden olacak. Yazının konusu itibarıyla ise Maastricht Anlaşması'nın ilk olarak "tek pazar" ile devreye girmesi, özellikle AT üyesi ülkelerle anlaşması olan tüm ülkeleri etkileyecek Türkiye, bu ülkelerin başında yer alıyor.

Maastricht Anlaşması'nın tasdik işlemleri açıklandığı tarihte tamamlanmayabilir. Öyle de görünüyor. Tarihin gecikmesi ile beraber, anlaşmaya bazı maddelerin ilave edilmesi de beklenmelidir.

Ancak durum ne olursa olsun, Maastricht Anlaşması, bir kapanma anlamına geliyor. Böylesi bir gelişme de dünya siyaset sahnesinde her geçen gün yaşanan sürtüşmelerin daha da kızışacağını gösteriyor.

Maastricht Anlaşması, topluluk ile ticari ilişkileri olan tüm ülkeleri etkileyecek, bu ülkelerin ticaret hacimlerinde düşüşler yaşanması da beklenmelidir.

Sung-Hee Park ile yapılan röportaj:

“Yerli işbirlikçileri söküp atabilirsek, Amerika’yı da söküp atmış oluruz”

Berxwedan: 1987 yılında devrimcilerle yani Kore’deki mücadelelerle ilişki kurdunuz, devrimcilerle ilişkiye geçtikten sonra, Güney Kore’yi nasıl algıladınız, nasıl gördünüz?

■ Öğrencilerle ilişkiye geçtikten sonra, toplumun, Kore toplumunun demokratik olmadığını gördüm. Kore tarihini araştırmaya yöneldim. Bu araştırma okulda, öğrendiklerim, gördüklerim, eğitim dışında yani resmi tarih dışında bir araştırma içine girdim ve sonuçta, Kore’nin bağımsız olmadığını gördüm. Kore’nin Amerika’nın bir sömürgesi olduğunu öğrendim ve bu da beni anti Amerikancılığa götürdü. Liseye kadar Güney Kore’de anti-komünist eğitim veriliyordu. Ülkem, ben doğmadan önce bölündü. Bunun farkına vardım ve bilince çıkardım ki, kendi ülkem sadece Güney Kore değil, Kuzey Kore de kendi vatanım olduğunu öğrendim.

Berxwedan: Peki biraz daha derine inelim. Yani Güney Kore’nin ekonomik yapısı gereği yoksulluk, sefalet yaşıyor. İnsanlar nasıl yaşıyor, erkekler, kadınlar nasıl sömürülüyor, bunu nasıl görüp farkına varıyorsunuz? Yani sadece anti Amerikancı olmakla mı kalmışsınız yoksa bu anti Amerikançılığın veya Kore’nin Amerika sömürgesi veya yeni sömürgesi olmasıyla birlikte orada insanlarda yaratılan tahribat; ekonomide, insan ilişkilerinde yaratılan tahribat ne?

■ Ben anti Amerikancı olmadan önce, tarihimizi iyi okudum, inceledim. Ve Amerika’nın yapmış olduğu tahribatları ülkemizde iyi gördüm. Amerika’nın dünyada oynadığı rolün de bilincine vardım. Toplumumuz tümünden Amerika’ya bağlıdır, bu her alan için geçerlidir. Ekonomik, kültürel, siyasal, askeri vb. her alanda Amerikanlaşmıştır. Bunu şurada görebiliriz: Ordumuzun baş komutanı bir Amerikalıdır, 40 bin asker her yıl askeri tatbikatlar düzenliyor. Bu askeri tatbikatların ismi de Ting-Sprit’dir. Bu ordunun burada bulunmasının gereği ise, “Kuzey Kore saldıracaktır” dır.

Ekonomik alanda Amerika’ya bağlıyız, aynı zamanda kültürel alanda da sorunlarımız var. Mesela hoteller, restoranlar, Mac Donalds vb. işletmeleri tümünden Amerika’nın elindedir ve Amerika tarzıdır. Bir Amerika-Kore antlaşması var. Buna değinmek istiyorum. Bu tarımsal bir antlaşmadır. Bu tarımsal antlaşmaya ihracat ve ithalat antlaşması denilebilir. Kore’nin ihtiyacı olan şeyler var. Bunlar prınçtır, domatestir. Yani tüm tarımsal ürünler zoraki, bu antlaşmaya göre almamız gerekiyor. Yani Amerika burada kendisine bir sunni pazar yaratmıştır. Fakat dikkat edilirse bunlara ihtiyacımız yok. Kendi ülkemizde üretiyoruz, bu ürünleri sunni bir fiyatla oluşturulan bu pazarda bize satılıyor. Diğer antlaşmalara göre eğer Amerika isterse, uygun görüyorsa Kore’yi kullanabilir. Mesala istediği yolu kullanabilir. Neyi uygun görüyorsa.

Berxwedan: Peki mücadeleyi yürüten örgütün adı nedir? Orada öğrenci birliğinin dışında Amerika’ya karşı veya Amerika ile işbirliği yapan bu hükümete karşı mücadele veren illegal bir örgüt var mı?

■ Kore’de çok örgüt vardır. Demokrasiyi, ve iki Kore’yi birleştirme

amacı ile öğrencilerden işçi birliklerine, köylü birliklerine, kadınlar örgütüne, öğretmenler örgütüne kadar birçok örgüt var. Benzeri alanlarda, alanların özgülüne göre örgütler vardır. Ve bunlar birlikte mücadele veriyorlar, mücadeleyi sürdürüyorlar. Burada öncü rol tabii öğrenciler birliğine düşüyor. Bu rol de yerine geti-

Sung-Hee Park

riliyor. Öğrenci birliğinin adı da Cend-Yap’tır.

Berxwedan: Cend-Yap’ın anlamı nedir?

■ Tüm ülke çapında, ülkeyi kapsayan anlamına geliyor. Ve bu da kelimelerin kısaltılmış biçimidir. Cend, öğrencilerin temsilcisi anlamına gelmektedir. Yap ise, birlik anlamına gelmektedir.

Berxwedan: Peki bu var olan işçi birliği, köylü, öğretmenler, öğrenciler birliği yani bunların düşünceleri birbirine yakın mı, yoksa farklı örgütlere sahipler mi, farklı amaçları mı var?

■ Bu örgütlerin hedefi aynıdır. Fakat eylem alanları, aktivite alanları değişiktir. Özgülüne göre.

Berxwedan: Söyleminizde anti Amerikancılık ağır basıyor. Şimdi öğrenci hareketi sadece anti Amerikancı mı, yoksa demokrasinin gelişmesini engelleyen Amerika’yı davet eden ve Kore’nin bölünmüşlüğüne sürdüren yerli işbirlikçi burjuvazi midir? Asıl hedef Amerika mı, yoksa ülke içerisindeki iktidar mı?

■ Amerika emperyalizmiyle bu yerli işbirlikçileri beraber görmek gerekiyor. Tabii bunlar birbirini destekliyor. Eğer yerli işbirlikçileri söküp atabilirsek Amerika’yı da söküp atmış oluruz. Fakat ana ağırlık Amerika’dır.

Berxwedan: Şimdi devrimin yönü milli ağırlıkta mıdır, yoksa demokratik yönü mü ağırlıktadır?

■ Şimdi milli ile demokratik yönünü içiçe görmek gerekiyor. Yani ilk önce birincisi gelir, sonra diğeri gelir diye değil, bunları içiçe ele almak

gerekir. Sağcı bir görüşe kaymamaya dikkat etmek gerekir. Çünkü Japon egemenliği altında böyle bir milliyetçilik gelişmişti. Ve sonuç itibarıyla olumlu değildi. Büyük hedefimiz ulusal kurtuluştur. Bunların demokratik ve milli devrim yönünü beraber görmek gerekir. Birisi diğerinin önünde değildir.

debelli bir örgütlülüğünüz var mı? İşçiler, köylüler arasında örgütlülük yaratabilmişsiniz?

■ Öğrenci hareketimiz, her zaman öncü güç olmuştur. Yani yol açıcı olmuştur. İlk önce yolu açıyor, ve diğer örgütler peşi sıra gidiyor. Öğrencilerin çoğu öğrenimini, üniversiteyi bırakarak işçi örgütlenmesi içine giriyorlar ve onlara bir bilinç taşıma çabası içindeler. Ve öğrenciler üniversiteyi bitirdikten sonra da halk arasına giriyorlar. Halk arasındaki örgütlenmeler içerisinde yerini alıyorlar. Halkla ilişkilerimiz güçlüdür. Fakat mevcut baskı ile halk sindirilmiştir. Halkta biraz korku olduğu için halk tam kendi tavrını gösteremiyor. Fakat halkla ilişkilerimiz güçlüdür.

Berxwedan: Televizyonlarda izleyebildiğimiz kadarıyla Kore’deki öğrenci hareketi işte molotof kokteyl, sopa vb. araçlarla mücadele veriyorlar. Mücadelenizi ulusal kurtuluş mücadelesi olarak mı görüyorsunuz veya bir milli mücadele olarak mı görüyorsunuz. Genellikle bütün dünya ülkelerinde milli mücadeleler, ancak yabancı güçlerin şiddet kullanmasına karşı devrimci bir şiddet geliştirerek gelişmiştir. Sizininki hep molotof kokteyl düzeyinde mi kalacak, yoksa değişik mücadele yöntemlerine başvuracak mısınız?

■ O tür bir devrimci şiddete geçmek için şartlar olgun değil, 1989’da Kuan kjung Sina vardı. Bu isim bir hafta sürdü. Burada halk eline silahları aldı. Bir hafta boyunca bu silahlarla savaştı. Fakat sonuçta büyük bir katliam yaşandı. Bu katliamla mücadeleyi dünyaya terörizm olarak yansıttı. Yani orada ayaklanan teröristler olduğu ve ancak 1990’da bu isyanın meşru olduğu kabul edildi. Şimdi bir de Kore’nin ekonomik olarak durumuna göz atarsak Kore bir ara aşamadır. Tümünden durumu bir üçüncü dünya ülkesidir. Şimdilik devrimci şiddeti uygulayabilmemiz için halkta devrimci şiddet ihtiyacının olması gerekiyor ki, yani halk devrimci şiddetin vazgeçilmez olduğu ihtiyacını duyması gerekiyor. Bu tür devrimci şiddet aşamasına geçmek bu türlü şiddet uygulamak erkendir. Şartlar elverişli ve olgun değildir.

Berxwedan: Birden halkın topyekün ayaklanmasıyla devrimin yapılacağına mı inanıyorsunuz, yoksa küçük küçük mücadelelerle uzun vadeli bir halk savaşıyla devrimi başarıya ulaştıracağınıza mı inanıyorsunuz?

■ Şimdi bizde gerilla savaşı çok zordur. Bir bölümü kurtarmak, buradan da diğer parçaları kurtarmak bizde olanaksız gibi gözüküyor. Çünkü bir parçayı kurtardığın zaman müthiş bir ordu gücü var. Bu parçayı bir hafta bile tutamayız. Bu açıdan bu zordur. Mücadele tarzımız için çok olanaksızdır, olanaksız görüyoruz.

Berxwedan: Toplu ayaklanmayı mı savunuyorsunuz?

■ Toplu ayaklanmayı savunuyoruz.

Berxwedan: Yani gerillayla olmaz, toplu ayaklanmayla olur.

■ Çünkü alt yapımız buna uygun değildir. Bu alt yapımız toplu ayaklanma için uygundur.

Berxwedan: Kore’de ne kadar işçi var?

■ 10 milyon işçi vardır.

Berxwedan: Nüfusu ne kadardır?

■ 40 milyon (Güney Kore de dahil)

Berxwedan: Köylerde ve şehirlerde nüfus ne kadardır?

■ Halkımızın çoğunluğu şehirlerde yaşıyor, kırsal kesimlerden şehirlere büyük bir akın var. Şehirlerin büyük bir bölümü gecekondu semtlerinden oluşmuş, çok yoksul kesimlerden oluşuyor bunlar.

Berxwedan: Nüfus olarak işçiler mi çok, işsizler mi çok?

■ Çalışanların sayısı daha fazladır. En ucuz işçiler Kore’dedir.

Berxwedan: 1980 de cunta Türkiye’de ve Kürdistan’da işbaşına geldiği zaman, dışarıda parti gücü olarak sayımız belki 200’ü geçmezdi. Onlar da yurt dışına çekilmişti. Diğer kalanlar cezaevlerine doldurulmuştu, halk tamamen susmuş, korkmuş, halk devletin dediğini tam yapıyordu. Bu koşullarda devlet bize diyordu: Bir; “biz Kürt değiliz, iki; biz komünist değiliz, biz Türküz ve biz milliyetçiyiz.” Ama o şartlarda, yani hiç kimsenin o insanlara sahip çıkmadığı şartlarda, o insanlar biz sosyalistiz ve biz Kürdüz demişler, mahkemelerde öyle savunma yapmışlardır. Yani Kore’nin durumundan çok kötü bir ortam vardı. Ama böyle yaptıkları için böyle direttikleri için, böyle bir mücadelenin gelişmesi sözkonusu oldu. Eğer tutsaklar tamamen halk bitmiş, herkes susmuş, biz Türküz, biz sosyalist değiliz, biz Türk milliyetçisiyiz deseydi iş farklı yöne giderdi.

■ İkinci Dünya Savaşı sonrası komünist partisi vardı ve Çek Çu adalarında olan bir katliamdan bahsetmek istiyorum. 80 bin insan bu adalarda katledildi. Sırf sosyalist oldukları için devlet tarafından 80 bin insan bu güney adalarımızda katledildi ve halen de o dönemden bugüne kadar hapiste yatan 30 kişi var. O partiden insanlar bize bunları anlatıyorlardı. Biz sosyalistlere kırmızı boynuzlular ve insan değillerdir diyorlardı. Ve halen Kore’de bu uygulanyor. 1975 yılında ilk defa Berlin’de Kore’ye ait mağazada Kuzey Koreli gördüm ve boynuzlu olmasına o kadar şaşıtm ki, inanamazsınız. Kore’de halen daha bir sürü insan var ve komünistlerin kırmızı boynuzlu olduklarına inanıyorlar. Bu şartlandırılmışlıktan kurtulmak için on sene bir süre benim için gerekiyordu. Yani düşüncelerimin tekrar normalleşmesi için bilinci geliştirmek gerekiyordu. Mesela komünistlere ya tümünden kırmızılar diyor ya da boynuzlular diyorlardı. Bizi böyle şartlandırmışlardı, böyle bir eğitimden geçmişiz.

Berxwedan: Teşekkür ediyoruz röportaj için, fakat Türkçede bir söz var: “Namuslular en az namussuzlar kadar cesareti olmasalar hiçbir şey yapamazlar.”

■ Karşılaştırmak istemiyorum, hangi halk daha çok zor durumdadır. Güney Kore halkı mıdır, Kürt halkı mıdır, fakat burada biz halkların istemini, hakların kendi özel durumlarını göz önünde bulundurarak ve bu temelde savaşımızı geliştirerek dostluklarımızı sürdürmemiz gerekiyor, birbirimizle dayanışmayı sürdürmemiz gerekiyor ve bu temelde beraber ilişkide olabiliriz.

KÜRDİSTAN İZLENİMLERİ

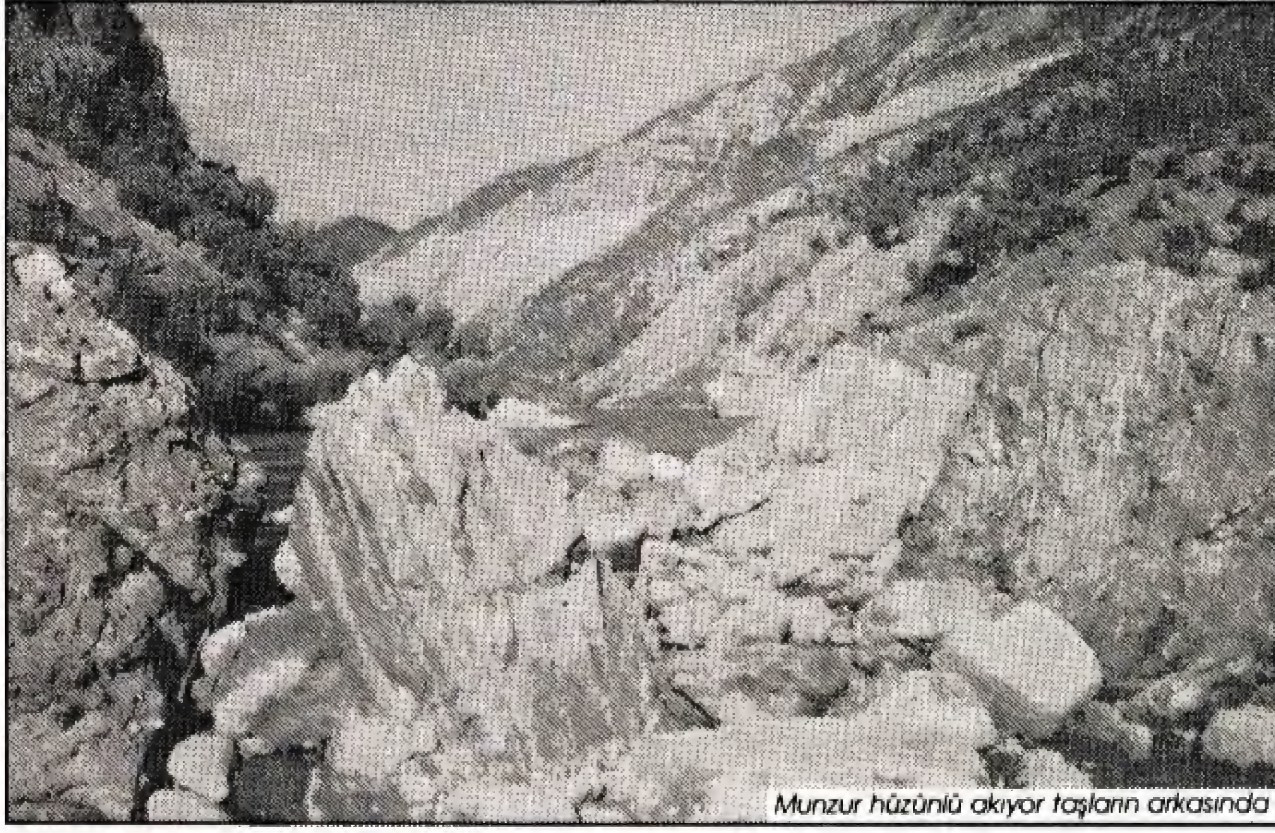
Bu yıl Temmuz ayında Kuzey Kürdistan'ın Dersim eyaletinde edindiğim izlenimleri aktarmak istiyorum.

Bilindiği gibi Dersim, Kürdistan tarihinde zorbalığa ve köleliğe karşı birçok isyanların olduğu ve düşmanlar tarafından kanlıca bastırılan, katliamdan geçirilen, Kürdistan tarihinde eşine ender rastlanan sürgün ve asimilasyonun dayatıldığı bir bölge. 1938 Seyit Rıza isyanında düşmanın acımasızca katliamdan geçirdiği, 70 binin üzerinde insanı, katliamdan geçirdiği, geri kalanları talan ve sürgünlerle Türkleştirmeyi, kemalizmin ideolojisini dayatarak halkın direnişçi ruhunu kırıp bir daha dirilmemesi için tarihe gömmek istemiştir.

Otobüsle Ankara'dan çıktığımda sabah Karakoçan'a vardım. (Dep) Girişte en çok göze çarpan, Otogardaki polis yoğunluğuydu. Otobüsten indiğimde bana en ilginç gelen, otobüsün karşısındaki kasetçiden yüksek sesle Kürtçe parçaların çalınması ve camların sarı-kırmızı-yeşil renklerde milli kıyafet giymiş sanatçıların reklamlarıyla dolu olmasıydı. Hem de 20 m ilerisinde omuzlarında silah dört polis dururken. Bana ilginç geldi.

Çünkü bundan 1-2 yıl önce bırakalım Kürtçe kaset çalmayı, böyle şeylerin lafı bile edilmezdi. Hem de polisin burnunun dibinde.

Karakoçan'dan (Dep) Kiğı

Munzur hüzünlü akıyor taşların arkasında

(Gexi) minibüsleri öğle saatlerinde kalmış için, zamanı değerlendirmek için Karakoçan'ı gezip gazete almak için bir bayiye gittim. Gazete standının üzerinde 100'e yakın Özgür Gündem, 10 civarında Tewlo ve toplam sayısı 50'yi geçmeyen Hürriyet, Milliyet,

Tercüman vd. gazeteler vardı. İzlenimlerimden biri de sivil polisin resmi polisten fazla olduğu bir yerde herkesin bu gazeteleri alıp okumasıydı. Yeni ülke'nin olup olmadığı

yakın bir bölümü asfaltlanmıştı. Ve asfaltlanma hızla devam etmekteydi. 4 saatlik yol 1,5 saate inmiş ve genişletilmişti. Minibüste yoğunlukla mahalli sanatçıların Kürtçe

birlerine karşı az da olsa bir güvensizlik var. Dolayısıyla siyaset pek konuşulmuyor" dedi. Hırslı ve kızgın sesle, "Bu yolları, köylere telefonu, ceyranı Apo getirdi" dedi. Eskiden bize buraların dağlık bölgeler olduğunu, köylerin birbirinden uzak olduğunu, bu nedenle devletin buraya hizmet getiremediğini anlatırlar, bizi böyle kandırırlar. Son senelerde yol yaptılar, ceyran verdiler, her köye telefon getirdiler. Bunlar önceden mümkün değildi mi?" diye sordu bana ve hemen devam etti, "Buradan 40 km ileride Düzgün Baba dağlarının (Bölge halkı Tari ve Selbus diyor) eteklerinde Nazmiye'ye yakın Yayladerede (Xolxol) bir karakol yapıldı, tabii önce burayı ilçe yaptılar. Bu çevrelerde Kekolar (Gerilla) TC ordusuna yönelik birkaç eylem yaptılar ve askerler büyük kayıplar verdi. Buralara ulaşımı rahat sağlamak için yolları asfalt yapıyorlar, köylerle irtibatı kurmak için muhtar evlerine telefon vermişler ki, Kekolar köye geldiğinde telefonla muhtarlar karakola bildirsinsinler.

İlçenin nüfusu 1000 civarındadır. Burada 500 asker bulunuyor. Ve iki karakol daha yapıyorlar. Uzun bir süredir

kekolar gelmiyorlar. Özledik onları" dedi. Yolda bekleyen 3 yolcuyla almak için durduğunda konuşmasını bitirdi. Bu düşünce, görüşümün çoğu köylünün düşüncesi idi.

Ayrıca Yayladerede geçen yıl gerillalara ekmek götürülüyor diye kapatılan fırın da açılmıştı. Askerlerin özen gösterdiği bir şeyde köylülerle direkt temasa girmemeleri, iyi davranmaya çalışmaları, diğer taraftan çok sayıda jiplerle köyleri dolaşıp, halka gözdağı vermeleri sivil polisin köy sakinlerini gece damdan gezerek, cama vurup yüksek sesle konuşarak (Bizzat kendim yaşadım) halkı korkutup psikolojik olarak etkilemesi ve bu vesileyle çoğu köylerin boşaltılmasına yol açmış olmalarıdır.

Halkın çoğunun Partide sempati duymasının en güzel kanıtı çevreden 18 kişinin gerilla saflarına katılmasıdır. Gerillaların bu bölgedeki karakollara ve yerli işbirlikçilere karşı gerçekleştireceği yoğun eylemlerle halkın güvenini pekiştireceğine kesin inancım vardır. Ulusal kurtuluş mücadelesinde bu bölgenin sağlam bir kale olacağını en iyi kanıtı, düşmanın bunun bilicinde olup bu bölgede yığınaklarını yoğunlaştırmasıdır.

Ben Irak Kürdüyüm

Ben size Güney Kürdistan'ı biraz tanıtayım ve seroklarımızın çizgisini bilmeyen arkadaşlara biraz açıklık getireceğim. Eğer yayınlar-

arkadaşlar. Barzani ve Talabani'nin eli altında gerçek bir Kürdistan kurulsaydı bile Kürdistan denmez. Onun, bunun sözüne inanmayın.

İsterler mi, halk özgürleşsin? Bazen PKK'yi ağzına alırlar da, TC biraz aferin desin, belki TC'ye gittikleri zaman biraz para

lise sokmadılar?

Bunlar hep şunu istiyorlar: Allah bize bir risk vermiş yiyemiyoruz. PKK gibi bir partiye malım, canım, çocuklarım feda olsunlar. Olsunlar da halk kurtulur.

Benim silahlı savaşa canım kurbandır, namus silahın tetiğindedir. Arkadaşlar, demeyin böyle konuşuyorsun da, neden gitmiyorsun? Arkadaşlar, 3 ay sonra bir daha bildiri yazacağım, o da nerede? Belki Behdinan'da, belki Gabar'da. Benim tek korkum çocuklarımı rahatlıkla Mardin veya Kürdistan'ın neresine getirsem de rahat ederim. Diyeceksin, senin çocukların o kadar halktan mı tatlıdır? Hayır! Işığı bulan ışığa kaçır arkadaşlar. Bir halkın topyekün kurtulması için burda son vermek istemiyorum, ama ne yazık ki küçük bir kağıda Kürd halkının derdi sığmaz. Ancak savaşarak içimizi rahat edebiliriz.

Burada bütün devrimci ve demokratları selamlarken: Yaşasın halkların birlik mücadelesi! Yaşasın PKK-ERNK-ARGK! Yaşasın Başkanımız APO, canım sana feda olsun!

İsviçre'den
bir Güney Kürdistanlı

Artık hiç kimse ölümden korkmuyor

Abdullah abi, merhaba ben Abdulkemil!

Nasılsun, iyi misin! Annem sana bir mektup yazmamı istedi. Annem diyor ki, nasılun iyi misin, iyi olmanı Allah'tan temeni ederim. Ama biz iyi değiliz. Çünkü her saniye ölüm korkusu ile yaşıyoruz. Ama artık hiç kimse ölümden korkmuyor. Hani sen Avrupa'ya gidince bile kalbinin bizimle atacağını söylemiştin.

Ben Avrupa'ya giden başta ailesini, komşusunu, köylüsünü unutturmuşum sen ise ülkede çok basit olanlar bile Avrupa'da bilgilenip bizim davamıza dört elle sarılıyorlar demiştin.

Hani Avrupa'da bir milyon Kürt var onlar da bizim için, bizim kurtuluşumuz için çalışıyorlar diydün. Bizi kandırıp Finlandiya'ya gittin. Şimdi Adnan'ın gelmesini istiyorsun ama ben izin vermeyeceğim. Çünkü sen hayırsız çıktın. Eğer bana söz verdiğin gibi Kürt halkı için çalışmazsan sana sütümü helal etmem. Bunu da bütün arkadaşlarına söyle hiç bir ana çocuğunu boş bir hayat için büyütmez. Eğer Avrupa'daki bütün gençler, adamlar kendi köylerini şehirlerini unutsalar ve Türk askerinin köylerimizi ateşe verdiği halde seslerini çıkarmıyorsa hiçbir ana sütünü helal etmez. Çünkü biz analar eski köle analar değiliz ki, bizi kendinize acındırıp kandırırsınız. Annem diyor ki "Alakama" köylünün Türk jandarmaları tarafından yakıldığını çok iyi hatırlıyorum. Kimse sesini çıkarmadı, o zaman bak şimdi Şırnak yakılıyor. Yarın sıra Nusaybin, Cizre, Diyarbakır, Urfa'da olacaktır. Bir daha söylüyorum. Bütün arkadaşlarına söyle, sessiz kalmayın. Bize yapılan işkenceleri, katliamları anlatın. Adnan anneme demiş ki, Süleyman Demirel Finlandiya'da bir toplantıda "Türkiye'de Kürt yoktur, Türkiye'de yaşayan herkes Türktür ve birinci sınıf vatandaş" demişse koca bir yalan söylemiş, gözü kör olasıca, utanmıyor mu, ona orada bir güzelce cevap verseydiniz. Fransa'dan gelen Hasan anneme, "Biz Avrupa'ya gidip iltica edince ülkedeki zulüm, işkenceyi polise anlatıyoruz, eğer anlamazsak bize oturma izni vermezler, kendinizi kullanmayın" diyor annem.

Avrupa devletleri Kürtlere acıyıp oturma veriyorlar. Neynize acıyorlar? Kör değilsiniz, sakat değilsiniz eğer Kürtlere acıyorsa bize acısınlar. Türkiye'ye baskı yapmasınlar, bizim de özgür ve bağımsız yaşamamızı istesinsinler. Bunu Avrupa devletlerine söyleyin. O zaman bizim için çalıştığınıza inanıp sizinle gurur duyacağız, yoksa size sütümüzü helal etmeyiz. Bunu iyi bilin. Mektuba son verirken hepinize çok selam ederiz.

Kardeşin: Abdulkemil İrmak
Annem: Şerife İrmak

Amerika Güneyli Kürtleri bir ekmekçi muhtaç etti - 1991

sanız memnun olurum. Ben ismimi vermek istemiyorum. Ben 1990'da ülkemi terk ettim. Biraz fakirlikti, biraz da baskı. Ben baskı derken, biliyorum siz hemen Saddam'ı hatırladınız değil mi? Hayır, Barzani ve Talabani'nin olduğu yerde Saddam'ın Hazabi neymiş! Şimdi çok arkadaşımız diyor. Acaba gerçekten Irak Kürdistan'ı biraz özgürleştirdi mi? Üzülerek söylüyorum

Ben halkımın kurtulmasını elbette isterim. Ama elden ne gelir, herkes benim gibi PKK ile rahat tanışsa neyin ne olduğunu anlayacak. Ama ne çare! Talabani ve Barzani ağasının verdiği faizli parayı ancak halk ölür de kurtulur. Yoksa nasıl Talabani ve Barzani ne için bu kadar yarışıyorlar, bunların dedesi, atası, babası hep halkın sırtında geçinen, hep köle kalmaya alışmışlar.

verirler.

Bunların ne hayrı olacak? Bazen Diyarbakır'ın %10'u bizi destekliyordu ama Kürt halkı için yine bizi desteklesinler. Talabani ve Barzani içinse, bizim düşmanımızdır arkadaşlar. Bizim kurtulmamızı istiyorsanız bizi bu şekilde destekleyin. Madem bunlar iyiseler, neden daha herkesin aşireti ayrıdır? Neden malı-mülkü olmayanları mec-

BERXWEDAN'DAN

AYIN GÜNDEMİ

Baştarafı 1. sayfada
rak değerlendiriyorlar. Üzü-
lüyorlar, savaşın bir an önce
sonuçlanmasını istiyorlar.

PKK'nın bağımsızlık çizgi-
sine karşı Avrupa'daki çeşitli
kontakt noktalarıyla, dolaylı
veya dolaysız irtibatı olan bazı
kesimler, süren çatışmaları o-
lumlu görmüyorlar. Ama bu
çatışmalarda PKK'yı suçlu bu-
luyorlar. Çünkü PKK'yı, Gü-
ney'de oluşturulmak istenilen
federatif yapıya ayakbağı ola-
rak görüyorlar. Politikleşmiş
Kürdistanlıların büyük bir ço-
ğunluğu, buna dört parçada ve
dünyanın çeşitli ülkelerinde
yaşayan Kürtleri de dahil et-
mek gerekir. Talabani ve Bar-
zani'nin TC tarafından kulla-
nıldığını biliyorlar. Bu ihanet-
in artık son bulması gerekti-
ğini açıkça belirtiyorlar.

Türkiyeli sol çevreler Gü-
neyli, işbirlikçiler, TC ve
ABD'nin PKK'ye karşı ortak
bir savaş başlattığını dile ge-
tirerek, bu savaşta PKK'nin
desteklenmesi gerektiğini be-
lirtiyorlar. Talabani ve Barza-
ni saldırılarını kimi çevreler
"Kürtler arasındaki savaş",
kimisi çevreler "kardeş savaşı",
kimisi çevreler "ABD'nin oyu-
nu", kimi çevreler "Örgütlerin
rakabeti" olarak değerlendir-
di. Hiç kuşkusuz bu belirle-
melerin hiç birisi gerçeği yan-
sıtmıyor. Bugün somut olarak
ortaya çıkmış bir saldırıyı veya
bir savaşı böyle yüzeysel gü-
nün ve bölgenin politikaların-
dan soyut ele alıp değeren-
dirilemez.

Bugünkü savaş eğer belli

bir politikanın sonucuysa, sa-
vaştan önceki politikayı bil-
mede yarar vardır. Savaşa ne-
den olan politika anlaşılmasa,
savaşın kendisi de anlaşıl-
maz ve dolayısıyla doğru tavır
da konulamaz.

Daha önceki yazılarımız-
da, Talabani ve Barzani'nin
Ankara'ya, oradan da Bonn
ve Washington'a gittikleri ve
kapalı kapılar ardında yapılan
görüşmeler sonucu PKK'ye
karşı savaşmaları karşılığında
federatif bir yapılanmaya des-
tek bulduklarını belirtmiştik.
Talabani ve Barzani'nin dünya
basınına verdikleri demeçler
bir kez daha gözden geçirilirse
işbirliğinin tartışmasızlığı
çok net ortaya çıkacaktır.

Zaten Güneyli işbirlikçiler
işbirliği yaptıklarını gizlemi-
yorlar. TC yetkilileri PKK'ye
saldırısı hazırlanırken talimata-
nın Şırnak katliamından önce
işbirlikçilere vermişti. Şırnak
katliamı gerçekleştirildi. Sınır
boylarına yüz binlerce asker
yığıldı. Diyarbakır'da Milli
Güvenlik Kurulu toplandı.
Demirel "askerlerin iyi bir
planı var" açıklamasını yaptı.
Darbe söylentileri günlerce
yayıldı. Sonunda bir hükümet
yetkilisi "bir darbe olacak ama
bu darbe PKK'ye karşı yapıla-
cak" dedi.

Tüm bunların ardından iş-
birlikçi güçler bir taraftan, TC
bir taraftan koordineli saldırı-
larını başlattılar. Ardından
psikolojik savaş, "bittiler" "tü-
kendiler", "birbirine düştü-
ler". Gerçeğin böyle olmadığı
biliniyor ve kimin gerçekten

bittiği ve tükendiği de ortada-
dır. Bunun TC ve emperyaliz-
min PKK'ye karşı yeni bir sal-
dırısı olduğu kuşkusuz. Do-
kuz yıldan beri TC'nin, emper-
yalizmin bütün saldırı ve tak-
tiklerini boşa çıkaran PKK,
işbirlikçi araçların saldırılarını
da kuşkusuz boşa çıkara-
caktır. Güneyli halkımız bu
savaşta Talabani ve Barzani
ihanetçi ve ajanlarını destek-
lemiyor. Peshmergelerin büyük
bir çoğunluğu savaşmak iste-
miyor ve gerillaıyla kardeş
olduğunun bilincindedir. Tüm
Kürdistan halkı, Barzani ve
Talabani'nin yaşamları boyun-
ca Irak'ın, İran'ın ve TC'nin
kışkırtmalarıyla Kürt halkını
kırdırttıklarını biliyor. Bu sa-
vaşta haklı olan elbette ki iha-
net değildir, özgürlük ve ba-
ğımsızlık hareketidir. Gerilla
örgütüdür, işbirlikçiler halkı-
mızın desteğinden yoksun-
durlar. Sadece efendilerinin
desteklerine sahiptirler. Ama
efendileri yıllardır süren sa-
vaşta yenildiler, uçakları nasıl
zafer kazanırlar. Roller İdrisi
Bitlisi ve Tahir Adıyaman'ın
rolleridir. Sonları da onların
sonları gibi olacaktır.

Gerici ihanet güçleriyle
PKK arasında süren savaş, bir
iç çatışma değildir. İhanetle,
özgürlük için savaşan halkı-
mızın tarihi hesaplaşmasıdır.
Bu savaşın bir tarafı, PKK ön-
derliğinde özgürlüğü uğruna
savaşan tüm Kürdistan halkı-
ken, diğer taraf ise emperya-
lizmin desteğindeki Türk sö-
mürgeciliği ve onun hizmetin-
deki ihanettir.

ÇÖZÜM

A. ÖCALAN

Emperyalizm, sömürgecilik ve işbirlikçilerinin bize yönelik komplolarını tanıyalım, teşhir ve tecrit edelim!

Baştarafı 1. sayfada

Özcesi, emperyalizm şimdi
Türk sömürgeciliğiyle olduk-
ça anlaşmış ve politikalarını
giderek pratik bir beraberliğe
götürmek istiyorlar, pratikte
de bir birlikteliğe ulaşmak
istiyorlar. Bunu Güney'de de-
niyorlar. Güney'de geliştire-
cekleri model kendi açıların-
dan oldukça kapsamlı hedef-
lere ulaşmayı mümkün bulu-
yorlar. Bir taşla birkaç kuş vur-
mak istiyorlar. İşte Arap ale-
mindeki çelişkileri, Irak rejimi-
ni zaman zaman destekle-
yerek, zaman zaman zayıflata-
rak İsrail'in zorlanmasını ha-
fifletmek istiyorlar. Arap bir-
liğinin gelişmesini önlemek,
var olan birlikteliği dağıtmak
için Irak kozunu iyi kullanı-
yorlar. Tabii, Irak kozunu kul-
lanırken, Kürtleri de bir koz
olarak gözdardı etmiyorlar.
Irak'ı güçlendirmek istedikleri
zaman Halepçe katliamından
tutalım, Şah'ın 1974'teki iha-
netine kadar birdizi olayı kul-
lanıyorlar. Buradaki amaçla-
rı rejimi güçlendirmektir. Bi-
liyorsunuz 1974'teki bü-
yük ihaneti... Buna 1988'de-
ki, hatta 1991'deki ihaneti de

ekleyebiliriz. Birincisinde I-
rak rejimini ve özellikle de
Saddam iktidarını güçlendir-
mek istiyorlardı. Buna Sovyet-
ler'i de dahil ederek Kürtlerin
tasfiyesine sonuna kadar im-
kan verdiler. 1988'de ise
Kürtlerin İran-Irak Savaşı'nın
yarattığı ortamdan yararlan-
masını önlediler. Özellikle
ABD ve Türkiye bu konuda
çok ısrarlıydılar. Bunu biraz
daha açmakta yarar var. O za-
manlar Kürt hareketi hükü-
met, devlet haline bile gelebi-
lirdi. Fakat ABD ve Türkiye
kesinlikle buna fırsat verme-
mek için Kürtlerin rejimle
anlaşmasını önlediler ve "üze-
rine yürü", katlet dediler. İşte
Halepçe bu temelde gelişti.
Yine 1991 yılında Irak rejimi
devrilmeğe üzereydi, ama dev-
rilmesi risklerle dolu bir orta-
mı doğuracağı için ve hatta
Irak'taki devrimi geliştirebile-
ceği için Kürt ayaklanması
karşısında rejim ayakta kalsın
diye üzerine gitmediler. Hem
Kürt hareketini zayıflattılar,
hem de Irak rejimini zayıflattılar.
Hatta kendine bağlamanın
politik çabaları içine girdiler.
Bu konuda, Kürtleri koruyo-

rum adı altında Çekiç Güç'ü
devreye soktular. Bir sürü gü-
cü harekete geçirdiler. "Biz
istemedikçe nefes bile alamaz-
sınız" dediler. Sonuç, bugün-
kü statünün doğuşu oldu.

Demek ki, Arap sahasında-
ki gelişmeleri kontrol altına
almak için, Irak böyle değeri-
lendirilmiştir. Kürtler, bu te-
melde zayıflatılmak istendi-
ğinde desteklenmişler, Irak re-
jimi güçlendirilmek istendi-
ğinde sırt üstü bırakılmış-
lardır. Şimdilik biraz destek-
leniyor gibiler. Çünkü onlar
için Irak tehlikelidir. Eğer ya-
rın Irak tehlikeli olmaktan çı-
karsa bu sefer Kürtlere verilen
destek kesilir. Bu artık bir za-
manlama meselesidir. Kürt
işbirlikçileri de bu konuda
üzerlerine düşeni olabildi-
ğince yerine getiriyorlar. Yeni
bir imkan için, yeni bir kaçış
için ne lazımsa adeta onu ya-
pıyorlar. Bunlar emperyaliz-
min ve İsrail'in amaçlarına
denk geliyor. Arap sahasına
yönelik olarak Kürt kozunu
kullanma genelde çıkarlarına
uygundu. Yine, bu sahaya yö-
nelmek çıkarlarıdır. Bu açı-
dan ağırlık veriyorlar.

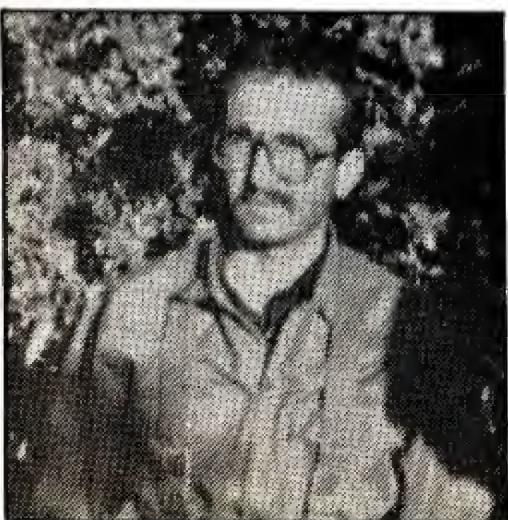
DEĞERLİ YURTSEVERLER!

Daha önceki sayımızda yayınladığımız 77 57 22 nolu
Haber Merkezi telefonumuza binlerce telefon gel-
meye başladığından dolayı, telefonumuz sürekli
meşgul olmakta ve bu nedenle çoğu yurtsever
günlük haberleri alamamaktadır. Bu duruma bir
çözüm bulmak için haber merkezimize yeni hatlar
döşemek için gerekli girişimlerde bulunuldu. Yurt-
severlerin bu durumdan dolayı bizi anlayışla karşı-
layacaklarına inanıyoruz. Yine bu konuda maddi
yardım yapmak isteyen yurtseverler geniş bilgiyi
gazetemizden alabilirler.

**Saygılarımızla
Berxwedan Haber Merkezi**

Mehmet Ali BÜNÜL (Halil)

1964-1992

Senin, zindanların derinliklerinde alıp
dağların doruklarına taşıdığın bir parça öz-
gür vatan mücadelesi, bugün binlerin, on-
binlerin, yüzbinlerin yüreğinde ve ben-
liğinde yaşıyor. Bundan dolayı sen kayıtsız
yat değerli halk komutanı. Senin Engizek
dağlarında bıraktığın bayrak bugün her
alanda dalgalanıyor.

Seni ve 11 arkadaşını saygıyla anı-
yoruz.

Kardeşi Bedriye

**Binlerce insanımızın Şırnak'ta, Çu-
kurca'da, Kerboran'da, Hamur'da ve
Kulp'ta göç ettirilmesi karşısında ses-
siz kalmamak ve düşmanın bu vah-
şetine dur demek istiyorsanız ERNK'-
nin açtığı kampanyaya canı gönül-
den katılınız!**

KÜRDİSTAN KİMİN?

Baştarafı 4. sayfada

sunulması ve savaş kararlılığının asıl düşmanlarımıza karşı ilan edilmesi gerekirken, bu güçler kardeş kanını dökmeye çalışıyorlar.

Saldırıya geçen bu işbirlikçi ve ihanetçi güçlere karşı biz, gereken cevabı vermekten çekinmeyeceğiz. Talabani ve Barzani'nin Ankara ve Washington ziyaretleriyle hazırlanan bu haince planın, emperyalizmin ve Türk devletinin her türlü desteği alınarak hayata geçiriliyor olması, Kürdistan halkı açısından utanç verici olmaktadır. Saldırıları başlatan ve bunda ısrar edenler de yine bu işbirlikçi güçlerin kendileri olmaktadır. Şu çok iyi bilinmelidir ki, parçalanmış Kürdistan ülkesi bir bütündür ve Kürdistan'ın onun özgürlüğü ve bağımsızlığı için her türlü fedakarlığı yaparlar. KDP ve YNK işbirlikçihain güruhu yıllardır halkımızın canı ve kanı üzerinde pazarlıklar yapmak ve böylece ülkemizi düşmanlarımıza peşkeş çekmektedir.

O halde soruyoruz:

Kürdistan'a bizim ülkemizdir diyen bu işbirlikçi güçlerin "ülkemiz" dedikleri Kürdis-

tan'da hangi pratğin sahipleri olduklarını iyi görmek gerekir. Halkımızın kanı ve canı düşmana peşkeş çekilerek en haince ve en çirkefçe ilişkiler geliştirilerek parçalanmak isteniliyor ve Kürdistan'ın özgürlüğü ve bağımsızlığı için her türlü zorlukları göğüsleyerek savaşan PKK'yi yabancı güç olarak açıklayan bu işbirlikçilerin Kürdistan'ın sahipleri olmadıkları çok açık olarak ortadadır. PKK aynı zamanda, KDP ve YNK işbirlikçi güçlerinin Körfez savaşı ardından Saddam'ın saldırıları sonucunda terk ettikleri bölgeleri hem Saddam güçlerine karşı hem de Türk askeri güçlerine karşı savunarak üs alanları haline getirmiştir. Bugün kalkıp bizim topraklarımızdır diyen bu işbirlikçi güçler o zaman nerelerdeydiler? Türk devleti ve ABD'nin desteği ve teşfiğiyle saldırıya geçenler, belki birçok iddiada bulunabilirler, ama Kürdistan halkının çıkarlarını temsil ettiklerini asla iddia edemezler. Çünkü bunların politikası eğer halk gücüne dayanmış olsaydı, halkın iradesi temel alınır ve sömürgeci-emperyalist politikalara bel-

bağlanmazdı. Yine halkımız Halepçe ve Körfez savaşı sonrasında büyük katliam uygulamalarına maruz kalmazdı. Bu güçler, halkın temsilcileri oldukları iddiasında samimi olsalardı, katliamcı rejimlere karşı savaşma kararlılığını gösterirdi. Ama onların yaptığı Türk devletine ve Batılı emperyalist güçlere sığınmak oldu.

Bu son saldırılarında da görüldüğü gibi, ARGK gerilla güçleri tarafından esir alınan peşmergelerin arasında 6 Türk subayının da bulunması, bu işbirlikçi güçlerin desteği kimlerde aldıkları ve kimlerin adına hareket ettiklerinin de en somut ifadesi olmaktadır. Nitekim ARGK güçleri yaptıkları açıklamalarda esir alınan 6 Türk subayını basına göstermeye hazır olduklarını söylediler.

Bu güçler artık son kozlarını oynuyorlar. Bizi Güney Kürdistan'dan çıkarmak bir yana, kendi varlık gerekçelerini tümenden yetirmeleri kaçınılmaz olacaktır. Bunlar karşılarında sadece PKK'yi değil, bağımsızlığı esas alan yurtsever cepheyi de bulmuşlardır. Bizim Güney Kürdistan'da bulunmamız en meşru bir hak.

Bizim yaptığımız devrim Kürdün yaşamının...

Baştarafı 12. sayfada

retemez, kitap yayınlamayız. Buna mücadele yoktur, düşman yasaklamaktadır. Buna Türkiye'de bazı yollar açıldı, bu da bizim devrimimizle başarılıdır. Eğer devrimi çalışma olmazsa bu imkanlar açılmazdı. Bundan 9, 10 yıl, 50 yıl önce de Kürdistan'ı ayıklandılar. İnsan meseleyi istismar etmemelidir. Kürt dili oluşmaya doğru gidecektir. Bazıları, "bunlar Kurmanci konuşuyor" diyorlar. Hayır, Kurmanci, Zazaca bu bizim için önemli değildir. Türkçe ve Arapça olması da önemli değildir. Gelişkin bir dil, tüm Kürt halkının ortaklaşa kullanacağı bir dil belki 50 yıl sonra birliği dayalı olarak gerçekleşecektir. Biraz Soranca, biraz Zazaca ve biraz da Kurmanciden alınmak suretiyle tüm bu alınan kelimelerle ulusal bir dil oluşacaktır. O zaman tüm insanlarımız Kürtçe konuşacak, yazacak ve yaşamalarını sürdürecektir.

Bu dönemde düşman hakimdir, düşmanın dili hakimdir, faydalanmak gereklidir. Ben şimdi diyeyim ki Kürt dili oluşmadan parti kurmam, savaşmam. Bakın Dersim'den arkadaşlar gelmiş, yüzde doksanı Kürtçe, Kurmanci bilmemektedirler, Zazaca'yı ise unutmuşlar. Çocukları ise tamamen bilmiyorlar. Çocukları Türk devletine mi terk edelim? Onlara mücadele kapılarını mı kapatalım? Türk diliyle devrim yapmayalım mı?

Eğer böyle yaparsak, Kürt insanının yüzde doksanını hesabın dışında tutmak gereklidir. Bunun içindir ki, iptidai bir milletçiliğin yolunun doğru olmadığını söylüyoruz. Eğer onları temel alırsak insan başarılı olamaz ve öğrenemez. Bizim yaptığımız doğrudur. Ancak bazı sorunlar var. Dil konusunda zavıfız. Ama gün geçtikçe çözüyoruz. Önemlisi, bağımsızlık ve özgürlük çalışmalarını yürütüyoruz. Kürtçe dili de yavaş yavaş hal oluyor, görüyorsunuz, gazetele-re bakın, gün geçtikçe Kürtçe kitap yayınlanıyor, her geçen gün Kürtçe konuşma gelişip ilerliyor. Sadece Kurmanci değil, Zazaca da yazılıyor, Soranca

daha fazla etkisini gösteriyor, yarın birlikte oluşacak, bu bizim açtığımız yolda gerçekleşti. Kişi bu meseleler üzerinde dürüstçe durmalıdır istismara kaçmamalıdır. Bunun üzerinde ayrılık yaratmamalı parçalamaya yönelmemelidir. Buna fırsat verilmemelidir.

Bizim devrimimizin yolu Kürt dilinin yoludur, Kürt dilinin birliğinin yoludur, Kürt dilinin birlik ruhunun yoludur. Buna zaman gereklidir, çaba gereklidir. Edebiyat çalışması gereklidir. Bu sizin çalışmanızdır. Bu çalışmayı yapınız. İşte sanat çalışması budur. Dil tümenden dönüşmelidir. Kürtlerin bakış açısı tam olarak birleşmelidir. İstismardan önce meselenin temelleri doğru konmalı, üzerinde yürünmeli, hizmet edilmeli. Bakın biz bu kadar kanımızı döktük, Kürtlere bu kadar yol açtık, siz de bizi tamamlayınız. Biz dil sorununu böyle çözdük, biz dil birliği konusunda şunları yaptık deyin, o zaman biz bu çalışmanın doğru olduğunu söyler, birbirimize tutunur güç veririz. Bu konuya da böyle açıklık getirebiliriz.

□ Serok, resmi Kürt milli bayrağı konusunda ne düşünüyorsunuz? Eğer ERNK bayrağı milli bayraksa neden ilan edilmiyor?

Başkan APO: İlan olmuştur. ERNK bayrağı resmi bayraktır, ilan edildiği de söylenebilir. Ancak, tahmin ediyorum ki, çokça yaygın değildir. Maşallah gün geçtikçe her yerde geçerli olmaktadır. Dağlarda, şehirlerde halkımız ERNK bayrakları altında yürümektedir. Bu mesele için hemen hemen halledilmiş gözüyle bakılabilir.

□ ERNK bayrağının gelecekte de resmi Kürt milli bayrağı olacağı söylenebilir mi?

Başkan APO: Evet, öyle söylenebilir.

□ Çoğu kez PKK, ERNK, ARGK isimleri birbirinin yerine kullanılıyor. Bu hareketlerin her birinin isminin kendisi için kullanılması daha doğru değildir. Neden çoğu kez PKK gerillaları, ARGK gerillaları deniyor. PKK siyasal bir partidir. Bu öylece de dile getirilmesi doğru değil midir?

Başkan APO: Belki kelime-

lerde yanlışlıklar yapılmaktadır. İkisi de doğrudur. Yani gerilla, halk ordusu da doğrudur, PKK gerillası da doğrudur denebilir. Gerilla PKK'nin gücüyle oluşmuştur. Bunun için de PKK gerillası deniyor. PKK önderliği olmasaydı silahlı bir tek gücün oluşması imkansızdı. Yani parti çalışması gerillanın temelini oluşturuyor. Ancak herkes PKK'li değildir ve her gerilla PKK'li olduğunu söyleyemez. Burada kimin PKK'li, kimin PKK'li olmadığı konularında açıklamada bulunmak istiyorum. 15-20 yıldır çalışma yapan arkadaşlarımızın tam olduğunu söyleyemem. Bazıları PKK ruhuna sahiptirler. Şehitler PKK'lidirler. Arkadaşların yüzde doksanbeşini PKK taraftarları olarak görüyorum. Savaşınların yüzde doksanı köylü kökenlidir. PKK siyasetine ulaşamazlar, PKK ruhuna ulaşamazlar. Ancak PKK'nin yardımı olmasa, bir gün bile ayakta kalamazlar. Bunlara halk ordusunun üyeleri denebilir. Bu daha doğru olur. İleride gelişen yön de budur. Herkes parti üyesi olarak adlandırılmamalı, halk ordusunun üyesi olarak görülmelidir ve yine de siyasi çalışma yapmalıdır. Biz herkesin PKK'li olduğunu söyleyemeyiz.

Şimdi ERNK'ye gelelim: Eriya Rizgariya Neteva Kurdistan'da PKK olmadan bir gün bile ayakta duramaz. Esas olan partidir. ERNK üyeleri PKK üyeleri olduklarını söylerlerse bu doğru olmaz. PKK ağır bir yükür. Burada görüldü. Her gün ne kadar militanlık ve PKK'li olmak üzerinde duruyorum. 20 defadır PKK üyeliğini kendime uygulamak istiyorum. Kendime ne kadar PKK üyesi olmayı gerçekleştirdim? Ben Kürt olma meselesinin hal olduğunu söyleyebilirim. PKK'li yoldaşların doğru bir şekilde yapılmasını Kürt insanının da oluşumudur. Bizde oluşan bu insanlığın, ordunun, ERNK temelinde PKK vardır. Burada yıllardır PKK'yi oluşturmaya çalışıyorum. PKK'nin gerçekleşmesi votanın gerçekleşmesidir. PKK içindeki açılma ülkenin açılmasıdır, Kürt toplumunun açılmasıdır. Bazı şeyler gerçekleşti, inanıyorum

İHANET SEFİLLERİ OYNUYOR...

Baştarafı 18. sayfada

lerin kendi kaderlerini tayin hakkı artık en güncel tartışma konusu idi. Dikkat edilecek olursa Yugoslavya'da birçok ulus bu örneği takip ederek bağımsızlıklarına kavuştu veya kavuşmaya çalışıyor.

İşte tam bu sırada önce Talabani'nin ardından da Barzani'nin Saddamla sarmaş dolaş öpüştüğünü TV kanalları gösterdi. "Liderlerimiz"(!) antlaşmaya oturduklarını ve sorunu çözmek için önemli ölçüde yol aldıklarını açıklıyorlardı. Bunun bir başka anlamı da ifadesi şuydu: Uluslararası güçlerin müdahalesine gerek yok, biz bu sorunu kendi aramızda halletmek istiyoruz. Böylece bu sorun bir iki gün zarfında uluslararası politikanın gündeminden düştü. Kürdistan tarihinde elimize geçen en büyük fırsat değerlendirilemedi. Neden?

Kürdistan'ı Cephe'nin iç

ve dış politikasında "ulusal" perspektifi, buna uygun donatım ve hazırlığı yoktu. Böylesi bir çabası da yok. O bütün yatırımlarını dıştan gelecek desteklere yatırıyor ve her seferinde hüsrana uğruyor. Böylesi bir "kurtuluşun" mantıklı anlatım şekli de bulunamaz. Çünkü bütün devletler Kürtlerle girdikleri ilişkilerde ortada cereyan eden değişimin gücüne ve niteliğine göre hareket edeceklerdir. Öyleyse gelecek için hiçbir şey vaat etmekten yoksun bir hareketi neden desteklesinler. Destekleseler dahi onun kapasitesi buna rağmen kendini varetmeye muktedir değildir. Böyle olmasa dış desteğin sözkonusu olmadığı dönemlerde dahil olmak üzere bütün güçleri çözümler aramaya zorlayacak ve nihai olarak başaracaktır.

Alanı tam anlamıyla boş bulan ABD, Kürtlere insani yardım yapmak için Çekiç

Güç'ü devreye koydu. Çekiç Güç'ün varlığı uluslararası hukuka Uygun olmadığı gibi amacı da Kürtleri desteklemek değil. Çünkü bu olgu esas olarak politik çözümün yollarını tıkanmış ve Kürtlerin Irak devletine tekrar dahil edilmesini öngörüyor. Bunun için de Türkiye Çekiç Güç'ün zorunlu varlığından bahsediyor ve süresinin uzatılmasını onaylıyor.

Varılan aşamada Saddam sorununun bir çözüme kavuşturulması kendini zorunlu olarak dayatıyor. Bunun için ya Saddam alaşağı edilecek veya da unutturulacak. Her iki ihtimalde de Barzani-Talabani ikilisi ya kaçacaklar. Veya da Irak'ın kuklası olarak Bağdat'a taşınacaklar. Her iki ihtimalde de ulusal, siyasi boşluğun yeri daha da belirginleşecek ve kabus gibi halkımızın başına bela olmuş bu güçler tarihe karışacaklar.

AĞLAMAK DA PARA ETMİYOR...

Baştarafı 17. sayfada

farklı güçleriyle ilişki ve onlar üzerindeki etkinlik çabaları gözönüne alındığında taktik uyuma neredeyse imkansız gözükmektedir. İran rejimi Güney ve Doğu Kürdistan'daki otonom Kürt güçlerinin iplerini ABD ve TC'ye kaptırdığının bilincinde ve hırçınlığı yaşıyor. Bu gelişmeyi çekiş içinde olduğu ABD'nin yanbaşındaki etkinliğinin ve tehditinin daha da artmasına yorumluyor, gerçek de budur.

Bizler için önemli olan bağımsızlık Kürdistan ulusal kurtuluş

mücadelesinin varlığı boyuttur. Bu mücadelenin askeri, örgütsel ve siyasal boyutu, farklı sömürgeci güçlerin uyumunu neredeyse olanaksız kılmaktadır, olanaklı olsa bile başarı şansını bırakmamaktadır. Çünkü PKK, Kürt ulusal hareketini bölgesel ve dış güçlerin taktik uzantısı olmaktan çıkarmış, Kürdistan üzerinde egemen sömürgeci güçlerin bırakılmı taktik politika ve uyumlarını, stratejik uyumlarını bile yürütmelerini olanaksız hale getirmiştir. Bu açıdan Ankara, Tahran vb. yerlerde yapılan üst düzey gösterişli toplan-

tılardan korkumuz yoktur. Çünkü örgütlü mücadelemiz ve inisiyatifimiz bırakılmı uyumayı, çelişkileri derinleştirmeyi ve onlardan yararlanmayı doğuruyor.

Kürdistan sorunu bölge halklarının gündemine artık ulusal bağımsızlık gerçeğiyle gelmektedir. Kürdistan meselesini bölge için stratejik bir barış, özgürce, kardeşçe komşuluk ilişkileri içinde yaşama ve bir insanlık sorunu haline getirmiştir. Buna ters düşen her ilişki Kürdistan halkı ve kurtuluş mücadelesinin öncü gücü tarafından reddedilecektir.

Türk aydını ve devrimcilerine...

Baştarafı 16. sayfada

parken, kiminle, hangi politik öncü ile dayanışma içinde olduğunu isim vererek belirtirsin, bu her zaman böyledir. Soyut, bir Kürt halkıyla dayanışma içinde olduğunu söylemek fazlaca bir anlam ifade etmez. Eğer Kürdistan'da bir savaş varsa bu savaşın bir sürdürücüsü, yönlendiricisi ve önderi vardır ve dayanışma da, destek de bu güçle olur. Bu zihniyet dürüst değildir, terk edilmek durumundadır.

Şımak olayları sonrası bazı Türk sol yapılar, Kürt halkıyla ve öncüleriyle dayanışma yapma yerine, olayın tarafı olan öncülüğün görüşüne başvurmada, bir toplantı düzenliyor ve bu toplantıya herkes gibi öncülüğü de çağırıyorlar. Bu toplantıya tabii ki, Kürt öncülüğü katılmıyor. Burada görüldü ki, Kürt halkıyla dayanışmada iyi niyetliyse, önce bu halkın temsilcilerine danışmak, onların bir dizi eylem planlayacağını düşün-

mek zorundayız. Dayanışma kiminle yapılıyorsa ve o alanda bu güç bulunuyorsa, ondan bağımsız eylem planlayıp sonradan o gücün gelip katılmasını istemek ne anlamla geliyor?

İşte, yukarıda sıraladığımız zihniyet anlayışlarını aşmadan, ne Türkiye halkına ne de Kürdistan halkına karşı inandırıcı olabiliriz. Yeni örgütlenme bu sakat anlayışları aşmış olan, devrimciliği yaşamıyla ispatlayan evinde, işyerinde, örgütünde, eyleminde, hayatın her alanında devrimci gibi yaşayan, her türlü insani faaliyetinin merkezine devrimi oturtan bir önderlik altında başarılı olabilir.

Bugün Türkiye ve bölge devrimcilerinin çıkan Kürdistan devriminin başarısındadır. Bölge halklarına kurtuluş kapısını aralayan Kürdistan devrimine karşı örülmek istenen komplolan boşa çıkarmak başta bölge devrimcileri olmak üzere tüm dünya devrimcilerinin bu ileri insanlığın görevidir.

daha büyüğü gerçekleşecektir. PKK yaşamı üzerinde durunuz, nasıl oluşuyor, PKK'li olmak nasıl gerçekleşiyor? Birçok partiden daha fazla bu mesele üzerinde duruyoruz. Diyebiliriz ki, tüm dünyada komünist, küçük-burjuva partilerden çok bu mesele üzerinde duruyoruz. İnsanın nasıl gerçekleştiği konusunda öncülük ettiğimizi de söyleyebiliriz. İnsanı nasıl partileştirebiliriz? Partiyi nasıl vatanlaştırebiliriz, halklaştırebiliriz, sosyalistleştirebiliriz? Bunlar büyük meselelerdir, bunlar üzerinde duruyoruz. Bunlardan önemli ölçülerde neticeler aldık. Eğer bir insanı kendi içimizde yüzdeyüz PKK ruhuna sahip kılamıyorsa, PKK beynine sahip kılamıyorsa, ona PKK'linin demiyoruz. Ahlakı ile bir evliya gibi olamıyorsa, onu halkın başına bela etmeyiz. Bunun için-

dir ki, PKK içinde yükselttiğimiz mücadele tüm diğer çalışmalardan daha üstündür. Tüm diğerlerinden daha önce bizim işimiz budur. Bunun içindir ki, herkese meseleye yanlış yaklaşmaması gerektiğini ve ucuza kendisini PKK'li göstermemesi gerektiğini söylüyoruz.

Çok kişi savaşçı olabilir, ARGK üyesi olabilirler, çok kişi ERNK üyesi, PKK dostu olabilir, PKK yolunda ölebilir. Ancak kendisini hemen PKK'li olarak görmesinler. Bu büyük bir davadır. Bu mesele üzerinde gün geçtikçe daha fazla duruyoruz. Kişi derin ve genişçe anlamalıdır. Öylece tabii olmalıdır. Eğer bir şey yapmak istiyorsa bunu her şeyden önce yapmalıdır da.

Soru: Serok, Berxwedan adına teşekkür ediyoruz. Sorularını, arkadaşlara sıra gelmesi için burada bitiriyorum.

Başkan APO: Birçok arka-

daş, dost soru yönelmek istiyor. Siz Kürtçe sorular sorunuz. Sorularınıza verdiğimiz cevaplarla son çalışmalarımızı halkımıza rapor ediniz, dostlarımız için raporlaştırınız. Bu amaçla görüşmemiz gerçekleşti. Halkımız ve tüm dostlarımız içindir. Üzerinde durunuz. Son çalışmalarımıza şahit oldunuz. Siz ne yapacaksınız? Eksikler varsa belirtiniz. Mücadeledeki yerimizi, önemimizi aktarmaya çalışınız. İhmal etmeyiniz. Böylece bir yaklaşım sağlanabilir. Kürtler beslenmeden çok buna muhtaçtır. Bu temelde birbirimizi tanıyalım. Bu temelde selamlaşalım.

Dostlarımızı, halkımıza vasiyetle selamlarımı yolluyoruz. Bu benim görevimdir. Siz ne söylüyorsunuz? Neler yapabilirsiniz? Bunu içine düşününüz. Halkımıza, dostlara selamlar, sağlık diliyoruz.

HERŞEYİMİZ CEPHE İÇİN

Bugün tarlada kampanyayı güçlendirmek için çalışıyoruz. Yarın savaş cephesinde yerimizi almak için hazırlanıyoruz.

Dağlarda, kamplarda, şehirlerde, tarlalarda herşey cephe için.

Özgür kadın yaratmak için, kampanyaya katkı sağlamak amacıyla gönüllü olarak tarlada çalışıyoruz.

Biz kadınlar ve çocuklar, bu yılki ERNK kampanyasına tarlada çalışarak katılım sağlıyoruz.

Özgür bir ülke yaratmak için gençlik olarak karar aldık, kampanyaya katkı sağlamak için çalışıyoruz.

Gençlerimiz cephede omuz omuza çarpışırken, özgür bir ülke için el ele çalışıyoruz.